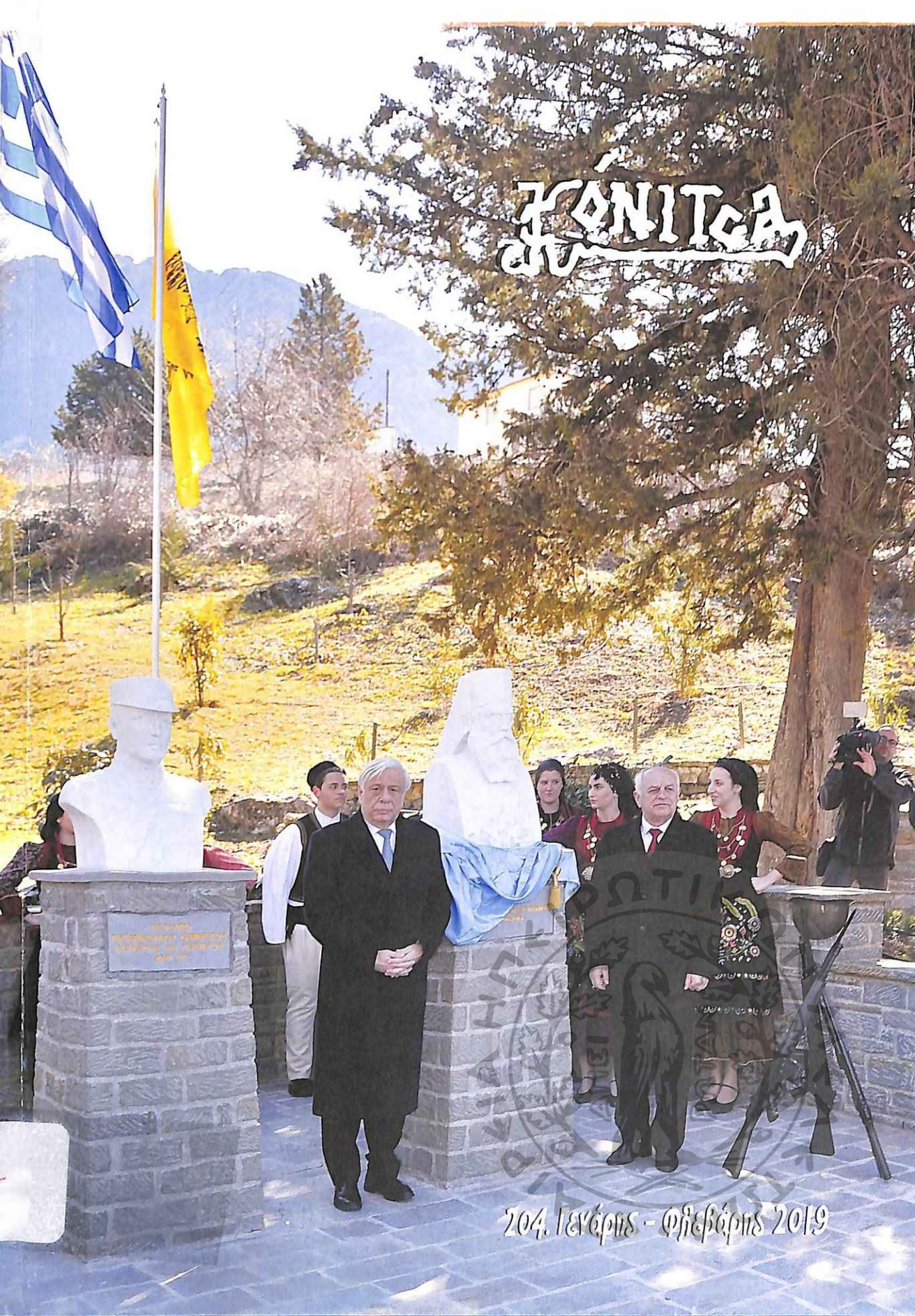
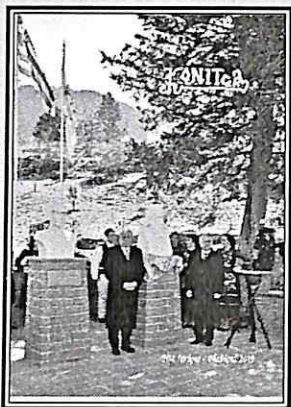

ΚΟΝΙΤΣΑ

204 Γενάρης - Φεβρόρης 2019

204. Ιανουάριος - Φεβρουάριος 2019

Φωτ. εξωφ.: Π. Τσιγκούλη

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

«Σύλλογος Φίλων Περιοδικού
ΚΟΝΙΤΣΑ»

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

και Υπεύθυνος κατά Νόμο:

Σωτήρης Τουφίδης

Κόνιτσα 44.100

Τηλ. - fax. 26550 22212

Κιν. 6979138737

periodiko-konitsa@hotmail.com

Συντάσσεται από Επιτροπή:

Ανδρέου Ηλίας

Τουφίδης Σωτήρης

Τσιγάκης Ίκαρος

Ετήσια συνδρομή:

Εσωτερικού 15 Ευρώ,

Εξωτερικού 30 Ευρώ ή 40 Δολ.

Αλληλογραφία - Συνδρομές

στον υπεύθυνο Σ. Τουφίδη

ή

Τρ. Πειραιώς: 6302-010076-607

ΚΟΝΙΤΣΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ
ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Περίοδος Τρίτη • Τεύχος 204 Γενάρης - Φλεβάρης 2019 • Euro 3

Περιεχόμενα

Σελ.	
1	106 χρόνια από την απελευθέρωση της Κόνιτσας
14	106 χρόνια λευτεριάς, Σωκ. Οικονόμου
15	Ιστορικά σημειώματα, Χαρ. Γκούτος
19	Παρουσίαση Ευεργετών, Η. Ανδρέου
21	Εγερτήριο σάλπισμα, Γ. Μαυρογιάννη
25	Ιστορίες από την Κατοχή, Σ. Τουφίδη
28	Σκέψεις για το νέο χρόνο, Στ. Παρασκευόπουλου
29	Σμόλικας και Δρακόλιμνη, Λ. Μάλαμα
32	Τριάκοντα ημερών αιχμαλωσία, Ν. Βεκιάρη
35	Φόροι φόροι, συνέχεια φόροι, Θ. Ζιώγα
38	Η τρίτη ηλικία, Χρ. Ζάνη
39	Παραμυθία και Απάντηση, Δ. Δημητριάδη
41	Το μαθητικό πηλίκιο, Σωκ. Οικονόμου
43	Από τον Δήμο
48	Εύθυμα και σοβαρά, Μ. Σπηλιόπουλου
49	Λαγκάδα, Πασχ. Μανώλη
50	Η Βασιλόπιτα Μολυβδοσκεπαστινών, Ι. Δάφνη
51	Πίτα Γανναδιωτών
52	Το κάπνισμα, Π. Γρέντζιου
53	Έκθεση φωτογραφίας
54	«Μασλάτια», Β.Κ.
55	Ιξός, Ν. Κούρτη
56	Στο περιοδικό μας, Χρ. Αποστόλου
57	Επιστολή, Γ. Μάρραιη
58	Σχόλια, Ε. Ευαγγελίδη
59	Σχόλια - Ειδήσεις - Κοινωνικά

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ - ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΘΕΟΔΩΡΙΑ Η

Γαριβάδη 10,
45221 Ιωάννινα
τηλ. 26510 77358
e_theodo@otenet.gr

106 Χρόνια από την απελευθέρωση της Κόνιτσας

Η 24η Φλεβάρη είναι η χαρμόσυνη μέρα που απελευθερώθηκε η Κόνιτσα από την Οθωμανική τιρανία το 1913 ύστερα από πέντε, σχεδόν αιώνες.

Τη φετινή επέτειο λάμπρυνε και η παρουσία του προέδρου της Δημοκρατίας στις εκδηλώσεις.

Από τις προηγούμενες μέρες η πόλη σημαιοστολίστηκε περιμένοντας τον Υψηλό Επισκέπτη. Το βράδυ της παραμονής, στην αίθουσα του Δημαρχείου άρχισε η εκδήλωση για έβδομη χρονιά από το 2013 που έγινε η αρχή.

Η φιλόλογος Γιάννα Νίκου έκανε με την ομιλία της μια εκτενή εξιστόρηση των αγώνων του Ελληνισμού από την αρχαία εποχή μέχρι τους νεότερους χρόνους, ακολούθησε το επετειακό μουσικό πρόγραμμα από τη Φιλαρμονική του Γ' Σώματος Στρατού, τη Φιλαρμονική και τη χορωδία ενηλίκων του Δήμου που καταχειροκροτήθηκαν από τους παρευρισκόμενους.

Οι εκδηλώσεις συνεχίστηκαν την Κυριακή 24/2 με Λειτουργία και Δοξολογία στον Ι. Ναό του Αγ. Κοσμά παρουσία του πρ. της Δημοκρατίας κ. Προκόπη Παυλόπουλου και την προσέλευση του κόσμου, κατόπιν, στην αίθουσα του Δημαρχείου, όπου ο Δήμαρχος κ. Κ.Α. Παπασπύρου, καλωσόρισε με θερμά λόγια τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ακολούθησε σύντομη ομιλία από την Αντιδήμαρχο κ. Κ. Δημάρατου και η κεντρική ομιλία από τον φιλόλογο κ. Μ. Παντούλα (πιο κάτω δημοσιεύουμε τις ομιλίες).

Στη συνέχεια οι συγκεντρωμένοι από το Δημαρχείο, άλλοι πεζοί, άλλοι επιβιβαζόμενοι σε λεωφορεία που διέθεσε ο Δήμος ή Ι.Χ. αναχώρησαν για τον Αϊ Γιάννη στην Δυτ. Είσοδο της πόλης όπου είχε γίνει το 1913 η υποδοχή από τους ενθουσιώδεις κατοίκους της Κόνιτσας με τον Επίσκοπο Βελλάς και Κονίτσης Σπυρίδωνα Βλάχο, του Ελληνικού Στρατού με τον λοχαγό Δ. Παπανικολάου.

Άγημα Στρατού υποδέχτηκε τον Πρ. της Δημοκρατίας και τους επισήμους και εψάλη επιμνημόσυνη Δέηση από τον Ιερέα Γεώργιο Τόλη. Η απουσία του σεβασμιωτάτου προκάλεσε την εύλογη απορία στους κατοίκους, διότι ο Μητροπολίτης μας είναι πάντα παρών σε όλες τις πατριωτικές εκδηλώσεις.

Αμέσως έγιναν από τον κ. Πρόεδρο και το Δήμαρχο τα αποκαλυπτήρια της μαρμαρίνης προτομής του μακαριστού Σπυρίδωνα που φιλοτεχνήθηκε δαπάνη της Αρχιεπισκοπής Αθηνών, από τον Ομότιμο καθηγητή γλυπτικής της Ανωτ. Σχολής Καλών Τεχνών Αθηνών Θεόδωρο Παπαγιάννη.

Μετά τα αποκαλυπτήρια ο κ. Πρόεδρος της Δημοκρατίας έκανε τα εγκαίνια της εκ-

1
Δωρεά
Ημερομ.
Αριθμ.

Ευδοκίου
2-4-2019
24654

θεσης "Η Ήπειρος του ασημιού" στη Στρατ. Λέσχη. Η έκθεση οργανώθηκε από το Δήμο και το Μουσείο Αλή Πασά σε συνεργασία με τον Φώτη Ραπακούση ο οποίος παρουσίασε αξιόλογα εκθέματα της ασημουργίας του 18ου αιώνα.

Η έκθεση προγραμματίστηκε για μια εβδομάδα ώστε να βρουν την ευκαιρία οι Κονισιώτες και άλλοι επισκέπτες να γνωρίσουν αυτόν τον πλούτο της καλλιτεχνικής δημιουργίας.

Τελειώνοντας οι εκδηλώσεις, ο Δήμος παρέθεσε γεύμα στον Πρ. Δημοκρατίας και τους άλλους επισήμους σε κέντρο της Κόνιτσας.

Με την εδώ επίσκεψή του, ο κ. Πρόεδρος, δεν παρέλειψε να στείλει ένα μήνυμα από την Ακριτική Κόνιτσα προς κάθε κατεύθυνση των συνόρων μας.

Εκτός από τον κ. Παυλόπουλο

Τις εκδηλώσεις τίμησαν με την παρουσία τους: η υφυπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων κα Μερóπη Τζούφη ως εκπρόσωπος της Κυβέρνησης, οι βουλευτές Ιωαννίνων Ιωάννης Στέφος ως εκπρόσωπος της Βουλής των Ελλήνων και Κωνσταντίνος Τασούλας, ο Περιφερειάρχης Ηπείρου κ. Αλέξανδρος Καχριμάνης, ο διοικητής της 1η Στρατιάς αντιστράτηγος Φλώρος Κωνσταντίνος, ο διοικητής της 8ης Μ/Π Ταξιαρχίας Ιωαννίνων ταξίαρχος Μπολομύτης Δημήτριος, η ειρηνοδίκης κα Παναγιώτα Βαζούρα, ο γενικός περιφερειακός αστυνομικός διευθυντής Ηπείρου κ. Κωνσταντίνος Σκούμας, ο συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου Δυτικής Μακεδονίας Βασίλειος Μιχελάκης, ο αντιπρύτανης οικονομικού προγραμματισμού και ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κ. Σταύρος Νικολόπουλος, οι πρώην υπουργοί κ. Αντώνης Φούσας και Σταύρος Καλογιάννης, εκπρόσωποι στρατιωτικών, αστυνομικών και τοπικών αρχών.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΥ κ. Κ. ΔΗΜΑΡΑΤΟΥ

Εξοχότατε κ. Πρόεδρε
της Δημοκρατίας.

Η ακριτική Κόνιτσα με τα 42 χωριά της, Καμποχώρια, Βλαχοχώρια και Μαστοροχώρια, σας υποδέχονται με ειλικρινή αισθήματα σεβασμού και αγάπης και σας απευθύνουν εγκάρδια το 'ως ευπαρέσχη'.

Ο τόπος μας είναι-όπως θα έλεγε ο μεγάλος μας ποιητής-κλειστός, όλο βουνά. Βουνά όμως που όχι μόνον δεν αποτέλεσαν εμπόδιο για τους προγόνους μας, αλλά αντίθετα τους πρόσφεραν την πέτρα, την πρώτη ύλη για να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους και να γίνουν γνωστοί στα πέρατα του κόσμου.

Την πέτρα την έκαναν γεφύρια για να ενώσουν ανθρώπους και πολιτισμούς. Την έκαναν ναούς και εκκλησιάκια για να διαφυλάξουν άσβεστη τη φλόγα της ορθόδοξης πίστης μας σε ζωηρούς καιρούς. Την έκαναν σχολεία και σχολαρχεία για να κρατήσουν ζωντανή την ελληνική παιδεία και το εθνικό φρόνημα απέναντι σε κάθε είδους επιβουλή.

Οι τραχείς Ηπειρώτες κύριε Πρόεδρε, που αργότερα μπολιάστηκαν με το προσφυγικό στοιχείο, πρωτοστάτησαν στη δημιουργία των κοινοτήτων των Ελλήνων, αυτού του τόσο ιδιαίτερου ελληνικού κοινωνικού δημιουργήματος, μέσα από τις οποίες ξεπήδησαν οι πολυάριθμοι ευεργέτες, όχι μόνο της γενειότητάς τους, αλλά και του Έθνους

μας ολόκληρου.

Μπορεί λοιπόν κύριε Πρόεδρε, 'ο τόπος μας να είναι κλειστός', έχουμε όμως κατορθώσει να κρατήσουμε ανοιχτά τα μυαλά και τις καρδιές μας.

Έχουμε, εξοχότατε, το προνόμιο να ζούμε στα μέρη που πότισαν με αίμα, στο έπος του '40, οι παππούδες μας και οι πατεράδες μας. Γι αυτό και η υπεράσπιση της πατρίδας μας δεν αποτελεί για μας ιστορική υποχρέωση, αλλά καθημερινότητά μας.

Καμία απειλή δεν μας φοβίζει. Ανησυχούμε όμως για τα σπέρματα της διχόνοιας που φαίνεται εσχάτως να βρίσκουν πρόσφορο έδαφος να βλαστήσουν, ακόμα και εδώ, στο βασίλειο της πέτρας.

Οι παλιοί μαστόροι, έλεγαν, πως μια 'ζουρλοτσουκανιά' στο πελέκημα της πέτρας, είναι ικανή να γίνει αιτία ώστε να γκρεμιστεί και η σταθερότερη κατασκευή.

Εσείς κύριε Πρόεδρε, είστε ο συμβολικός πρωτομάστορας της πατρίδας μας. Αν εσείς, με τη σοφία σας, φροντίζετε να μη γίνονται 'ζουρλοτσουκανιές', εμείς εδώ πάνω, όχι μόνο θα φυλάμε τις Θερμοπύλες, αλλά θα κρατήσουμε με κάθε θυσία όρθιο το εθνικό μας οικοδόμημα.

Στο σημείο αυτό καλώ τον Δήμαρχο Κόνιτσας κ. Ανδρέα Παπασπύρου να έρθει στο βήμα

ΟΜΙΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ 106^η ΕΠΕΤΕΙΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ
ΤΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΜΩΝΥΜΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ
ΟΘΩΜΑΝΙΚΟ ΖΥΓΟ ΠΕΝΤΕ, ΠΕΡΙΠΟΥ, ΑΙΩΝΩΝ (1430-1913)

ΚΟΝΙΤΣΑ, 24-2-2019

Εξοχότατε Πρόεδρε
της Ελληνικής Δημοκρατίας,

Κατά πρώτον ευχαριστώ θερμώς το δήμαρχο κ. Ανδρέα Παπασπύρου και το δημοτικό συμβούλιο Κόνιτσας για την ύψιστη τιμή να εκφωνήσω τον πανηγυρικό της ημέρας σε τούτη τη λαμπρή εκδήλωση με αφορμή την 106^η επέτειο απελευθέρωσης της πόλης και της ομώνυμης επαρχίας από τον οθωμανικό ζυγό ύστερα από δουλεία πέντε, περίπου, αιώνων (1430-1913).

Ο τίτλος της ομιλίας μου: “Μορφές σύγχρονου εφαρμοσμένου πατριωτισμού” υπονοεί, προφανώς, την αναγκαιότητα επανάληψης ενός φαινομένου, που η εκδήλωσή του ωφέλησε πολλαπλώς το έθνος σε κρίσιμες, ιστορικές, στιγμές, καθώς πλημμύρισε τις μικρές και τη μεγάλη πατρίδα με το περσίσευμα της αφειδώλευτης αγάπης των συνελλήνων. Άλλωστε, η ιστορική μνήμη, που συνθέτει το ουσιώδες περιεχόμενο των επετειακών εορτασμών, οδηγεί στο διάλογο των γενεών, που αποτρέπει τη λήθη, βεβαιότητα με την οποία πορεύτηκαν οι κάτοικοι της ακριτικής Κόνιτσας έως και σήμερα.

Χωρίς να προσπερνά ασυλλόγιστα ενστάσεις μήπως η εμφάνιση ενός σύγ-

χρονου εφαρμοσμένου πατριωτισμού αποτελεί ιδεολόγημα και μόνο κι ακόμη το ερώτημα αν η ιστορία μπορεί να επαναλαμβάνεται χωρίς να καταλήγει σε φάρσα ή κωμωδία, επέλεξα να αποφύγω τη χρονολογική παράθεση των γεγονότων της εποχής. Εξάλλου, ομιλητές εγκρατέστεροι εμού διαπραγματεύθηκαν το συγκεκριμένο θέμα, τα προηγούμενα χρόνια, με αξιοσύνη και εγνωσμένη επιστημονική επάρκεια.

Δική μου επιλογή είναι να αξιοποιήσω το υπόβαθρο της ιστορικής γνώσης και να σταθώ στη θυσιαστική κατάθεση του πατριωτικού καθήκοντος από τους πρωταγωνιστές εκείνης της περιόδου. Και τούτο όσο κι αν οι “μετανεωτερικοί” ιστορικοί και πολιτικοί, εντόπιοι και ξένοι, θεωρούν τον πατριωτισμό ως μία «απλή και γελοία κατασκευή» κατά τη ρήση του σπουδαίου ακαδημαϊκού δασκαλού Γιώργου Δερτιλή. Καταλήγει αφροσύνη να ζητείται σήμερα να ξεχάσουμε την ιστορία μας, ποιοι είμαστε και ποια τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά, όπως η γλώσσα και η ορθόδοξη χριστιανική πίστη μας. Οι κοινωνίες οφείλουν να διατηρήσουν το παρελθόν ενεργό στο παρόν και να αναπιάσουν με αυτό το προζύμι του μέλλοντος. Το

θέμα δεν είναι να επαναπαυθούμε στο παρελθόν, αλλά να επινοήσουμε το μέλλον, που το παρελθόν απαιτεί από όλους εμάς. Οι πρόγονοί μας παρακολουθούν αυτή την αέναη σχοινοβασία και μας βαθμολογούν συνεχώς...

Είμαι βέβαιος πως, έτσι, θα παρακινήσω σε μία περιπλάνηση κοινής αναζήτησης σύγχρονων μορφών εφαρμοσμένου πατριωτισμού και ταυτοχρόνως θα ενισχύσω την προσδοκία, πως με αυτό τον τρόπο θα αποτίσουμε τον πρέποντα φόρο τιμής σε όσους αγωνίστηκαν για την ελευθερία τούτης της γωνιάς της πατρίδας μας. Θα υποχρεωθούμε, δηλαδή, να οριοθετήσουμε το δικό μας χρέος, ως νεοελλήνων, υποκλινόμενοι στο μέγεθος της θυσίας τους. Με την επιπλέον παραδοχή ότι η προσφορά τους θα είναι πάντοτε μεγαλύτερη από την ευγνωμοσύνη που τους χρωστούμε και την τιμή που τους αποδίδουμε.

Πριν αποτολήσω κάτι τέτοιο θα ήθελα να υπενθυμίσω την προτροπή του Περικλέους προς τους πολίτες των Αθηνών στον περίφημο *Επιτάφιο Λόγο*, που εκφώνησε το Φθινόπωρο του 431 π.Χ. σε μία αντίστοιχη με τη δική μας τελετή. Ακούστε τα λόγια του, όπως τα διέσωσε ο ιστορικός Θουκυδίδης: «Εμοί δε αρκούν αν εδόκει είναι ανδρών αγαθών έργω γενομένων έργω και δηλούσθαι τας τιμάς». Τούτο σε ελεύθερη απόδοση σημαίνει ότι “Εγώ θεωρώ πρόπον, πως όταν πρόκειται για πολίτες που με τα έργα τους αναδείχθηκαν γενναίοι, εμείς οι επιγενό-

μενοι οφείλουμε εμπράκτως να τους αποδίδουμε τις τιμές”.

Ας το τολμήσουμε, λοιπόν, γνωρίζοντας εκ των προτέρων πως ό,τι ειπωθεί σήμερα αποτελεί την απαρχή ενός ευρύτερου προβληματισμού, που ελπίζω να εμπλουτισθεί σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο ενδεχομένως και ως αυτονόητη άσκηση αυτογνωσίας. Και κάτι ακόμη που το θεωρώ εξόχως σημαντικό. Ο νέος εφαρμοσμένος πατριωτισμός, στις συνθήκες που βιώνει η πατρίδα μας, δεν μπορεί να αφορά μόνο μεμονωμένα πρόσωπα, φορείς ή θεσμούς. Επιβάλλεται η κινητοποίηση ευρύτερων συλλογικοτήτων, με πρωτοπορία τη νέα γενιά, για τη διαμόρφωση κουλτούρας υπέρβασης των σύγχρονων προβλημάτων που μας αφορούν όλους.

Εξοχότατε Πρόεδρε,

Η φράση του κυνικού φιλόσοφου Αντισθένη, μαθητή του Σωκράτους: «*Αρχή σοφίας η των ονομάτων επίσκεψις*», δηλαδή “Ο άνθρωπος αρχίζει να μαθαίνει όταν κατανοεί την πραγματική έννοια των λέξεων” είναι, νομίζω, γνωστή σε όλους τουλάχιστον στους περισσότερους. Και πάντως σε όσους έτυχαν κλασικής παιδείας, διότι εμείς από μόνοι μας καταφέραμε, εσχάτως, καίριο πλήγμα στη διδασκαλία των κλασικών γραμμάτων (ελληνικών και λατινικών) αποκόπτοντας τους μαθητές μας από τη γνώση τους. Σε αυτά, όμως, υποκλίνεται ευλαβικώς όλη η ανθρωπότητα, καθώς αποτελούν τη βάση του ευρωπαϊκού ιδε-

ώδους. Μιλώντας, πριν από λίγες ημέρες σε ειδική ημερίδα για τα κλασικά γράμματα στα Αρσάκεια των Ιωαννίνων, ο προσφάτως τιμηθείς από Εσάς καθηγητής της Συγκριτικής Λογοτεχνίας του Πανεπιστημίου Harvard και διευθυντής του Κέντρου Ελληνικών Σπουδών της Ουάσιγκτον Gregory Nagy, τόνισε ότι: «Οι Έλληνες, μέσω των κλασικών γραμμάτων, προσέφεραν στην ανθρωπότητα τη δημοκρατία, τον ανθρωπισμό, το θέατρο, τον οργανωμένο αθλητισμό και τον περιβαλλοντισμό». Το ερώτημα, ως εκ τούτου, είναι βασανιστικό. Όλα αυτά εμείς γιατί τα αποπέψαμε;

Τούτων δοθέντων αν επιχειρήσουμε, σήμερα, να ορίσουμε με αδρές γραμμές την έννοια του πατριωτισμού, θα μιλήσουμε για την έμπρακτη αφοσίωση και αγάπη στην πατρίδα, λέξη την οποία συναντούμε ουσιαστικοποιημένη, ήδη, από την εποχή του Ομήρου, την υψηλή αίσθηση του καθήκοντος, την έμπνευση και τον ιδιαίτερο τρόπο ζωής με σημείο αναφοράς το μέτρο και το λιτό βίο (οι Ηπειρώτες Εθνικοί Ευεργέτες χρησιμοποιούσαν τον όρο «εγκατέρψεις»), την ανάδειξη του «εμείς» στη θέση του «εγώ». Δηλαδή τη σύμπτυξη συγκίνησης, γνώσης, αγωνίας, φόβου και ελπίδας. Ιδού, λοιπόν, πεδίο δόξας λαμπρό.

ΠΡΩΤΟ: Ήλθε ο καιρός οι Έλληνες να ξαναπιστέψουμε στον εαυτό μας. Φαίνεται πως ξεχάσαμε τις δυνατότητές μας, ίσως και να κουρασθήκαμε. Να αντιληφθούμε ότι η οικονομική ανάπτυξη της

χώρας είναι συνάρτηση της κατά κεφαλήν καλλιέργειας των κατοίκων της· να αντισταθούμε στην επιχειρούμενη, εντός και εκτός των συνόρων, αμφισβήτηση του ιστορικού ονόματός μας· να αναστοχασθούμε τις συλλογικές ανατάσεις, τις αστοχίες και τις συμφορές. Η κοινωνία και το πολιτικό σύστημα οφείλουν να ορίσουν τη φοροδιαφυγή ως την πλέον επονειδιστη πράξη· τη σχέση της νέας γενιάς με τις πατρογονικές εστίες, ιδιαιτέρως με τις επιμεθόριες και παραμεθόριες περιοχές, ως βασική προϋπόθεση ενίσχυσης της εθνικής ταυτότητας· την επίλυση του δημογραφικού προβλήματος ως κρίσιμη συνιστώσα εθνικής συνέχειας, καθώς ο κίνδυνος είναι υπαρκτός οι Έλληνες να μείνουμε οι μισοί μέχρι το 2068 και, τέλος, να επιβάλλουν την παραδειγματική τιμωρία, με ταυτόχρονη έκπτωση από τα δημόσια αξιώματά τους, σε όσους προσέβαλαν την τιμή της πατρίδας. Να αγαπήσουμε, δηλαδή, τη χώρα μας περισσότερο από ποτέ και να αισθανθούμε υπερήφανοι για αυτή, αρκεί τούτη η συμπεριφορά να διαχέεται από τα υψηλότερα πολιτικά, πολιτικά και λοιπά κλιμάκια έως τον ταπεινότερο πατριώτη. Η περίπτωση του συλλέκτη Φώτη Ραπακούση, που χρόνια τώρα επαναπατρίζει σπουδαίους ιστορικούς θησαυρούς, είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα αγάπης προς την πατρίδα. Άλλωστε, την έκθεση «Η Ήπειρος του ασημιού» που περιλαμβάνει ελάχιστα από αυτά τα κειμήλια, θα εγκαινιάσει σε λίγο ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Για τούτο και έχουν μεγάλη αξία οι λόγοι της Ελένης Γλύκαντζη – Αρβελέρ, της μεγάλης αυτής κυρίας της σκέψης: «Η Ελλάδα κινδυνεύει σήμερα από τους Έλληνες, που ξέχασαν να είναι Έλληνες».

ΔΕΥΤΕΡΟ: Σύγχρονος εφαρμοσμένος πατριωτισμός σημαίνει, ακόμη, τη διαμόρφωση των κατάλληλων συνθηκών για την έκφραση του συνόλου των δυνάμεών μας σε λυτρωτική ομοψυχία και συλλειτουργία. Με την παραδοχή ότι οι ευθύνες δεν κατανέμονται σε όλους το ίδιο, ο κάθε συνέλληνας δεν μπορεί να παραμερίζει τις δικές του ασυλλόγιστα. Κι ούτε η αδιαφορία, η απογοήτευση, η ιδιώτευση και η περιφρόνηση σε κάθε τι το συλλογικό είναι η πρέπει στάση ζωής. Είναι καιρός να αφήσουμε κατά μέρος τον ανωφέλετο θεωρητικό πατριωτισμό και να συνηθίσουμε στην ανάγκη να θυσιάσουμε ξάγρυπνοι στο πόστο μας για το κοινό καλό ένα μέρος, τουλάχιστον, από το δυναμισμό μας. Η εμφυλιοπολεμική νοοτροπία, που μεταδόθηκε από γενεά σε γενεά και που θέριψε στα χρόνια της οικονομικής κρίσης, τροφодότησε τη δημαγωγία και ενίσχυσε το λαϊκισμό. Πάντως, δεν ωφέλησε την πατρίδα. Δεν μας χρειάζονται πολλαπλές κρίσεις για να ομονοήσουμε. Ίσως, τότε, να είναι πολύ αργά.

Ο σύγχρονος εφαρμοσμένος πατριωτισμός οφείλει να έχει ως αφετηρία τον αμοιβαίο σεβασμό στις διαφορετικές ιδέες, απόψεις, αντιλήψεις και συμπεριφορές, προϋπόθεση απαραίτητη για την κα-

τάκτηση της εθνικής ενότητας και συνακόλουθα τη σύγχρονη λειτουργία της δημοκρατίας. Ο μεγάλος νεοέλληνας Κώστας Γαβράς ερωτώμενος, προσφάτως, τόνισε ότι: «... Στην Ελλάδα πάντα φταίει ο άλλος, ο άλλος φέρνει την καταστροφή. Συνεχείς μικροί εμφύλιοι... Θα ήθελα να ακούσω έναν πολιτικό λόγο πιο κοντά στην αλήθεια. Χωρίς μίσος...». Μήπως ο τόπος μας δεν κινδύνευσε, όταν ο λαός σαγηνεύτηκε από τα μεγάλα λόγια και όταν διχάστηκε;

ΤΡΙΤΟ: Γνωρίζω πως δεν είναι καθόλου εύκολο να βάζεις τα δάκτυλά σου στις ουλές της ιστορίας. Δεν υπάρχει, όμως, άλλος τρόπος να μελετήσουμε τα σημάδια, που μας άφησαν οι προγενέστεροι. Θα πρότεινα προς τούτο τρίτη μορφή σύγχρονου εφαρμοσμένου πατριωτισμού το φανέρωμα της αλήθειας, χρέος βαρύτερο από τα προηγούμενα. Προσωπική ή συλλογική, εμπειρική ή επιστημονική, αυτονόητη ή τολμηρή, ανώδυνη ή επικίνδυνη είναι έργο μας να την αποκαλύπτουμε την αλήθεια: μορφωτικό αγαθό αναντικατάστατο, πρώτο ξεκίνημα για κάθε σωστή ενέργεια, διάγνωση και συνάμα γιατρεία στις πληγές μας. Άσκηση αυτογνωσίας, δημοκρατίας και ελευθερίας. Άλλωστε, την παρακαταθήκη να θεωρούμε «εθνικό ό,τι είναι αληθές» την παραλάβαμε από το μέγιστο ποιητή, το Διονύσιο Σολωμό. Υπό αυτή την έννοια ο λαός μας οφείλει να απαιτήσει κάποτε τη συγγραφή βιβλίου με τα παραπτώματά του και τις επιπτώσεις τους στην πορεία του εθνικού βίου. Εντε-

λώς πρόχειρα θα μπορούσα να αναφέρω μερικά από αυτά, όπως η απουσία διάθεσης αυτογνωσίας, η συνεχής ροπή προς την πολιτική πόλωση, το μίσος προς την ιδιωτική πρωτοβουλία και επένδυση, ο άκρατος εγωισμός, το βόλεμα, η συνεχής γκρίνια κι ακόμη η παντελής έλλειψη προσανατολισμού και προγραμματισμού γεγονότος που οδηγεί στην τραγική υποχώρηση κάθε ποιοτικού στοιχείου. Αν κάτι μας σώζει, κατά το δοκιμιογράφο Γιώργο Παμπούκη, είναι: «Ο μόχθος μιας μειονότητας και το θείο δώρο της ελληνικής φύσης».

ΤΕΤΑΡΤΟ: Ο κάθε Έλληνας κρατά στα χέρια του ένα κομμάτι Ελλάδας: το σπίτι του, το χωράφι του, την οικογένειά του κι ακόμη το επάγγελμά του με το οποίο υπηρετεί την κοινωνία, που τον ανταμείβει. Μέσα σε αυτό το περιβάλλον καλούμαστε να βρούμε τη χρυσή τομή ανάμεσα στο κοινωνικό και στο ατομικό όφελος, στο δημόσιο και στο προσωπικό συμφέρον, στο ιδιοτελές κέρδος και σε αυτό που μπορεί να διαχυθεί στην κοινωνία. Να αντισταθούμε ακόμη στην ανθρώπινη φύση, που μας οδηγεί πάντοτε στο να αποζητούμε τον εύκολο δρόμο, για να πετύχουμε το στόχο μας. Θα το έλεγα πιο απλά ότι καθημερινά ο καθένας από εμάς πραγματοποιεί ένα αναρίθμητο πλήθος από συγκεκριμένες ενέργειες ή παραλείψεις. Είναι αυτές, με τη βαρύτητα που προσδίδει στις πράξεις μας η θέση του καθενός, που αθροιστικά συνδιαμορφώνουν την πραγματικότητα, που βιώνουμε καθημερινά.

νουμε καθημερινά.

Θα πρότεινα, έτσι, ως τέταρτη μορφή σύγχρονου εφαρμοσμένου πατριωτισμού τον ορισμό της συγκέντρωσης όλων στο έργο που μας ανατέθηκε, εφόσον έχουμε την τύχη να εργαζόμαστε, με ταυτόχρονη εκδήλωση μιας ιδιαίτερης προσοχής, μιας κρυφής ευσυνειδησίας που πρέπει του λοιπού να συνοδεύει τις πράξεις μας. Είναι πρώτιστο καθήκον μας να πολεμήσουμε τη λογική της ήσσονος προσπάθειας, που υπονομεύει το παρόν και ακυρώνει το μέλλον αυτού του τόπου. «...Μια χώρα πάει μπροστά μόνο με την αριστεία...Οι επιστήμονες κρατούν τις Θερμοπύλες. Μπορεί να γίνουν οι επαναστάτες του μέλλοντος, αυτοί που θα προωθήσουν ένα νέο κοινωνικό συμβόλαιο...» τόνισε σε πρόσφατη συνέντευξή του ο 38ετής καθηγητής του MIT των ΗΠΑ Κωνσταντίνος Δασκαλάκης. Αν οι ελευθερωτές της Κόνιτσας σκέφτονταν με διαφορετικό τρόπο ενδεχομένως, σήμερα, η συγκεκριμένη επαρχία να βρίσκονταν εκτός των εθνικών ορίων. Κατά τη ρήση του Γάλλου συγγραφέα και πολιτικού Αντρέ Μαλρώ: «Η ελευθερία ανήκει σε αυτούς, που την έχουν κατακτήσει». Το ίδιο πρόσωπο στον περίφημο λόγο του στην Πνύκα, το 1959, κάτω από την πρωτοφωταγωγημένη Ακρόπολη θα τονίσει και τα εξής: «...Λαός της Ελευθερίας είναι εκείνος για τον οποίο η αντίσταση είναι παράδοση αιώνων, εκείνος του οποίου η νεότερη ιστορία είναι ένας ανεξάντλητος αγώνας για την Ανεξαρτησία».

ΠΕΜΠΤΟ (και τελευταίο): Όταν μοχθούμε να πετύχουμε το σωστό, για το δικό μας και της πατρίδας το καλό, δεν είναι το συγκεκριμένο έργο η μόνη προσφορά. Είναι και το παράδειγμα, που δίνουμε στους άλλους. Και καθώς ζούμε σε εποχές, όπου τα θετικά παραδείγματα όλο και σπανίζουν, η αλληλοδιδασκική επίδραση των έργων και της στάσης μας είναι πολύ μεγαλύτερη από όσο νομίζουμε, γιατί ο άνθρωπος το έχει στη φύση του να μιμείται. Θεληματικά ή αθελητα, συνειδητά ή όχι ο κάθε συνέλληνας, από τον πλέον υψηλόβαθμο έως τον ξεχασμένο πατριώτη, διδάσκει με τη ζωή του όλους τους άλλους και είναι ευθύνη του καθενός μας τι διδάσκει. Μήπως δεν είναι αλήθεια ότι σήμερα αγωνίζονται πολλοί να μετατρέψουν την κοινωνία σε κυλό, όπου δεν θα μπορεί να ξεχωρίσει κανείς τον άξιο από τον ανάξιο, τον ψεύτη από τον ειλικρινή, τον τίμιο από τον ανέντιμο πολίτη;

Την αγάπη τους για την πατρίδα οι ελευθερωτές της Κόνιτσας την κατέθεσαν στο θησαυροφυλάκιο της ιστορίας με τρόπο συγκλονιστικό προς μίμηση των επιγενομένων. Μου είναι για τούτο αδιανόητο να παρακολουθούμε παθητικά τους νεοέλληνες να έχουν αποθησαυρισμένο τον πλούτο τους στο εξωτερικό. Όσοι από αυτούς κατέχουν δημόσια αξιώματα οφείλουν να τον μεταφέρουν πάραυτα στην Ελλάδα. Διαφορετικώς, πρέπει να αποπεμφθούν αμέσως από αυτά και να υποστούν τη βάσανο του ισόβιου αποκλεισμού τους. Ακόμη,

μου φαίνεται εντελώς επιπόλαιο να γιορτάσουμε, το 2021, τα διακόσια χρόνια εθνικής παλιγγενεσίας, χωρίς η πατρίδα μας να σχεδιάζει από τώρα την επιστροφή των χιλιάδων νέων, που εγκατέλειψαν τη χώρα στα χρόνια της οικονομικής κρίσης, καθώς επίσης τον επαναπατρισμό των οικονομικών μονάδων που επέλεξαν τη μετεγκατάστασή τους εκτός Ελλάδας. Για να μη συρθούμε, όμως, άλλο προς τα πίσω θα χρειαστούμε μεγάλους εθνικούς στόχους συμπεριλαμβανομένης και της διασποράς, που διαδραμάτισε πάντοτε σπουδαίο ρόλο στην πορεία της χώρας μας.

Εξοχότατε Πρόεδρε της Ελληνικής Δημοκρατίας,

Ζητώντας σε τούτους τους δύσκολους καιρούς να οδηγήσουμε τον πατριωτισμό πέρα, ενδεχομένως, από το ανθρώπινο μέτρο, όπως το έπραξαν εκείνοι που τιμούμε σήμερα, ουσιαστικώς αναζητούμε μορφές σύγχρονου εφαρμοσμένου πατριωτισμού, την ώρα που γίναμε όλοι «παλ' εις μικρόν γενναίοι» κατά τον αλεξανδρινό ποιητή Κωνσταντίνο Καβάφη. Και θα ήταν οι ελπίδες μας ελάχιστες αν δεν έστεκε, ακόμη και σήμερα, εθνικό κεφάλαιο, δυναμικό κίνητρο για όλους, βαθιά, θεμελιακή και ακατάλυτη η αγάπη της πατρίδας.

ΖΗΤΩ Η ΕΛΛΑΣ
ΖΗΤΩ Η ΚΟΝΙΤΣΑ

Σας ευχαριστώ
(Μιχ. Χρ. Παντούλας, Φιλολόγος – Ερευνητής)

Φωτογραφίες από τις εκδηλώσεις για την επέτειο των 106 χρόνων απελευθέρωσης της Κόνιτσα

23-2-2019

Φωτ. Α. Τσιγκούλη

24-2-2019 (Αποκαλυπτήρια
Φωτ. Π. Τσιγκούλη

Στην έκθεση Φ. Ραπακούση 24-2-2019

Φωτ. Π. Τσιγκούλη

106 ΧΡΟΝΙΑ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ

Είναι γνωστό πως η Κόνιτσα απελευθερώθηκε από την Τουρκική σκλαβιά στις 24-2-1913 κι αυτή η ημέρα είναι μια εθνική γιορτή για την Κόνιτσα και κάθε χρόνο γίνονται εκδηλώσεις με επισκέψεις επισήμων, δοξολογίες και εθνικές ομιλίες, κ.ά.

Τότε (24-2-1913) ο Λοχαγός Παπανικολάου Δημήτριος, Διοικητής του 22ου Σώματος Πεζικού, αφού προηγουμένως αντιμετώπισε νικηφόρα τον Τσαβήτ Πασά, στην περιοχή της Μόλιστας, εισήλθε ως απελευθερωτής στην Κόνιτσα. Τον υποδέχτηκε ο τότε Μητροπολίτης Βελλάς και Κονίτισης, επικεφαλής κλήρου και λαού, Σπυρίδων Βλάχος, μετέπειτα Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος, όλοι υποδέχτηκαν τον Ελληνικό Στρατό μας, με παραλήρημα ενθουσιασμού, ακριβώς στην είσοδο της πόλης στη θέση «Αϊ-Γιάννης», όπου σήμερα έχει διαμορφωθεί καταλλήλως ο χώρος και τοποθετήθηκαν οι πρωτομές των δύο ανδρών.

Είναι λοιπόν, καθώς είπαμε αυτή η ημερομηνία μια μεγάλη εθνική γιορτή και έτσι πρέπει να τη γιορτάζουμε. Περισσότερα μπορεί να διαβάσει κανείς στο βιβλίο "ΚΟΝΙΤΣΑ" που εκδόθηκε απο το περιοδικό μας, για τα 100 χρόνια από την απελευθέρωση, με ιστορικό περιεχόμενο (Πληροφορίες: τηλ.26550 22212 κινητ. 6979138737).

Εμείς θα κλείσουμε το μικρό μας αυτό άρθρο με το ποίημα «Τα πήραμε τα Γιάννενα»

ΤΑ ΠΗΡΑΜΕ ΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Τα πήραμε τα Γιάννενα
μάτια πολλά το λένε,
μάτια πολλά το λένε
όπου γελούν και κλαίνε.

Το λένε και Γιαννιώτισσες
που ζούσαν χρόνια βόγγου,
το λένε κι οι Σουλιώτισσες
στις ράχες του Ζαλόγγου

(Γ. Σουρής)

Το λεν πουλιά των Γρεβενών
κι αηδόνια του Μετσόβου,
που τασκίαζε η παγωνιά
κι ανατριχίλα φόβου

Η απελευθέρωση των Γιαννίνων είναι για όλη την Ήπειρό μας μεγάλη Εθνική Γιορτή και για τους Κονιτιώτες ακόμη πιο μεγάλη κι έτσι πρέπει να γιορτάζεται με κάθε μεγαλοπρέπεια.

Το λένε χτύποι και βροντές
το λένε κι οι καμπάνες,
το λένε και χαρούμενες
οι μαυροφόρες μάνες.

Σ. Οικονόμου

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ (Α')

Χαρίλαος Γ. Γκούτος

Με τὸ παρακάτω κείμενο, ἀρχίζει μιὰ σειρά μικρῶν μελετῶν μου, γιὰ ποικίλα εἰδικὰ ἱστορικὰ θέματα τῆς ἐπαρχίας Κόνιτσας, οἱ ὁποῖες βασίζονται κατὰ περίπτωσιν σὲ ὁμοειδῆ γεγονότα ποὺ συνέβησαν στὴν ἐπαρχία κατὰ τὴν περίοδο τῆς ὀθωμανοκρατίας καὶ μέχρι τὸ 1940 συνήθως καὶ ποὺ δὲν ἔχουν παρουσιασθεῖ συνθετικά ἢ δὲν ἔχουν ἐπισημανθεῖ στὰ σχετικὰ 4 βιβλία μου ποὺ ἐκδόθηκαν κατὰ τὰ ἔτη 1983, 2003, 2015 καὶ 2017. Χρησιμοποιοῦνται οἱ συναφεῖς πληροφορίες ποὺ μπόρεσα νὰ βρῶ. Μακάρι μελλοντικὰ νὰ βρεθοῦν καὶ ἄλλες.

Μεταλλικά νερά. Ὁ Κοσμάς Θεσπρωτὸς ἔγραφε τὸ 1832 ὅτι πλησίον τῆς γέφυρας τοῦ χωριοῦ Δερβένι τῆς Κόνιτσας πηγάζουν “θερμὰ θειώδη μεταλλικὰ ὕδατα”, χωρὶς νὰ διευκρινίσει ἂν πρόκειται γιὰ τὸ Βρομονέρι τοῦ Λεσκοβικιοῦ ἢ γιὰ τὶς θειοῦχες πηγές τῶν Καβασίλων καὶ τῆς Πυξαρῖας ποὺ λέγονταν λουτρά Κονίτισης, μεταγενέστερα τουλάχιστον. Στὸ Βρομονέρι τὸ 1871 κατασκευάσθηκαν ἀπὸ μπέη Λεσκοβικιώτη λέβητας θέρμανσης τοῦ νεροῦ μιᾶς μεγάλης πηγῆς, λουτήρας καὶ δωμάτια, ὑπῆρχαν δὲ κοντὰ στὴν γέφυρα μιὰ μεγάλη ἀλλὰ ἄχρηστη πηγὴ καὶ παραπέρα ἔξι ἄλλες ἄχρηστες πηγές¹. Οἱ θερμὲς πηγές τῶν Καβασίλων καὶ οἱ θερμὲς καὶ κρύες πηγές τῆς Πυξαρῖας τὸ 1915 ἀνῆκαν στὸ Δημόσιο, ἐκμισθώθηκαν καὶ ἀνακαινίσθηκαν, ἔπειτα καταστράφηκαν οἱ πρῶτες ἀπὸ νεροποντὴ καὶ οἱ δεύτερες ἀπὸ κατοχικὸ στρατό, τὸ 1921 ἐπαναλειτούργησαν καὶ τὸ 1941 ἐγκαταλείφθηκαν². Θειοῦχες ψυχρὲς πηγές ὑπῆρχαν καὶ ὑπάρχουν ἐπίσης στὰ Καλύβια τῆς Λιτοναβίστας³.

Στὸ βιβλίο τοῦ Θ. Ζιώγα “Τοπωνύμια καὶ οἰκονύμια τῶν Μαστοροχωριῶν τῆς Κόνιτσας” (2013), ἔχουν καταγραφεῖ τὰ ἀκόλουθα τοπωνύμια, τὰ ὁποῖα ὑποδηλώνουν ὅτι στὶς τοποθεσίες τοῦ ἀναβλύζουν μεταλλικὰ νερά (δὲν ἔχουν ἐξετασθεῖ ἀπὸ γεωλόγους): Βρομονέρι, στὰ χωριά Ἰσβορος, Στράτσαινη, Χιονιάδες, Λισκάτσι, Πληκάτι, Σέλτσι, Βούρμπιανη, Πυρσόγιαννη, Καστάνιανη, Κάντσικο, Μόλιστα, Σταρίτσαινη.

1. Βλ. α) Α. Παπαχαρίσης, Κ. Θεσπρωτοῦ καὶ Αθ. Ψαλῖδα, Γεωγραφία Ἀλβανίας καὶ Ἡπείρου, 1964 σελ. 90, β) ἐφημ. Γιάννια-Ἰωάννινα 4.1.1871 καὶ 5.4.1871 - Κόνιτσα, τ. 2005 338, Ν. Τσιγαράς, εἰς Ἀττικὸν Ἡμερολόγιον, τ. 1887 290 ἐπ. = Κόνιτσα, τ. 2002 150, Φωνὴ τῆς Ἡπείρου, 1893=Κόνιτσα, τ. 2004 27, Α. Baldacci, εἰς Bollettino della Società Geografica Italiana τχ Α' 1898, Β. Τζαλόπουλος, Ἡπειρωτικὸν Ἡμερολόγιον, 1913 127=Κόνιτσα, τ. 2005 185.

2. Ἐφημ. Ἡπειρος, 10.6.1915 καὶ 1.9.1921, Σ. Καράνης, εἰς Ἡπειρ. Μέλλον 30.10.1936 Β, Τόγγας, Ἡπειρ. Μέλλον 3.4.1952, Ν. Γκαρκαόνης, εἰς Κόνιτσα, τ. 1980 21, Ν. Γιάκας, αὐτόθι 69.

3. Τόγγας, ὅ.π., Φ. Πέτσας/Γ. Σαρλῆς, Ἀρίστη καὶ Δ. Ζαγόρι, 1982 76.

Παλιοσέλι. *Βρομοπήγαδο*, εις Ζέρμα. *Γλυκονέρι*, εις Λαγκάδα και Στρατίσανη. *Μαυρομπίνα*, εις Χιονιάδες, Βούρμπιανη, Σταρίτσανη. *Σινπήγαδο*, (μαυροπηγή), εις Σέλτση, Φιτόκο. *Τσιερνοβόντα*, εις Πυρσόγιαννη. *Αρμύρες*, εις Μόλιστα και Ζέλιστα⁴.

Άτμοι εκ τής γής. Ζαγορίσιος λόγιος έγραψε τὸ 1887: “Εν τῇ ΒΑ πλευρᾷ τοῦ ὄρους Ἰσβορος κείται μέγας κρατήρ, ὃς διηνεκῶς ἐξερεύγεται καπνοὺς και φλόγας και τὴν μὲν ἡμέραν ὁράται ὁ πυκνὸς καπνός, τὴν δὲ νύκτα αἱ κιτρινοπράσινοι φλόγες αὐτοῦ αἱ πάντα τὰ πέριξ φωτίζουνσαι. Ἐν δὲ τῇ μεσημβρινῇ κλιτύι αὐτοῦ τῇ Δοβρᾷ ὑπάρχουσι πολλοὶ μικρότεροι κρατήρες, ἐξ ὧν ἄφθονοι ἐξέρχονται ἀτμοὶ μετὰ καπνῶν, οἵτινες κάλλιστα διακρίνονται τὴν πρωίαν, ἔστιν ὅτε δὲ και φλόγες ὁραταὶ τὴν νύκτα”. Ὁ διδάσκαλος Ψαλίδας ποὺ ἦλθε ἐδῶ εἶπε ὅτι κάτω ἀπὸ τοὺς κρατήρες κινεῖται ἡφαίστειο ποὺ κάποτε θὰ ἐκραγεῖ. “Οἱ χωρικοὶ τῶν πέριξ χωρίων, τοποθετοῦσαν κλώνους δέντρων ἐν τοῖς μικροῖς κρατήρσι, ἐξαπλοῦνται ἐπάνω” γιὰ νὰ θεραπευθοῦν. Μολιστινὸς γιατρὸς ἔγραψε τὸ 1912 ὅτι ἀπὸ τὸ 1880 ἄνωθεν τοῦ Ἰσβορου ἐξέρχονταν μὲ θόρυβο, ἀπὸ ὅπες μιᾶς βραχύδους ἑκτασης 15 τ.μ., ἀτμοὶ θερμοὶ και ἄοσμοι ποὺ ἔφθαναν ὡς σύννεφα μέχρι τὸν Γράμμο, ὅτι ἀπὸ τὸ 1890 ἡ ἑκταση αὐτὴ ἔγινε βακούφικη και ἐκμισθώνεται σὲ Ἰσβορίτες και ὅτι αὐτοὶ κατασκεύασαν ἐκεῖ ξύλινα δωμάτια. Ὡστόσο, ἤδη ὁ περιηγητὴς Holland τὸ 1812 και ὁ Ἀλῆ πασᾶς προγενέστερα εἶχαν πληροφορηθεῖ ὅτι ἀπὸ τὰ βουνὰ τοῦ Λεσκοβικιοῦ πολλὰς φορὲς ἔβγαιναν καπνοὶ-ἀτμοί⁵.

Άτμοι ἐξέρχονταν και ἀπὸ τὸ ἔδαφος τῆς τοποθεσίας Ἀρμπουρίστρες τῆς Ζέλιστας⁶. Ἐπίσης, ἀπὸ μιὰ ὀπὴ τοῦ ὑψώματος τοῦ Αἰ-Λιᾶ τῆς Κόνιτσας, ἡ ὁποία ὀπὴ δὲν καλύπτεται ἀπὸ τὸ χιόνι, ὅπως εἶπε στὸν Κ. Μπούσμπουλα ὁ παλιὸς βοσκὸς Ρεντζούλης.

4. Τὰ τοπωνύμια *Βρομονέρι* Σέλτσης, Κάντισκου και Σταρίτσανης, *Βρομοπήγαδο* Ζέρμας, *Γλυκονέρι* Λαγκάδας, *Μαυρομπίνα* Χιονιάδων και Σταρίτσανης, *Τζιερνοβόντα* Πυρσόγιαννης, *Αρμύρες* Μόλιστας και Ζέλιστας, ἀναφέρονται και ἀπὸ τὸν Κ. Στεργιόπουλο (Ἠπ. Χρονικά, 1934, 1937, 1938), τὰ δὲ Βρομονέρια Μόλιστας, Παλιοσελίου, Χιονιάδων και Λισκατισιοῦ ἀναγράφονται ἀντιστοίχως εἰς: Φωνὴ τῆς Ἠπείρου 10.4.1894 (=Χ. Γκοῦτος, Μολιστινὰ, 1983 18), Κόνιτσα, τ. 1996 179, Ἐκ Χιονιάδων, τχ 8/2005, *Τ. Χρήστου*, Ἀσημοχώρι, 2001 33. Σχετικὰ εἶναι και τὰ τοπωνύμια Γαλαζόχωμα Βούρμπιανης και Φιτόκου, Λουλάκι Σέλτσης. Στὶς τοποθεσίες Σιοῦμος και Γλυκὸ τοῦ Γανναδιοῦ, τὸ συμπαγὲς γαλανόλευκο χῶμα περιέχει μικρὰ θαλάσσια ὄστρακα και λεῖα βότσαλα, ὅταν δὲ οἱ ἐκεῖ μικρὲς πηγὲς στεγνώνουν ἀπομένει λεπτὸ στρώμα σκόνης λευκῆς και ἀρμυρῆς.

5. Βλ. κατὰ σειρά, Ν. Τσιγαρᾶς, ὁ.π., *Τζαλόπουλος*, ὁ.π., 180-2, Χ. Γκοῦτος. Οἱ οἰκισμοὶ τῆς ἐπαρχίας Κόνιτσας στὸ παρελθόν, 2015 σελ. 65 (και σελ. 69 ὅπου πρόσθετη σχετικὴ Βιβλιογραφία). Βλ. και Β. Χρήστου, εἰς Ἠπ. Μέλλον 7.6.1935, 4.7.1935, 5.8.1935, Σ. Καρώνης, ὁ.π., *Τόγγας*, ὁ.π.

6. Ν. Καρᾶς, εἰς Κόνιτσα, τχ 132-4/1973.

Ὑλοτομία. Ἀρκετοὶ ἀπὸ τοὺς ἄνδρες μερικῶν χωριῶν τῆς ἐπαρχίας, στὰ ὁποῖα ὑπῆρχαν μεγάλα δάση, βγιοπορίζονταν μὲ τὴν ὕλοτομία: κοπὴ και μεταφορὰ κορμῶν δένδρων σὲ κοντινὰ πριόνια χειροκίνητα ἢ ὑδροκίνητα και χειρισμὸς τῶν πριονιῶν πρὸς παραγωγὴ δοκῶν και σανίδων ποὺ μεταφέρονταν και ἐπωλοῦνταν στὰ ἐν λόγῳ χωριὰ ἢ σὲ ἄλλους τόπους. Οἱ ἐγκυκλοπαίδειες Ἐλευθερουδάκη (1929) και Πυρσοῦ (1935) περιέλαβαν στὰ κυριότερα προϊόντα τῆς ἐπαρχίας τὰ “εἶδη ξυλείας”.

Τὸ 1806 ὁ Πουκεβίλ εἶδε κοντὰ στὴν Κόνιτσα τὸν Ἀῶο νὰ κουβαλάει στὰ νερά του “τετραγωνισμένα ξύλα προοριζόμενα γιὰ τὸ κτίσμα τῶν ἀνακτόρων τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ στὴν Πρεμετὴ και τὸ Τεπελένι”. Τὸ 1809 ὁ Λήκ εἶδε κοντὰ στὴν Κόνιτσα, μετὰ ἀπὸ νεροπονὴ, στὶς ὄχθες τοῦ Ἀῶου, σκορπισμένη ξυλεῖα ποὺ ἦταν “ἀρκετὴ νὰ ἐφοδιάσει ὅλη τὴ γειτονιά μὲ σανίδια και καυσόξυλα”. Σὲ ἀμφότερες τὶς περιπτώσεις, προφανῶς ἡ ξυλεῖα εἶχε παραχθεῖ ἀπὸ ὕλοτόμους τῆς Λάκκας τοῦ Ἀῶου. Προπολεμικά, οἱ περισσότεροι ἄνδρες τοῦ Δίστρατου ἦσαν ὕλοτόμοι και δασεργάτες, χειρίζόμενοι ὑδροπρίονα και χειροπρίονα στὰ δάση τοῦ χωριοῦ τους ἢ και ἄλλων χωριῶν. Ὁ Ἀῶος τὸ 1937 ἦταν τὸ μόνο ἐλληνικὸ ποτάμι ποὺ μποροῦσε νὰ μεταφέρει ξυλεῖα⁷.

Φουρκιώτες ὕλοτομοῦσαν μὲ ὑδροπρίονα, μέχρι τὸ 1850 περίπου, στὸ δάσος ποὺ ἀπέκτησε ἔκτοτε ὁ μπέης τσιφλικᾶς τοῦ Κερασόβου. Στὰ παλιὰ χρόνια, Κερασοβίτες ὕλοτομοῦσαν δάση τοῦ χωριοῦ τους, μὲ ὑδροπρίονα, και πωλοῦσαν τὴν ξυλεῖα στὴν Β. Ἠπειρο και ἄλλοι. Ἀπὸ τὸ 1928 τὰ Κερασοβίτικα δάση τὰ ξυλευόταν διαχειριστικὴ ἐπιτροπὴ και ἀπὸ τὸ 1935 συνεταιρισμὸς χωριανῶν. Τὸ 1952 ἰδρύθηκαν δασικοὶ συνεταιρισμοὶ στὴν Φούρκα και στὴν Σταρίτσανη⁸. Ὑδροπρίονα ὑπῆρξαν και στὴν Λαγκάδα ἀπὸ τὸ 1885, καθὼς και στὶς τοποθεσίες Σανίδια τῆς Ζέρμας και Πριόνι τῆς Σέλτσης. Περί τὸ 1910 στὸ Ντέντσικο λειτουργοῦσε ὑδροπρίονο, ἐνῶ Ντενιτσιῶτες ἐμπορεύονταν ξυλεῖα. Τὸ Πληκάτι ἐκμίσθωνε τὰ δάση του σὲ Κολωνιάτες ὕλοτόμους. Στὸ Λισκάτσι κατασκευάζονταν ξύλινα σκεύη τὸν 18ο αἰῶνα ἀπὸ Βουλγάρους και ἔπειτα ἀπὸ χωριανούς. Ὁ Ἰσβορος τὸ 1860 ἀνέθεσε τὴν κατασκευὴ ὑδροπρίονου σὲ δύο ξένους. Ὑδρο-

7. Βλ. κατὰ σειρά *Pouqueville*, Ταξίδι στὴν Ἑλλάδα. Τὰ Ἠπειρωτικά, 1994 156, *W. Leake*, Ἠπειρος 1805-1810, μτφρ. Γ. Στάθη, 1976 162, *Αν. Εὐθυμίου*, Ἱστορία τοῦ Δίστρατου, Πρωτὸς Λόγος, 12-13.9.1992 ὁ Δ. Τάτσης, Δίστρατον Κονίτης, 2008 83, *Α. Γάγου-Μαργαρίτη*, Ἀλήθειες ἀπὸ τὸ σκοτάδι στὸ φῶς, 2018 317, 320, ἐφημ. “Ἔθνος” τῆς 27.12.1937. Γιὰ τὰ πριόνια στὴν Λάκκα, βλ. και *Νιτσιάκος*, Ἡ Κόνιτσα και τὰ χωριὰ τῆς, 2008 161.

8. *Γ. Τσιούμης*, Ἱστορία τοῦ χωριοῦ Φούρκα τῆς Ἠπείρου, 1933 14, *Δ. Σαμαρᾶς*, Κιράσοβο 2002 411, ὁ ἴδιος, Ἱστορία τοῦ δάσους Κερασόβου, 2000 21, 31, 33, 36, 40, *Χ. Ἐξάρχου*, Ἡ Φούρκα τῆς Ἠπείρου, 1987 257, *Χ. Χρηστίδης*, Πουρνιά Κονίτης, 1991 46.

πρίονο λειτουργούσε το 1930 και στο Μπουραζάνι⁹.

Θηράματα. Ο Πουκεβίλ πληροφορήθηκε στην έπαρχία μας το 1806 ότι στο έξωκλήσι Παναγία της Κόνιτσας θηρεύονται αρκούδες και αγριογούρουνα και ότι οι κάτοικοι της έπαρχίας έχουν το κυνήγι ως πρόσθετο πόρο ζωής και εξάγουν από το λιμάνι της Αυλώνας αρκετές μπάλες από δέρματα λαγών, ασβών και αρκούδων. Κατά τον Κοσμᾶ Θεσπρωτό, το 1832 στο Λυκόμορο και στο Στόμιο υπήρχαν πολλά αγριογούρουνα και ἄλλα ἄγρια ζῶα, στην δὲ Καρουτιά της Κόνιτσας πολλά ζαρκάδια και αγριόγίδα, λαγοί, αγριόχοιροι και ἐνίοτε αρκούδες, υπάρχουν δὲ και λύκοι, τσακάλια, ἄλεποῦδες¹¹. Σὲ ἄλλα κείμενα γράφτηκε ὅτι σὲ χωριά της έπαρχίας θηρεύονται ἐπιπροσθέτως: κουνάβια, πέρδικες, ἀγριοπερίστερα, τσίχλες, κοτσύφια, συκοφάγοι κ.ἄ.

Στο Λεξικό Ἐλευθερουδάκη (1929) γράφτηκε ὅτι ἡ έπαρχία παράγει και “εἶδη θήρας”. Μέχρι το 1822 τουλάχιστον, ὅπλοφοροῦσαν πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἄνδρες τοῦ καζᾶ, ἄλλα ἔκτοτε μπορούσαν μᾶλλον λίγοι νὰ αγοράζουν ὅπλα και νὰ ἐπιδίδονται στοὺς κυνήγι¹³.

9. Κ. Στεργιόπουλος, εἰς Ἡπ. Χρονικά τ. 1938 165, 171, Θ. Ζιώγας, Τοπωνύμια... 291, 297, Α. Πάσχος, “Ὅ,τι εἶδα ὅ,τι ἄκουσα, 1993 32, 33, Α. Wace/M. Thompson, Οἱ νομάδες τῶν Βαλκανίων, 1989 212, Π. Ποτηρόπουλος, Πολιτισμικὲς ταυτότητες στὴν Πίνδο, 2007 291, 327, Τ. Χρήστου, ὅ.π. 28, 261, Εὐθυμίου, εἰς Ἡπ. Ἑστία, τ. 1975, 790, Α. Κήτας, Σουλιώτικες παραφυάδες στοὺς Λεσκοβίκι, 2018 218.

10. Rouquerville, ὅ.π. 164, 170, Παπαχαρίσης, ὅ.π., 74, 75.

11. Χ. Γκούτος, Ἡ έπαρχία της Κόνιτσας και ἡ Μόλιστα ἐπὶ τουρκοκρατίας, 2003 95, Τζαλόπουλος, εἰς Κόνιτσα, τ. 2005 187.

12. Α. Μπόγδος, Τὸ χωριὸ Ἐλεύθερο, 2000 79 ἐπ., Εὐθυμίου, Ἡ Βούρμπιανη τῆς Ἡπείρου 1990 475 ἐπ. (ὅπου και ὀνόματα κυνηγῶν), Τ. Παπαδημούλης, Ἡ Κόνιτσα ποὺ ἔσβησε, 1972 62 (ὅπου και ὀνόματα κυνηγῶν), Α. Σαμαρᾶς, Κιράσοβο, 2002 363.

13. Χ. Γκούτος, Ἀπὸ τὴν ἱστορία της έπαρχίας Κόνιτσας, 2017 294, Εὐθυμίου, ὅ.π.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΝΤΟΠΙΩΝ ΕΥΕΡΓΕΤΩΝ

ΤΟΥ ΗΛΙΑ ΑΝΔΡΕΟΥ

ΚΩΣΤΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΡΟΥΣΗΣ

1929-1968

Φαρμακείο του.

Βάδισμα γρήγορο και ανάλαφρο, κάτι που με παραπέμπει στο ποίημα του Νίκου Γκάτσου “Αμοργός” και στον στίχο “ήταν περπάτημα αλαφρύ σαν πήδημα του κάμπου”.

Ο εσώτερος Κ. Ρούσης ήταν επίσης δομημένος δωρικά. Ορθοτόμος στις σκέψεις του και λιτός διαλεγόμενος.

Εξ ἄλλου σε κείνους τοὺς χαλεποὺς καιροὺς δεν υπήρχε ἡ πολυτέλεια τῶν ανεργμάτων συζητήσεων και ενδοσκοπήσεων. Ο καθείς και ἡ αγωνία του για τὸν ἐπιούσιον. Περαιωθείσης τῆς ἐπαετίας 1967-1973 ἐμφανίσθηκε τὸ φαινόμενο τῶν πολὺῶρων πολιτικῶν συζητήσεων ἐν πολλοῖς ἀνώφελων και κενοφανῶν.

Ο Κ. Ρούσης ἐμφανίστηκε στο προσκηνίον της Κόνιτσας ὡς φαρμακοποιὸς σὲ ἐποχὴ ταραγμένου πολιτικοῦ βίου της πατρίδας μας. Σχεδὸν εἶχε περάσει μὴ δεκαετία ἀπὸ τὴ λήξη τοῦ Εμφυλίου πολέμου. Ἡ Κόνιτσα και ἡ Επαρχία της υπήρξε θέατρο αἱματηρῶν συγκρούσεων.

Τὰ πεδία τῶν μαχῶν, ἀκολούθησαν ἀνεπούλωτες συνειδησιακές πληγές.

Απὸ τὴ μὴ το κλέος τῶν νικητῶν ἀπὸ τὴν ἄλλη τὸ ὄνειδος τῶν ηττημένων. Κάσμα μέγα και πῶς νὰ το γεφυρώσεις.

Ο αείμνηστος Εὐεργέτης και Δήμαρχος ζώντας τὰ τεκμαινόμενα και τὸ κοινωνικὸ κλίμα τῆς ἐποχῆς ἦταν ἀδύνατον

Ο αείμνηστος Εὐεργέτης και Δήμαρχος Κώστας Ρούσης, κόσμημα αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν μου ἀφαιρεῖ ἐκ προοιμίου κάθε δυνατότητα νὰ τὸν ἐπαινέσω δια κοσμητικῶν ἐπιθέτων. Ἀλλὰ και πάλι στοχάζομαι και τοῦτο: Ο ἐν ζωῇ Κ. Ρούσης τι χρεια εἶχε ἐπαίνων και φιλοφρονήσεων. Οὐδεμία, πολὺ δε περισσότερο μετὰ θάνατον. Ψυχὴ τε και σῶματι ὁ αείμνηστος Κώστας ἦταν δομημένος δωρικά. Ἡ κορμοστασιά του παρέπεμπε στο λιπὸ και αὐστηρὸ διάκοσμο του δωρικοῦ κίονα.

Τὸ πρόσωπό του γωνιασμένο, τὸ βλέμμα του διαπεραστικό και αείσιο. Τὰ μαλλιά του πάντοτε κοντοκουρεμένα και τριγωνικά στο μέτωπο. Τὸν ἀνακαλῶ στὴ μνήμη μου νὰ κατεβαίνει τὰ ἀπογεύματα ἀπὸ τὸ Δημαρχεῖο πρὸς τὸ

να μην τα εσωτερικεύσει και μετουσιώσει σε πολιτική σκέψη και πράξη. Ήταν καθ' ολοκληρίαν Πολιτικό Ον κατά την αρχαιοελληνική εκδοχή του όρου.

Μελετώντας κανείς την πολιτική ιστορία του ύστερου 20ου αιώνα και των αρχών του 21ου δεν θα δυσκολευθεί να κατανοήσει πως οι χθεσινές διαχωριστικές γραμμές των πολιτικών ρευμάτων ήδη αρχίζουν να ξεθωριάζουν.

Ο Κ. Ρούσης ως πολιτικό πρόσωπο της αυτοδιοίκησης έδρασε στην εποχή που κυριαρχούσε έντονα το δίπολο προοδευτικός-συντηρητικός, δεξιός-αριστερός.

Άνθρωποι που τον έζησαν εκ του σύνεγγυς μαρτυρούν πως στις πολιτικές κουβέντες και συζητήσεις ήταν αρκούντως διαλακτικός.

Επί των ημερών του η Κοινότητα ήταν όχι μόνον πολυπληθής αλλά και η φτώχεια και η ανέχεια ήταν ενδημικά φαινόμενα όπως άλλωστε και στην λοιπή Ελλάδα.

Συνακόλουθο αποτέλεσμα της ανέχειας ήταν οι αρρώστιες. Το νοσοκομείο "Βασίλισσα Φρειδερίκη" της πόλης μας αντιμετώπιζε επιτυχώς το θέμα περίθαλψης των πασχόντων. Στο φαρμακείο του Κ. Ρούση οι ασθενείς προμηθεύονταν τα αναγκαία φάρμακα για την αποθεραπεία τους. Ελέγγο ευρέως πως ο φαρμακοποιός Κ. Ρούσης από τους ακραία φτωχούς ασθενείς όχι μόνον δεν έπαιρνε χρήματα, τουναντίον μέσα στο πακέτο των φαρμάκων έβαζε και

κάποια χρήματα απολύτως αναγκαία.

Στην εποχή μας πέρα από την Εκκλησία του Χριστού η οποία δια μέσου του λόγου του Ευαγγελίου μας προτρέπει να είμαστε ελεήμονες προς τους πάχοντες, γνωρίζετε κάποιον πολιτικό-κομματικό φορέα να έχει αναπτύξει ανάλογη συμπεριφορά προς τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες; Η πολιτική αντιπαράθεση γίνεται για το τρόπαιο της εξουσίας, και τότε μόνο δίνονται κάποια ψικία στους φτωχούς όταν κάποια άλλη ομάδα διεκδικεί με αξιώσεις το τρόπαιο.

Ο αείμνηστος Κ. Ρούσης διορατικός και με καλοδουλεμένη και στέρεη προσωπικότητα διέρρηξε τον ασφυκτικό πολιτικο-κομματικό κλοιό της εποχής και ενέταξε εαυτόν στο διαχρονικό-παγκόσμιο ρεύμα του Ουμανισμού (ανθρωπισμός).

Κύριο γνώρισμα της δημαρχιακής θητείας του Κ. Ρούση (1959-1964) ήταν η βελτίωση των υποδομών της Κόνιτσας στους τομείς της ύδρευσης, του εξηλεκτρισμού της βατότητας των δρόμων οι οποίοι γίνονταν αδιάβατοι στις έντονες βροχοπτώσεις. Επί των ημερών του κατασκευάσθηκαν τα δημοτικά καταστήματα στη γωνία και κάτωθεν της πλατείας. Οι δήμαρχοι έρχονται και παρέρονται και ο καθένας τους πίσω του αφήνει κάποιο έργο.

Ο Κ. Ρούσης όχι μόνο κατέλιπε έργο ουσίας αλλά και ο μόνος που μας άφησε και μια ιερή παρακαταθήκη.

Συνεχίζεται

Έγερτήριο Σάλπισμα

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ

Κόνιτσα... σωτήριον έτος 2018. Πρωτεύουσα όμώνυμης άκριτικής έπαρχίας στο Βόρειο άκρο του Νομού Ίωαννίνων.

Περιοχή προικισμένη με χαρισματικές όμορφες και άνεκμετάλλευτα φυσικά πλούτη τα όποια περιμένουν την αξιοποίησή τους.

Χαρακτηριστικά γνωρίσματα ανάγλυφου, της έπιφανείας είναι τα ψηλά βουνά, οι λοφοσειρές, τα φαράγγια, οι κοιλάδες, οι πεδιάδες, οι ύδατινες πηγές, τα ποτάμια, οι θερμές ίαματικές πηγές, ή ποικίλη βλάστηση, ή πλούσια πανίδα και χλωρίδα.

Στις ύψωρειες των μεγάλων όρεινων όγκων και σε ύψόμετρο H=630M Βρίσκεται χτισμένος άμφιθεατρικά ο οικισμός της Κόνιτσας που άτενίζει με σιωπηλή περιφάνεια τον περιβάλλοντα χώρο, άγναντεύει την καταπράσινη πεδιάδα στα πόδια του, την έλικοειδή πορεία του ποταμού Αώου και έρωτοτροπεί αντίκρυ με τον ήλιο τις περισσότερες ώρες της μέρας.

Τα καλοχτισμένα πέτρινα, παλιά σπίτια ή τα νεώτερα σύγχρονα, μόλις και ξεχωρίζουν μέσ' από την πυκνή βλάστηση των δένδρων, καρποφόρων, καλωπιστικών, λουλουδιών, λαχανικών, σχεδόν όλες τις εποχές του έτους.

Φιδίσιοι, πλακόστρωτοι δρόμοι στους παλιούς συνοικισμούς και ευθύγραμμος στους νέους, με ρυμοτομική έπαρεια, εξυπηρετούν την κυκλοφοριακή κίνηση πεζών και όχημάτων.

Ο λαμπρός ήλιος, ο γαλάζιος ουρανός, ο υγιεινός άγέρας, θεία δώρα στους κατοίκους, διαμορφώνουν ήπιο και

ευχάριστο κλίμα, ευνοϊκό για ανάπτυξη καλλιεργειών ή άλλων δραστηριοτήτων.

Χωρίς ύπερβολές ή Κόνιτσα άποτελεί ζηλευτό και ποθητό επίγειο παράδεισο όμοιο με τον άρχέγονο.

Στην κοιλάδα μετά από διαδρομή δεκάδων χιλιομέτρων ξεπροβάλλει απ' το στόμιο χαράδρας, ο άλλοτε κραταιός ποταμός Αώος και διασχίζοντας την πεδιάδα, κυλά τα νερά του όμαλά και άθόρυβα στις νηνεμίες και με βουητά, όρμητικά σε εποχές καταιγίδων και έντονων βροχοπτώσεων.

Κινούμενος στη μέγαλου πλάτους κοίτη του όπως διαμορφώθηκε στο χρόνο, συναντιέται χαμηλά, με τ' άλλα δύο όνομαστά ποτάμια το Βοϊδομάτη και τον Σαραντάπορο ώστε άγκαλιαστά να ταξιδέψουν στην Άδριατική θάλασσα.

Περιστοιχισμένη ή Κόνιτσα απ' τα βουνά Γράμμο, Σμόλικα και Τύμφη, προστατεύεται απ' τους Βόρειους, Ανατολικούς, Νότιους ανέμους.

Πρός τα νοτιοδυτικά απέναντι του οικισμού ξανοίγεται βαθύς πλατύς, άπεραντος όρίζοντας, έκπληκτικής όμορφιάς που μακραίνει τη μέρα και προσφέρει μάγευτικά, φανταστικά και πολύχρωμα ήλιοβασιλέματα με γαργαλιστικά δειλινά.

Με την άπλη αυτή περιγραφή άναδεικνύεται ή άξία της Κόνιτσας πατρώας γής των ήρώων, άγωνιστών, ευεργετών, φιλειρηνικών κατοίκων, τελευταίων άκριτών που φυλάσσουν Θερμοπύλες και αγωνίζονται για τη σωτηρία της και ενάν-

τια στὸν οἰκονομικὸ μαρασμό.

Εἶναι ἡ πατρίδα τῶν ταπεινῶν καὶ ἀδούλων ἀνθρώπων.

Πατρίδα..! λέξη ἱερὴ καὶ ἁγία. Εἶναι ὁ τόπος, τὸ χωριό, οἱ πόλεις, ὅπου ζοῦν, κατοικοῦν καὶ ἐργάζονται ἄνθρωποι γηγενεῖς, αὐτόχθονες, ἐτερόχθονες καὶ ὅσοι συνειδητὰ ἀγαποῦν αὐτή.

Εἶναι τὰ βουνά, οἱ κάμποι, τὰ νερά, ὁ ἀγέρας, ἡ ἱστορία, ἡ κοινὴ γλῶσσα, θρησκεία, οἱ παραδόσεις, τὰ ἥθη, τὰ ἔθιμα, γενικὰ ὁ πολιτισμός, οἱ γραπτοὶ καὶ ἄγραφοι Νόμοι, ἡ γῆ τῶν προγόνων.

Εὐτυχεῖς ὅσοι ζοῦν καὶ κατοικοῦν σὲ τέτοιο τόπο κοντὰ στὴ φύση, συντροφιά μὲ ἔμψυχα καὶ ἄψυχα πλάσματα.

Ὅμως ὅσοι κατοικοῦν στὸν ἀκριτικὸ αὐτὸν παράδεισο τῆς Κόνιτσας διαπιστώνουν μὲ λύπη τὴν ἀδιαφορία τῆς πολιτείας καὶ τὴν ἐγκατάλειψη, ἐρήμωση τῆς ἐπαρχίας καθὼς τὸ νεανικὸ δυναμικὸ μὲ τίς οἰκογένειές τους μετακινούνται καὶ μεταναστεύουν πρὸς τ' ἀστικά κέντρα τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ γιὰ ἐξεύρεση ἐργασίας καὶ προκοπῆ.

Ἡ ἐπαρχία φθίνει...! Αὐτὴ ποὺ παλαιότερα ἔσφυζε ἀπὸ ζωὴ καὶ δράση, ἀποτελώντας τὸ σημαντικώτερο ἐμπορικὸ κέντρο τῆς εὐρύτερης περιοχῆς, σήμερα πνέει τὰ λοίσθια.

Αἰτίες ... ἡ ἀνεργία τῶν νέων ἢ ἔλλειψη ἀπασχόλησης, ἡ μετακίνηση ὀργανισμῶν καὶ ὑπηρεσιῶν, ἡ μοιρολατρικὴ στάση τῶν κατοίκων στὴ διεκδίκηση τῶν δικαιῶν... ἡ ἀδιαφορία τῶν πολιτικῶν ἐκπροσώπων.

Ἡ Κόνιτσα φθίνει...! Μικρὸς εὐκαιριακὸς περίπατος στὰ 44 χωριά καὶ οἰκισμοὺς τῆς ἐπιβεβαιώνει τὴν ἀλήθεια τῶν λόγων.

Ἡ φυγὴ καὶ ἐρήμωση εἶναι διαρκείας καὶ τὸ μέλλον διαγράφεται ζοφερό. Ἀλλὰ πάντοτε ὑπάρχει Ἑλπίδα ἀντιστροφῆς τῶν πραγμάτων καὶ ἐπιστροφῆς στὸ δρόμο τῆς οἰκονομικῆς ἀνάπτυξης.

Τί πρέπει τελικὰ νὰ γίνη;

Ἄν καὶ οἱ σημερινὲς δυνατότητες οἰκονομικῆς ἀνάπτυξης εἶναι περιορισμένες, ὑπάρχουν τρόποι, λύσεις, καὶ ἐλπίδες ἀλλαγῆς τῆς ἀρνητικῆς κατάστασης, σὲ θετικὴ ὅταν ἐκμεταλλεῖται καὶ ἀξιοποιηθῶν τὰ πλεονεκτήματα τῆς περιοχῆς δηλαδὴ ὁ φυσικὸς πλοῦτος, βουνά, νερά, ποτάμια, δάση, ἱαματικές πηγές.

Ἀπαιτεῖται ὁμως ὁμαδικὴ δράση, κοινοὶ ἀγῶνες, ἐπίμονες προσπάθειες, θέληση, ὁμόνοια, φαντασία, ἀποφαστικότητα, σκέψη καὶ προπαντὸς πίστη ἐπιτυχίας, ὥστε νὰ ξεπεραστοῦν τὰ ἐμπόδια.

Ὅμως πρὶν ξεκινήσει ὁ ἀγῶνας ὁ καθένας πρέπει νὰ διερωτηθῇ ἂν πράγματι ἐπιούμε τὴ σωτηρία τῆς πατρίδας του καὶ τῆς γενέτειρας γῆς.

Ἄν ναί.... τότε ἂς ἀποβάλλει φοβίες, συναισθηματικὲς νοσηρές, κομματικές ἐξαρτήσεις, ἐπιδράσεις, ἰδιοτέλειες καὶ θαρραλέα ἂς ριχτεῖ στὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς πατρίδας καὶ τῆς οἰκονομικῆς προόδου.

Καὶ ἐφόσον ὠρισμένες ἀπόψεις, ιδέες, προτάσεις ποὺ διατυπώνονται στὴ συνέχεια δὲν εἶναι ἀρεστές, δὲν πείθουν ἢ κρίνονται οὐτοπιστικὲς (=ἀπραγματοποίητες) ἂς ἐπιλεγοῦν ἢ προταθοῦν ἄλλες ἀπὸ ἄλλους.

Θυμίζουμε ἐν τούτοις πὼς ἡ πρόοδος καὶ ἐξέλιξη τῆς ἀνθρωπότητος προχώρησε ἀπὸ οὐτοπία σὲ οὐτοπία. Ὅ,τι πρὶν θεωρεῖτο ἀδύνατο ἀργότερα ἐγινε πραγματικότητα.

Ἔτσι, ἂς μὴν ἀπορρίπτεται, ἀσυζητητί,

ὅποιαδήποτε πρόταση ἢ ἰδέα ἂν πρῶτα δὲν ἐξεταστῇ καὶ ἀξιολογηθῇ ὅπως πρέπει.

1. Ἀλλαγὴ νοοτροπίας.

Ἡ ἐκπροσώπηση τῶν πολιτῶν σὲ κεντρικὲς ἢ περιφερειακὲς διοικήσεις νὰ γίνεται μὲ αὐστηρὰ καὶ ἀντικειμενικὰ κριτήρια ἐπιλογῆς, ὥστε νὰ προκριθοῦν τὰ ἱκανά, ἐργατικά, ἀδιάφθορα, ἐντιμα καὶ μὲ ὑγιεῖς ἀρχές πρόσωπα.

Καλοὶ ν' ἀποκλείωνται οἱ ἐπίορκοι τῆς ἀποστολῆς τους, οἱ ἐπαγγελματίες τῆς πολιτικῆς καὶ ἡ κοινωνία νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπ' τὶς ξεπερασμένους ἀντιλήψεις καὶ μέθοδους τοῦ παλαιοκομματισμοῦ.

Εἰδικώτερα ἡ τοπικὴ κοινωνία ποὺ γνωρίζει καλύτερα τὸ ἥθος καὶ τὴν ἱκανότητα τῶν συμπολιτῶν της, ἂς προκρίνει ἀλάνθαστα τὸν ἀξιώτερο μεταξὺ τῶν ἀξίων.

2. Διαχωρισμὸς τῶν πολιτῶν.

Ἀπὸ τὴ μεγάλη δεξαμενὴ τῶν νέων ἀξιόλογων ἐπιστημόνων, τεχνολόγων, ἐπαγγελματιῶν, ἀγροτῶν, βιοτεχνῶν, κ.ἄ. ἂς ξεχωριστεῖ ὁ καταλλήλότερος καὶ ἱκανώτερος ἀπὸ κάθε ἀποψη καὶ ἂς ἐγκαταλειφθεῖ ὁ λαθήμενος καὶ ξεπερασμένος διαχωρισμὸς τῶν πολιτῶν σὲ δεξιόστροφους καὶ ἀριστερόστροφους Προστιμώτερη ἢ διάκριση σὲ Ἐντιμούς καὶ σὲ μὴ Ἐντιμούς.

3. Ἀναζήτησις καὶ ἐπεξεργασία ἰδεῶν καὶ προτάσεων.

Φρόνιμον ν' ἀναζητηθοῦν καὶ ἀξιολογηθοῦν πρωτότυπες ιδέες, ἄδολες, καθαρές προτάσεις, λογικὲς καὶ ἐφαρμοσμένες, προσαρμοσμένες στὸ φυσικὸ περιβάλλον, χωρὶς αὐτὸ νὰ προσβάλλεται, ἀλλ' ἀντίθετα ν' ἀναδεικνύεται ἀπὸ μολύνσεις καὶ ρυπάνσεις.

Ἀναντίρρητα εἶναι μεγάλες οἱ δυνατό-

τητες ἀνάπτυξης τῆς περιοχῆς χωρὶς νὰ διαταράσσεται ἡ βιοποικιλότητα καὶ ἡ βιολογικὴ ἰσορροπία.

Τὰ ὀφέλη ἀπ' τὴν ἀξιοποίηση τοῦ φυσικοῦ πλούτου θὰ ἐμφανιστοῦν ἀμέσως κατὰ τὴν ἐναρξὴ ἐργασιῶν καὶ μετὰ τὴν ὁλοκλήρωση.

4. Συμμετοχὴ

Χρειάζεται συστράτευση, συνεργασία, ὁμόνοια μεταξὺ τῶν πολιτῶν καὶ τῶν παραγόντων πραγματοποίησης τῶν ἐργων.

5. Προγραμματισμὸς - προτεραιότητες.

Ἀφοῦ παρθοῦν οἱ τελικὲς ἀποφάσεις καὶ κριθεῖ ἡ σκοπιμότητα προτείνονται κατὰ σειρὰ τὰ ἔργα ὅπως:

α. Διευθέτηση-ἀξιοποίηση τῆς κοίτης τοῦ Ἀώου μὲ ἀνάδειξη τοῦ μεγαλείου του, ὥστε ἀπ' ἐνὸς μὲν ν' ἀποτραπῇ ἡ παραπέρα λεηλασία καὶ καταστροφὴ τῆς χρήσιμης γεωργικῆς γῆς ὅπου γιὰ αἰῶνες ἢ θρεπτικὴ ἰλύς (=λάσπη). Βελτιωτικὴ ὕλη παραγωγικῶν ἐδαφῶν, ἀληθινὸ χρυσάφι, μεταφέρεται στὴν Ἀδριατικὴ θάλασσα αὐξάνοντας τὴν γονιμότητά της, ἀπ' ἐτέρου δὲ ν' ἀποδοθοῦν γιὰ χρῆσιν νέες ἐκτάσεις ἀπ' τὶς καταπατημένες.

β. Κατασκευὴ φράγματος μικροῦ ὕψους H-6M στὰ κατάντι.

Θὰ δημιουργηθεῖ μακρόστενη λίμνη, τραπεζοειδοῦς διατομῆς μήκους 1.1.500 M καὶ χωρητικότητας περίπου 1.000.000 κυβικῶν μέτρων νεροῦ, κατάλληλη γιὰ ποικίλες δραστηριότητες τουριστικές, γεωργικές, ἀθλητικές κ.ἄ.

Μὲ τὴν ἀναγκαῖα ἐκσκαφή-ἐκβάνουσι θ' ἀποτελέσει μεγάλο ἀποταμιευτήρα νεροῦ γιὰ ὅλες τὶς χρήσεις καὶ τὴ δασοφυλάκτιση κατὰ τὶς πρῶτες ἀποφα-

σιςτικές ώρες μετά την εκδήλωση πυρκαϊάς.

Σημειώνεται πώς αν συνεχιστή ό έφη-
συχασμός και ή αδράνεια της κοινωνίας ό
κίνδυνος όριστικής καταδίκης του πο-
ταμού Άώου θ' αποτελεί γεγονός, θά είναι
όριστικός, δεδομένου ότι έχει αποφα-
σιστεί ή άλλαγή της ροής, προς άλλες πε-
ριοχές (και συνεπώς ή μεταφορά των ύ-
δάτων) και μάλιστα με την τελευταία
άπόφαση άκύρωσης 2936/2017 του Συμ-
βουλίου της Έπικρατείας.

Τελικό αποτέλεσμα νά μεταβληθή, σέ
φτωχό αυλάκι μέσ' την έρημη χαλικώδη
κοίτη του ή σέ θλιβερό χείμαρρο που δέν
θά προσελκύει τους έπισκέπτες της
περιοχής Κόνιτσας.

**Ανάγκη νά τισσαθεντή, ή άχαλί-
νωτη, χείμαρρώδης όρμη του ρεύματος**
ώστε νά προστατευτούν όχθες και
έκτάσεις άπ' τη διάβρωση και ταυτόχρονα
ν' αποτελέση έλκυστική προθήκη (=βιτρί-
να) για την πόλη της Κόνιτσας που σήμε-
ρα δέν διαθέτει.

Με τη διαμόρφωση έπίσης της κοίτης
κατοχυρώνεται και απομακρύνεται ό κίν-
δυνος ύφαρπαγής των υδάτων από άλλες
περιοχές διότι θά υπάρχουν τετελεσμένα
γεγονότα. Απαιτείται λοιπόν έγρήγορη
και άμεση δράση ανεξάρτητα από την
τελική έκβαση.

**γ. Έκσυγχρονισμός-άξιοποίηση ια-
ματικών λουτρών Καβασίλων,** Πυξα-
ριάς, Αμαράντου με τη διενέργεια Διεθ-
νοϋς Αρχιτεκτονικού διαγωνισμού και
έγκριση-ύπαγωγή σέ προγράμματα Ε.Ε.

δ. Αναδιάρθρωση γεωργικών, δα-

σικών καλλιέργειών στίς πεδινές και
όρεινές ζώνες (νέες καλλιέργειας, Βιολο-
γικές καλλιέργειες) .

ε. όφέλη. Η δημιουργία θέσεων έρ-
γασίας είναι προφανής κατά και μετά την
έπιτυχή έκβαση των προσπαθειών, την
όλοκλήρωση των έργων και την αύξηση
αριθμού των έπισκεπτών.

**στ. Αγωνιστική διακδίκηση σύνδε-
σης της Κόνιτσας με Έγνατία Όδό.**

Υποχρέωση της πολιτείας και θέμα γε-
νικότερης πολιτικής ανάπτυξης.

6. Συμπεράσματα

Σκοπός της γραφής ή άφύπνιση του
λαού και ή έπίδειξη θερμού ενδιαφέρον-
τος για οικονομική ανάπτυξη της έπαρχίας
Κόνιτσας.

Είναι τó Έγερτήριο Σάλπισμα έναρ-
ξης άγώνα.

Κάθε πόλη διαφημίζει και προβάλλει
ό,τι καλό έχει:

- **Τά Γιάννενα,** έχουν τη λίμνη και τó
κάστρο.

- **Τά Ζαγοροχώρια** τά πετρόχιστα
παραδοσιακά σπίτια-οικισμούς.

- **Τό Μέτσοβο** τη δροσιά, τά χιόνια, τά
τυριά, τά κοντοσούβλια.

- **Η Κόνιτσα** σήμερα τί σημαντικό
διαθέτει;

Άς άρχίσει από τώρα ό άγώνας. Ά-
νόρθωσης-Σωτηρίας της γενέτειρας πα-
τρίδας με ΤΟΛΜΗ-ΑΓΑΠΗ-ΑΠΟΦΑΣΙ-
ΣΤΙΚΟΤΗΤΑ και με νέες ίσως καλύτερες
προτάσεις και ιδέες, από άλλους.

Τό όφελος άς τó καρπωθοϋν οί έπό-
μενες γενιές.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗ

Παίζοντας ... με το Χάρο!

Με την εισβολή των ιταλικών
Στρατευμάτων στην παραμεθό-
ριο περιοχή το πρωί της 28ης Οκτώβρη
1940, οι Ιταλοί έφτασαν τη δεύτερη μέ-
ρα στο χωριό μας, όπως και στα άλλα
γειτονικά χωριά.

Οι κάτοικοι έφυγαν ομαδικά προς το
Ζαγόρι αφήνοντας όλα τα υπάρχοντά
τους στο έλεος των επιδρομέων και των
Αλβανών πλιατσικολόγων, που τους
ακολουθούσαν.

Αυτή η κατοχή δεν κράτησε πολύ,
γιατί ο Στρατός μας μετά τη σταθερή
άμυνα σ' όλα τα μέτωπα (Πίνδος-Καλ-
πάκι-Θεσπρωτία) πέρασε σε μιά θευλ-
λώδη αντεπίθεση και σε τρεις βδομάδες
τους ξαπόστειλε εκεί άπ' όπου είχαν έρ-
θει. Αμέσως γύρισαν και οι κάτοικοι στα
ληπλητημένα σπίτια τους.

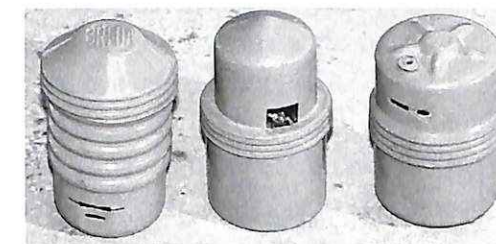
Εμείς δε βρήκαμε στο σπίτι τίποτε από
τα νοικοκυριά, τó βόδι και τα γίδια, που
είχε αφήσει η μάνα μου φεύγοντας πανι-
κοβλημένη με τα δυο μικρά παιδιά της.

Δεν έφταναν αυτά, μας έπταξε ο
Στρατός και τó αλογό μας τó Γρίβα, ενώ
ο πατέρας μου πολεμούσε στην πρώτη
γραμμή...

Μετά από αυτή τη μικρή εισαγωγή άς
έρθουμε σ' ένα περιστατικό* που θα
επαναφέρει πικρές μνήμες σε πολλούς

παθόντες εκείνα τα χρόνια...

Στη βιαστική υποχώρησή τους οι Ιτα-
λοί είχαν εγκαταλείψει πλήθος πολεμι-
κού υλικού και ο Στρατός με τη βοήθεια
των κατοίκων, όσο μπόρεσε, τó συγκεν-
τρωσε στο εκκλησάκι του Αγ Δημήτρη
που τó έκαναν προσωρινά αποθήκη.
Όμως, σε λόφους και λαγκαδιές, υπήρ-
χαν σκορπισμένες χειροβομβίδες, σ-
φαίρες, ακόμα και όπλα.

Εμείς τα παιδιά, βόσκοντας τα αρνιά
εδώ κι εκεί, βρήκαμε ένα σωρό από
αυτά τα θανατηφόρα σύνεργα του πολέ-
μου και αγνοώντας τόν κίνδυνο, τα
παίρναμε για να ... παίξουμε.

Τα μεγάλα παιδιά είχαν μάθει ν'
ανοίγουν σφαίρες και χειροβομβίδες
με τó μπαρούτι έκαναν πυροτεχνήματα
και με τα "καπούλια" των χειροβομβί-
δων ... βαρελότα.

Κοντά στα μεγάλα παιδιά κι εμείς τα
μικρότερα (έξι-επτά-χρονών), παρυσ-
ρόμενα από τó έλκυστικό κόκκινο χρώ-
μα των χειροβομβίδων, τις μαζεύαμε και
μιμούμενοι τους μεγάλους καταφέραμε

* Δυστυχώς τέτοια περιστατικά συνέβηκαν σε πολλά χωριά της περιοχής μας.

να τις ανοίγουμε και χρησιμοποιούσαμε το περιεχόμενο για τα ... πυροτεχνήματα, όπως ανέφερα πιο πάνω.

Αυτά ήταν παιχνίδια σαν να παίζαμε με το Χάρο, γιατί πολλά παιδιά τα πλήρωσαν με τη ζωή τους.

Ο Θωμάς, ο Νίκος, ο Σπύρος σκοτώθηκαν περιεργαζόμενοι χειροβομβίδες, ο Κώστας έχασε το χέρι του και έμεινε σ' όλη τη ζωή του τυφλός από την έκρηξη χειροβομβίδας, ο Φάνης έχασε το ένα του μάτι, άλλο ένα παιδί, από τα τραύματα έπαθε γάγγραινα και πέθανε· τα περισσότερα παιδιά αποκόμισαν.... για ενθύμιο κάποιο μικρό ή μεγάλο τραύμα· ανάμεσα σ' αυτά και η αφεντιά μου.

Με το φίλο μου Κώστα βρήκαμε ένα καπούλι από αδειασμένη χειροβομβίδα και βαλθήκαμε, καλά και σώνει να το "σκάσουμε" χτυπώντας το με μια πέτρα. Βάρα ο ένας, βάρα ο άλλος, σκάει κάποια στιγμή και τραυματίζει εμένα στο ένα πόδι.

Ακούγοντας το "μπάμ" έρχεται μια θεία μου, με παίρνει αγκαλιά και με πηγαίνει στη μάνα μου η οποία, μόλις είδε τα αίματα, έβαλε τις φωνές.

Χωρίς χρονοτριβή ειδοποιεί το θείο μου Θωμά· με βάζουν με τη μάνα μου στο μουλάρι και τραβώντας το καπίστρι ο θείος μου μας πηγαίνει στη Βελλά, όπου φτάσαμε ύστερα από δύο ώρες.

Εκεί οι Ιταλοί, που μετά την παράδοση του Ελληνικού Στρατού στους Γερμανούς τον Απρίλη του 1941 ήρθαν στην περιοχή μας κάνοντας κατοχή, με-

τέτρεψαν το κτήριο σε νοσοκομείο. Με λίγα αβγά σ' ένα μαντήλι και κάποιες παλικές λέξεις, με παρέδωσε ο θείος μου στους γιατρούς.

Με περιτριγύρσαν κάτι ασπροντυμένοι που μου κάναν εντύπωση γιατί πρώτη φορά έβλεπα τέτοιες φορεσιές. Με ξάπλωσαν σ' ένα κρεβάτι κι ένας απ' αυτούς (ο γιατρός) με γυαλιά, έσκυψε πάνω από το πόδι μου, έκανε νόημα σε κάποιον απ' τους άλλους (το νοσοκόμο) κι αμέσως έφεραν οξυζινέ, γάζες κ.λπ. (που νά'ξαιρα εγώ τι ήταν αυτά). Καθάρισε ένας τα τραύματα και ο γιατρός μου βγαλε τα αλουμενένια θραύσματα με μια τσιμπίδα.

Στην αντίδρασή μου από τον πόνο, μου λέει:

"Μπόνο πίκολο, Μπόνο πίκολο, χαμογελώντας".

Μου έβαλαν κάτι σκόνες στο τραυματισμένο πόδι και το έδεσαν με γάζες. Ο θείος μου ευχαρίστησε το γιατρό και δρόμο για το χωριό πριν μας πάρει η νύχτα.

Από τότε πέρασαν 76 χρόνια. Πολλές φορές έφερα στο νου μου μ' ευγνωμοσύνη εκείνον τον καλοσυνάτο Ιταλό γιατρό με τα γυαλιά, που με περιέθαλψε.

Ποιός ξέρει αν έφτασε ζωντανός μετά τον πόλεμο στην οικογένειά του ή άφησε τα κόκκαλά του στην Ελλάδα εξαιτίας του παρανοϊκού Μουσολίνι που τον έστειλε στη φωτιά ενός άδικου και ανόητου πολέμου....

Εγώ θεωρώ ότι με έσωσε γιατί ίσως να πέθαινα από μόλυνση, όπως τόσα

άλλα παιδιά και μεγάλοι που χάθηκαν άδικα από τις "παράπλευρες απώλειες του πολέμου" που λένε.

Θα ρωτήσει κανείς: αν μετά απ' αυτό το πάθημα "έβαλα μυαλό;"

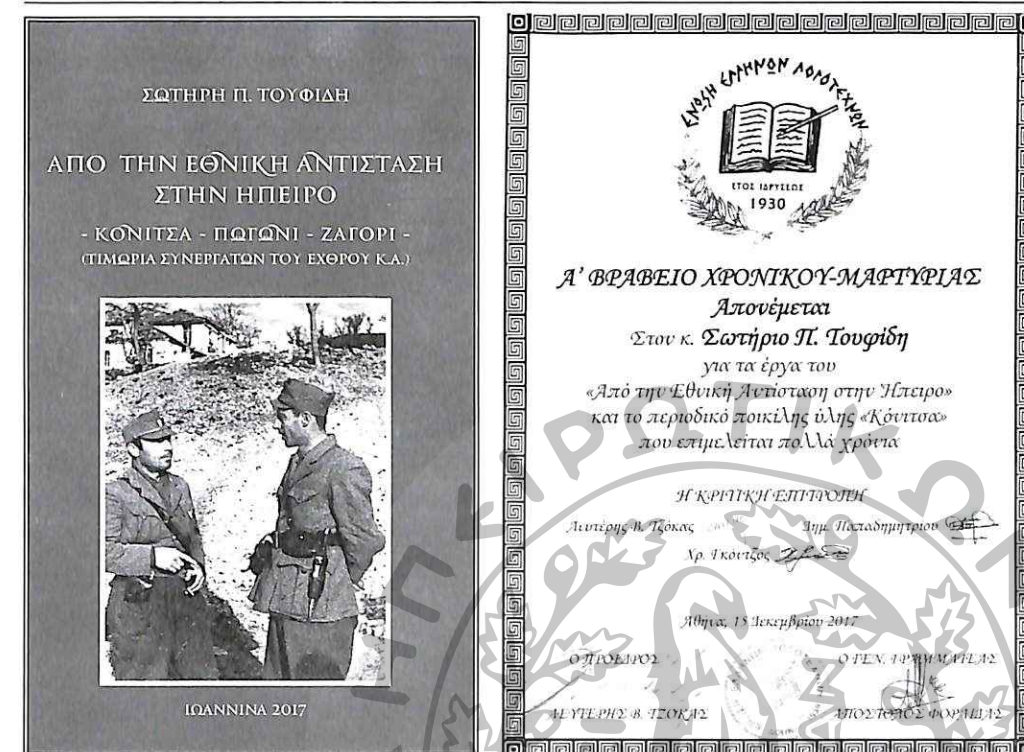
Θα απαντήσω με την λαϊκή παροιμία: "θέλω ν' αγιάσω, αλλά δε μ' αφήνουν οι διαβόλοι".

Δυστυχώς ήταν τόσο ελκυστικά εκεί-

να τα καταραμένα ενθύμια τα οποία μας άφησαν οι Ιταλοί φεύγοντας, που, παρ' όλο το ξύλο από τους γονείς μας, εμείς μυαλό δε βάζαμε. Κυριολεκτικά ήταν σαν να παίζαμε με το Χάρο!..

Και όσοι επιζήσαμε, αυτό οφείλεται σε σύμπτωση ή τύχη.

Σ. Τουφίδης

Το νέο βιβλίο του Σ.Τ. με τίτλο:
«ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ»,
που εκδόθηκε πρόσφατα διατίθεται στα βιβλιοπωλεία
των Ιωαννίνων - Κόνιτσας και από τον συγγραφέα
Τηλ. επικοινωνίας: 2655022212 - 6979138737

ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΧΡΟΝΟ

*"Ένας ακόμα χρόνος είναι παρελθόν. Τò 2018. Κι ένας νέος χρόνος προβάλλει
στον όριζοντα σαν ήλιος, πού, τή χρυσανγή, σκάει σαν ρόδι το 2019.*

Γράφει ο ΣΤΑΘΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

Κάθε χρόνο με την έναλλαγή της σκυτάλης απ' τόν ένα στον άλλο ό καθένas μας νιώθει να πλημμυρίζουν τò είνai του ποικίλα συναισθήματα. Χαρμολύπης θά 'λεγα. Λύπης για πρόσωπα αγαπημένα πού μās αποχαιρέτησαν και για τὰ κακά πού συμβαίνουν στον κόσμo, και βυθίζουn χιλιάδες ή κι εκατομμύρια συνανθρώπων μας στη δυστυχία και στην απόγνωση. Ακόμα και για όσα είχαμε προγραμματίσει να κάνουμε και δέ μās βγήκαν. Είνai ακόμα και αυτὰ πού ματώνουν τò είνai μας κι έχουν σχέση με τήν πατρίδα μας, πού αντί να πηγαίνει μπροστά χωλαίνει και είνai σε μιὰ στασιμότητα με όλα τὰ συμπαράμαρτούντα (φτώχεια, πλειστηριασμοί, κόκκινα δάνεια, φυγή τών επιστημόνων μας στο εξωτερικό, ανεργία σε ύψηλά ποσοστά, ληστείες, έγκληματικότητα, υποβάθμιση τής παιδείας και τής υγείας, ανασφάλεια, έθνικα θέματα πού καίνε και άλλα).

Κι απ' τήν άλλη όχθη αίσθήματα χαράς. Για τήν καινούργια χρονιά. Κάθε τι καινούργιο μās φέρνει χαρά. Είνai ή ώρα τής όνειροπόλησης. Ή ώρα του απολογισμού για όσα έπραξες και του προγραμματισμού για όσα σκέφτεσαι να κάνεις. Ν' αποδυθείς τò παλιό ντύμα και να ντυθείς τò καινούργιο. Είνai ώρα τής επανεκκίνησης και τής άφετηρίας. Ή στιγμή πού γεννιούνται έλπίδες για όσα έχεις κατά νοϋ να πραγματοποιήσεις. Παίρνεις δύναμη σαν τò μυθικό Ανταίο.

Βάζεις τò χέρι γι' αντήλιο και τραβās μπροστά ακολουθώντας νέα πορεία πού χαράζεις. Τινάζεις από πάνω σου τὰ όποια άρνητικά συναισθήματα στάθηκαν τροχopέδη για να μην πετύχεις στο χτές αυτὰ πού ήθελες και βάραιναν τὰ φτερά σου και τήν όποια άποτυχία τή λογαριάζεις σαν διάδρομο γι' άπογείωση πού θα σε όδηγήσει στα ψηλά, τὰ όμορφα και τὰ ωραία. Δέν όνειροπαίρνεσαι, ξέρεις πώς δέ θά'ναι όλα ρόδινα, έχεις όμως αποφασίσει για τόν άγώνα, πού πρέπει να'ναι τίμιος και να τόν κανοναρχούν οί προαιώνιες και άπέθαντες ήθικες αξίες της άσίγαστης πάλης, τής αγάπης, τής άνθρωπιās.

Με βάση πάντα τò μεγάλο δάσκαλο τής ζωής πού είνai ή πείρα (Πλούτος γάρ χρόνον τήν έμπειρία ποιεϊ, (Αριστοτέλης). Οί τριακόσιες εξήντα πέντε ήμέρες πού ξανοίγονται μπροστά σου να'ναι κάθε μιὰ τους και μιὰ ευκαιρία για τò καλό. Κάθε ήμέρα και μια σελίδα του βιβλίου πού'χει έξώφυλλο: "Νέον έτος 2019". Άς γεμίζει ή κάθε μιὰ τους με ό,τι καλύτερο. Μόνο έτσι θά'ρθει ή έπιτυχία. "Γράψε το στην καρδιά σου ότι Κάθε μέρα είνai ή καλύτερη μέρα τής χρονιάς" (Έμερσον).

Και μην ξεχάσεις ούτε μιὰ στιγμή τήν πίστη σου στον Χριστό και τήν αγάπη σου στην πατρίδα. "Βέλτιστοι γινόμεθα προς τους θεούς βαδίζοντες" είπε ό Πυθαγόρας. Και αυτò του Ήροδότου: "Έλληνες άει παίδες έστε, γέρων δέ Έλλην οϋκ έστίν".

Χρόνια πολλά και καλή Χρονιά.

ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΖΩΗ

ΣΜΟΛΙΚΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΚΟΛΙΜΝΗ Οραματικές εντυπώσεις

Του ΛΑΜΠΡΟΥ ΜΑΛΑΜΑ

«Να ζεις σύμφωνα με τή φύση είνai τò ίδιο να ζεις σύμφωνα με τήν άρετή»

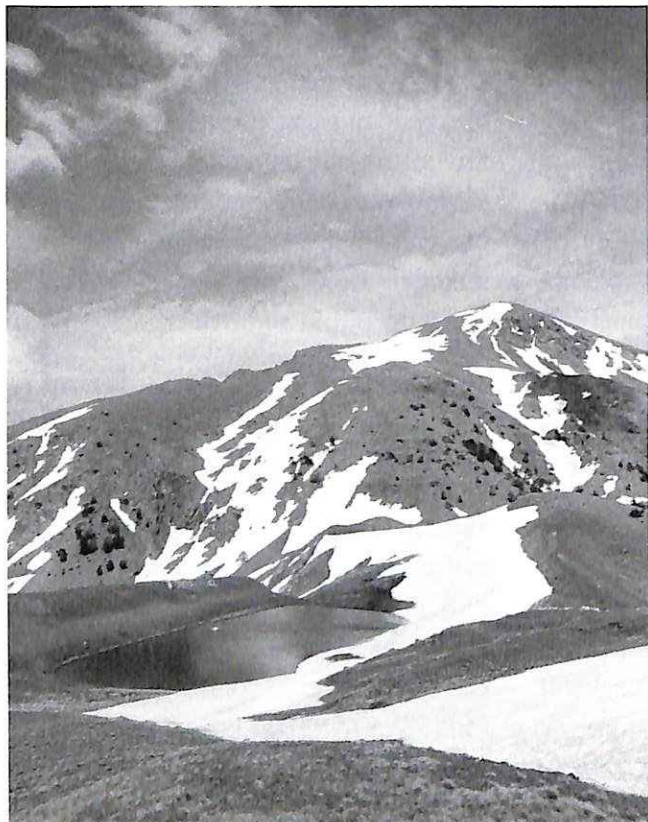
Ζήνων ό Κιτιεύς

Βρεθήκαμε στο Σμόλικά. Στην ψηλότερη κορφή του (2.637 υψ.). Περπατήσαμε, μήνα Μάη, την ήμερη βλαστημένη κορμοστασιά του. Ήταν ένα αιθέριο γλυκό κι ευτυχισμένο όνειρο, μια αρίφνητη φυσιολατρική πανδαισία. Τιμήσαμε τήν πρόσκληση του Ορειβατικού Συλλόγου της Κόνιτσας. Δέκα ώρες πορεία σε ιστορικά βουνά και σε παρθένα δάση. Ανεβήκαμε σε ιδιόμορφα φυσικά περιβάλλοντα, όπου η ψυχή ξαναγεννιέται, χορταίνει και δε χορταίνει τις ομορφιές και τα πλούτη, της τόσο στερημένης από τα φυλακόσιπα των πόλεων αφύσικης και ασύμφορης ζωής.

Σ' αυτò το ζηλευτό, τò φυσικό παρόν, αδιάκοπο και σύψυχο σε κυριεύει τò ρίγος της μεθυστικής χαράς. Αλλά, καθώς πετάς σε λευκαμένα λείψανα, σ' αιματοποτισμένα χώματα αδελφοκτόνου παρελθόντος, μεταφέρεσαι χρονικά και νιώθεις ρίγος ιερό, ευλάβεια, συμπόνια, οργή και κακοφάνια για όποια τότε άδικη μοίρα, πού μας επέβαλαν οι ξένοι πειρατές με λογίων

παγίδες και μορφές. Όμως κρατάς συντροφιά τις αγαθές μνήμες, τ' αθώα πουλιά, τήν αιπιάρθενη χλόη πού γλυκοφυτρώνει κάθε άνοιξη, ποτισμένη πριν 30 χρόνια, από δάκρυα, ιδρωτες και αίματα αδικοσκοτωμένων παληκاريών του λαού μας. Εκεί νιώθεις τήν απaráμιλλη και πάνσοφη σε μορφές και σχήματα άφταστη και τέλεια κοσμοπλάστρα μας φύση, σ' όλο της τò παναρμόνιο, τεχνικό και αποθεωτικό μεγαλείο. Εκεί λησμονείς τις καθημερινές έγνοιες και τις ανθρώπινες κακίες και μικρότητες. Νιώθεις ενωμένο πλάσμα, όμοια υπόσταση, κοντά στη ζωογόνα μάνα μας φύση. Νιώθεις μια υπεροχή για τò θαύμα του είδους σου, για τò ξέχωρο λογικό και δημιουργικό σου πνεύμα. Καθώς και τη μειονεξία για τα αλόγιστα, τα παράλογα στοιχεία του βίου, και τα αίτια τους. Εκεί λησμονείς για λίγο τò φθοροποιό έργο του εκτρωματικού και νόθου νοσηρού της σύγχρονης ανθρώπινης δουλείας. Εκεί αναλογίζεσαι βαθύτερα και ψηλότερα τò νομοτελειακό εαυτό σου, τò

νόημα και την ενδελέχεια της δυναμικής σου ύπαρξης. Πλάϊ στα ψηλά και λαμποδόκορμα δέντρα ξέχωρα από τ' αποκαϊδια σκιάχτρα των "ναπάλμ" του Βάνφλιτ (1949) σελ καινούργιο πνεύμα και έλατα κι οξυές, που κλείνουν στεφανωτά τους δικούς τους καθάριους ουραμούς, να μην περάσει το καρκινογόνο "μπανζαμίν" (καυσαέριο) των πόλων. Εκεί στους θαλερούς μοσχόπνοους κι αδιαπέραστους σαν τροπικούς δρυμούς, όπου κουρνιάζουν λεύτερα οι λύκοι κι οι αρκούδες. Εκεί που μυριόκλωνες κι ορθόκορμες σιλουέτες ξανοίγουν τα φουρά τους τα

πολύφυλλα σαν χορεύτρες μπαλλαρίνες και τσιγγάνες νύφες, πετροπέρδικες καμαρωτές, παγώνες, δέντρα και πράσινοι ερωδιοί βρακάτοι, που ανασταίνουν τις ψυχές από τις φυλλωσιές των αηδονιών οι συναυλίες! Εκεί στα μεταλλοφόρα υψώματα του γέρου Σμόλικα, των Πάδων, του Παλιοσελιού, που η γης με τα νερά και με τον άνεμο αχολογίζει από τα έγκατα αγαθών το γκάστρι, σα να διαμαρτύρονται και να μονολογούν το πού ζητάνε και δε βρίσκουν χρόνια τώρα τις καισαρικές τιμές από τους αδιάφορους φορείς της πισωδρόμησης. Εκεί απάνω, και σε διάπηχτες, και σε γυμνές κορφές, ο ήλιος είναι πιο ζεστός και φωτεινός. Θαρρείς και σε μυρώνει και σε μεθάει η μοσκοβόλα από τ' αθώα και λογιστά αγριολούλουδα πνοή, και σε φιλτράρει η δύναμη του οξυγόνου των ελάτων. Τ' αναγεννάει ολομεμιάς ή πριμαντόνα η πνοή του αγέρα. Εκεί που όλα τα τρεχούμενα κρούσταλλα νερά σου τραγουδούν ασίγαστα τ' αλλαχτικά και τα αιώνια. Εκεί όπου τ' αμόλευτα χιόνια δεν προφταίνουν σ' απάγγειες κορφοπλαγιές να λυώνουν και τα σκεπάζουνε του χινοπώρου τα καινούργια. Εκεί στο δεύτερο σε ύψος μετά τον Όλυμπο βου-

νό μας, θαρρείς πως συνομιλείς με τους μυστικούς θεούς, με τις αθάνατες ψυχές, με τους αητούς και με τους άγγελους.

Απλώνεις τα χέρια σα νέος Άτλας και σε βουρκωμένο ακόμα ουρανό, παραμερίζεις τα σύννεφα και αγκαλιάζεις τον ήλιο και παίρνεις τα κρόσια του και τα μοιράζεις δίκαια στους ανθρώπους. Εκεί στ' ακρόκορφα σε μια μασχάλη του, σ' ένα αυγόσχημο οροπέδιο, σε υψόμετρο 2.120 απλώνεται η ξακουστή Δρακόλιμνη. Εκεί αναθυμιάσαι τον γοητευτικό και διαστατικό μύθος της λαϊκής φαντασίας των προγόνων μας, που έβλεπαν με ψευδαισθήσεις δέους και δυναμισμού, τον Δράκο να αναδύεται από τα νερά της λίμνης και να πετάει θεόρατες πετριές στην άλλη κατά τη δύση χαμηλότερα Δρακόλιμνη της Τύμφης. Έτσι νικούσε τον άλλο δράκο βασιλιά, εκεί τις μαγικές κι ερημικές φεγγαρόλουστες βραδιές, και τρικύμιζαν τα νερά, κι έβγαινε από το βυθό το κέρβερο κριάρι το αρπαχτικό, κι έχαφτε με κάθε πετριά 40 πρόβατα των τσελιγγάδων...

Εκεί στη δήθεν αμέτρητου βάθους Δρακόλιμνη του Σμόλικα "εκαθήσαμε" τριγύρω στ' αγριοκυκλάμινα, στις μέντες, τα ζουμπούλια, κι όχι όπως "εις ποταμόν Βαβηλώνος" 33 ορειβάτες, αισιόδοξοι περήφανοι, σαν τις γαλανές κορφάδες, με το βετεράνο της ορειβασίας και της καλλιτεχνικής φωτογρα-

φίας Σωτήρη Τουφίδη κ.ά. Και δεν τ' απολαύσαμε τα θύματα των δράκων, μήτε τα γελοία ψέμματα των σκυλοψαριών και του "αμέτρητου" βάθους των πρόχειρων ελληνικών εγκυκλοπαιδειών... παρά βυθομετρήσαμε προσεχτικά με λαστιχόβαρκες τις διαστάσεις της. Το βαθύτερό της είναι μόνο 3,50 μέτρα, το μάκρος της 135 και το πλάτος 60. Εκεί λοιπόν υμνήσαμε και τραγουδήσαμε τις ορεινές καταδρομές και χάρες, το ανέβασμα τ' ανθρώπου, την αξία της ζωής, τις απρόσιτες ομορφιές της φύσης. Εκεί η δύναμη του αναβάτη γίνεται μεγαλύτερη σα νιώθει πως καταχτάει και δαμάζει τα ψηλά κι απάτητα κι αμόλευτα στοιχεία και κατατόπια των βουνών και του βίου. Ο Σμόλικας και με τις γύμνιες του και με τις φορεσιές του, και με τους μύθους και τους θρύλους του, την ιστορία του και τη Δρακόλιμνή του, έχει απεριγράπτη επιβλητική γοητεία. Τα χιόνια στις πλαγιές του ιριδίζουν λευκά και γλυκόπιστα στον ήλιο και δεν τα σκιάζουν παρά κάπου-κάπου μόνο οι σταυραετοί τα πετρίτσια με τα λεύτερα και εκλεκτά ψηλοπετάγματα τους.

Σ.Σ. Στη μνήμη του φίλου συγγραφέα και συνορειβάτη Λάμπρου Μάλαμα, λάτρη των βουνών μας που έφυγε από τη ζωή πριν από 7 χρόνια (14.2.2012).

ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ ΗΜΕΡΩΝ ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑ

& Συμβίωσις μετά των ληστών

ΥΠΟ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΒΕΚΙΑΡΗ
(ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ Κ. ΠΥΡΡΟΥ)

(συνέχεια από το προηγούμενο)

16 Ιουλίου

Ησήμερον ανατείλασα ημέρα φαίνεται έχουσα τι το σπουδαίον· ούτω, δύναμαι εγώ τουλάχιστον να κρίνω βλέπων τας τάξεις της συμμορίας απάσας συμπεληρωμένας και περίξ εμού υπέρ τους εξήκοντα, ως γαλάς πλησιάζοντας και ως τους πονηρούς κύνας πλάγιον και λοξόν ρίπτοντας βλέμμα. Η πρωΐα ήτο ψυχρά, διό και επτά ή οκτώ πυραί ανήφθησαν κατά διαταγήν του καπετάνου, κύκλω των οποίων καθηήμενοι ανά οκτώ συλλαμβάνοντες τα οχληρά εκείνα ζωύφια, ων τάφος υπήρχεν η πυρά, μετά πλείστου ζήλου, ώστε το σιγάρον τιθέμενον επί μικράς πέτρας, προς στιγμήν, εκάπνιζεν ανωφελώς υπό της πνοάς του ανέμου βοηθούμενον, και μεταβάλετο εις τέφραν πριν ή ο σιγαρίζων ληστής ενθυμηθή ή μάλλον εύρη καιρόν να ροφήσῃ και δεύτερον. Προσεκλήθη υπό του καπετάνου εις νη ούτος εκάθητο πυράν και ηρωτήθη, αν υποφέρω από φθειρίαν, απήντησα καταφατικώς· πράγματι δε έφερον πλείονα παντός άλλου των βδελυκτών τούτων ζωύφίων, άτινα κατεσπάραπτον, ούτως ειπείν, τας σάρκας μου. Όθεν εξέβαλον άπαντα τα ενδύματά μου, το εν μετά το άλλο, τα οποία οι λησται καλώς εκαθάρισαν, κρατούντες τεταμμένα επί της πυράς. Τα εσω-

τερικά δε ιδίως μάλλινα ενδύματα τα επαπτόμενα του σώματος ήσαν ταμείον φθειρών και επί μακρόν ανησχόλησαν αυτούς, καταρωμένους την αφθονίαν τούτων. Αφού λοιπόν αφηρέθην τους βδελυκτούς τούτους μαργαρίτας και ενεδύθη αυθις ο Σέλιος εις ου την καρδίαν αντεμάχοντο δύο αισθήματα, με επλησίασεν όπως δια λόγων θεραπεύση, ίσως, το εν μοί λέγει λοιπόν, “Αι κατά της οικογενείας μου και της του Μπεκτάση προσβολαί της Κυβερνήσεως και του Μπάμπα Ντέμου, χάριν σου, είναι πολύ μεγάλα και δεν τας ανέχομαι, όθεν εις εσέ θα εκδικηθώ και η κεφαλή σου θα σταλή της μητρός σου και του αδελφού σου εις την Κόνιτσαν”. “Είναι εις τας χειράς σου, τω απεκρίθη, να την λάβης οποταν θελήσης και εγώ χάριν του Σέλιου την θυσιάζω· λυπούμαι όμως πολύ ότι αποθνήσκων ήδη δεν θα δυνηθώ ίνα δι’ έργων δείξω την ευγνωμοσύνην, νη σοί οφείλω δια τας μέχρι του νυν περιποιήσεις, και σου φανώ και άλλως χρήσιμος απαλλάτων, σε της αθλίας ταύτης ζωής και του κακού επαγγέλματος”. Ενταύθα διεκόπη η συνομιλία, διότι ο καπετάνος καθηήμενος βήματά τινα μακράν μετά τριών εκ των συναρχηγών με προσεκάλεσεν ίνα τακτοποιήσω τον μετ’ αυτών λ/σμόν, μετά το πέρας του οποίου μοι προσέφερε σιγάρον και μοί είπε να μην προσέχω εις τας απειλάς του Σέλιου και Μπεκτάση εξημμένων ήδη,

επειδή αι οικογένειαι των ήσαν εις Ερσέκαν (Πρωτ. της Κολόνιας) φυκακισμένοι. Και πράγματι συνέβαινε τούτο, όπερ εξήπτε το μίσος αυτών εναντίον μου· και το εξήπην επί μάλλον, ολίγον βραδύτερον, διότι ο αλβανός ομολογουμένως τίθησιν υπέρ παν άλλο το παραβίασιν του ασύλου της οικογενείας, η δε απαγωγή των οικογενειών τούτων έτρωσε θανάσιμως την φιλοτιμίαν των οικογενειάρχων. Έγραψα επομένως εκ μέρους του καπετάνου τεσκερέν προν φίλον ούτινος το όνομα δεν ήτο ανάγκη να αναφέρω εγώ ιδιοχείρως, περί αποστολής. 60 οκ. άρτου, 2 οκ. ρακίου και 8 καπνού. Εν τούτω δε ο Σέλιος, πάντοτε ανήσυχος με πλησιάζει πάλιν και προσφέρει σιγάρον λέγων ότι ένεκα των δεινών, α υφίστατο η οικογένειά του κατήντησεν εις τας απειλάς εκείνας, ας ανωτέρω είδομεν, εγώ δε πρέπει να ενθυμώμαι ότι μου έδωκε την μπέσαν του και να μη δειλιώ.

Ήγγιζεν ήδη το γεύμα, διό και οκτώ κριοί προ μικρού προσαχθέντες εστρέφοντο υπέρ την πυράν. Δεν απητείτο πολύ, χρόνος προς την ψήσιν, επειδή οι λησται τιμώνσιν ιδίως τα ημίονα κρέατα, όθεν και πλέον ή όσον έδει εγκαίρως παρετέθη το γεύμα εξ ου έφαγον, τεταραγμένως πως, ένεκα των συμβάντων εις τας οικογενείας του Σέλιου και Μπεκτάση και ιδίως για την γενικήν κατήφειαν, και δυσαρέσκειαν, κατ’ εμού, των Κολονιατών, νη επί του προσώπου ενός εκάστου ευχερώς πας τις ανεγίνωσας. Μετά το γεύμα οι λησται, οι μεν τελείως εξηπλωμένοι κατά γης, οι δε επί του αγκώνος αυτών, ή επί του μηρού του ετέρου στηριζόμενος άπαντες σχεδόν σιγαρί-

ζοντες και από καιρού εις καιρόν νέφη καπνού προς τα άνω εκπέποντες, συνεσκέποντο και συνεζήτουν, ουχί θορυβωδώς αλλ’ ησυχώς, τίνι τρόπω έμελλον να πολυτευθώσι προς τον αιχμάλωτον· αν ήτο συμφερότερον να ζη, ή να αποθάνη. Να ζη, αλλά τότε έπρεπε να λάβωσι την εξαγοράν· και ίνα συνεννοηθώσι μετά του μεσίτου περί τούτου ανάγκη να διανύσωσι διάστημα ικανώς μέγα, μέχρις ου συναντηθώσι μετ’ αυτού, καθ’ ην περίπτωσηιν αδύνατον να μην συμπλακώσι με στρατεύματα ή μετά τινος ετέρας ληστρικής συμμορίας και μετά του αιχμαλώτου, πάθωσι και αυτοί. Να αποθάνη ο αιχμάλωτος· αλλά και η ιδέα αύτη δεν είναι γενικώς ασπαστή δια την βαρείαν ευθύνην, νη ανελάμβανον απέναντι της Εξουσίας άπαντα τα μέλη της συμμορίας.

Ούτω πως εσκέποντο οι λησται και τέλος προτιμήθη μέση τις οδός, νη ως ολεθρίαν, εις εμέ, δια της επιμονής ευχερώς, άνέτρεψα. Κατά ταύτην επρόκειτο να μείνω εις την διάθεσιν των Κολονιατών επί του αυτού μέρους, οι δε λοιποί απέλθωσι μόνοι και φροντίσωσι περί της εξαγοράς ώστε εν περιπτώσει δυσκολίας τινος, ή αποτυχίας, ούτοι μεν ήσαν ανεύθυνοι δια τον φόνον μου, οι δε Κολονιαται απέναντι της ευθύνης εξεδιλούντο. Ηνόησα ότι πράγματι ενησμενίζοντο να ιδώσι πίπτουσαν την κεφαλήν μου, ότε απεφάσισαν να μείνω μετά των Κολονιατών, πέντε ή έξι, και προτού οι πολλοί αποχωρήσουσι συγκεντρώσας εν εμαυτώ όσων τόλμην και θάρρος ηδυνήθην προχώρησα εις απόστασιν δέκα βημάτων και επέταξα αυτοίς ίνα πυροβολήσωσι. “Εί-

ναι Θεός, τοις είπον, εις αυτόν λοιπόν και εις τον Προφήτην, τον οποίον πιστεύεται καλώς, αναθέτω την δίκην ταύτην και σκεφθήτε· αφού, εξηκολούθησα, μοί αφηρέσατε την κατάστασίν μου ζητείτε και το αίμα μου νυν εδώ εις τα βουνά, λοιπόν λάβετέ το· δεν υποφέρω να αποθνήσκω καθημέραν”. Εσταύρωσα τας χείρας μου και μόλον τον κλονισμόν των μελών μοι ιστάμην όρθιος· σιγή επεκράτησε και βλέμματά τινα αντηλλάγησαν και προσεκλήθην επιμόνως να καθίσω πλησίον των. “Ας ύψετε ο κολαούζος, είπον, έπρεπε να μας ακολουθή” και αμέσως με εκδύουσι και με ενδύουσι λεράν φουστανέλλαν, και λοιπά, μοι δίδουσι φέσιον λερόν, σελάχιον και κάππαν κοντήν και εμπρός, εις οδοιοπορίαν όλως πανόμοιος αυτοίς και αγνώριστος καταστάς. Από της εννάτης δε οδοιοπορήσαντες εφθάσαμεν περί την δωδεκάτην εις το ύψιστον μέρος και ετράπημεν βαδίζοντες εις μέρος κατωφερές μεγίστης εκτάσεως οδόν σκολιάν. Ενταύθα οι λησταί σκέπονται και ζητούσι πάλιν και αποφασίζουν τον θάνατόν μου. Όθεν κατά συνέπειαν οι μέχρι του νυν φρουροί μου αντικαθίστανται υπ’ άλλων. Οι νέοι ούτοι φρουροί μου δυσειδεείς και άγριοι την όψιν άμα παραλαβόντες το θύμα των έδεσαν επιμελώς και ενώ οδοιπορούμεν προς τα κάτω πυροβολεί ο εις κατ’εμού ανεπιτυχώς· ανεπήδησα εκ του τρόμου και επεκαλέσθην το έλεος του καπετάνου, αλλ’ ουκ ην φωνή, ουκ ην ακρόασις. Με αναγκάζουσι να περιπατήσω και προχωρούμεν καταβαίνοντες προς τον ποταμόν της Σελινίτσας, ενώ ήρχετο καταπίπουσα βροχή ραγδαία. Είμεθα πλησίον

του ποταμού ότε δευτέρα απόπειρα δια πιστολίου απέτυχεν· πλησιάζω τότε εις τον Ασλάνην και τον καθικετεύω να ευρίσκειται πλησίον μου, ούτος δε ουδέν απεκρίνατο· με απέφευγον όλοι, με απεστρέφοντο και ως πώμα με παρέβλεπον λοξοδρομούντες ίνα μη συναντηθώ αυτοίς. Μύριοι τότε λογισμοί ανέβαινον εις την κεφαλήν μου, αλλ’ ουδεμίαν ιδέαν ηδυνάμην να αντιληφθώ· απελπισία, αδημονία, φόβος και τρόμος, μάλλον δ’ ειπείν χάος, ωκεανός, άβυσσος προ των οφθαλμών μου, ουδεμία διέξος. Ιδού η κατάστασίς μου ανελύθην τέλος εις δάκρυα άτινα αφθόνως έρρεον και τότε, ίσως, ηδυνήθην να διακρίνω τον κίνδυνο σαφέστερον. Εν τοσούτω προχωρώ ως μηχανή αυτοκίνητος, διαβαίνομεν τον ποταμόν και μετά δώρον οδοιοπορίαν προς τα άνω βαδίζοντες, εφθάσαμεν εις μέρος κατάλληλον προς διημέρευσιν, ανωτέρω του χωρίου Σελινιζης πριν ή εξημερώση· ένθα και γενομένης τελευταίας συζητήσεως αποφασίσθη ίνα υποσώ τον κεφαλικόν θάνατον. Τότε δη ο καπετάνος όπως μη αναλάβη άπασαν την ευθύνην, διότι ούτος ήτο αναγνωρισμένος ως αρχηγός της συμμορίας και κεκηρυγμένος ληστής, εζήτησε να γίνει γραπτή η απόφασις ην ώφειλον να σφραγίσωσι πάντες οι συναρχηγοί και επί τη βάσει ταύτης διατάξη την εκτέλεσιν. Τούτο δε και εγένετο· κατ’ ο θάνατός μου αποφασίσθη άνω της Σελινίτσας ομοφώνως, διότι οι μεν εφοβούντο μη έλθωσιν εις συμπλοκήν μετά παγάνας και πάθωσιν εξαιτίας μου, οι δε εξεδικούντο την Κυβέρνησιν δια τας οικογενείας των.

(Συνέχεια στο επόμενο)

Φόροι, φόροι, συνέχεια φόροι

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΘΩΜΑ Β. ΖΙΩΓΑ

Εισαγωγή επιμελητή

Πέρασε μια 10ετία από τότε που επίσημα ανακοινώθηκε η σοβούσα ακόμη κρίση. Οι κάθε λογής και γνώμης εξουσιαστές σκέφτηκαν τάχα για το καλό μας και βρήκαν τη σοφή (;) λύση για να ξεπεράσουμε την κρίση. Ψήφισαν φόρους επί φόρων, δεκάδες τον αριθμό, που επιβάρυναν όλη την κοινωνία. Η μεσαία τάξη εξαφανίστηκε, οι εργασιακές σχέσεις επέστρεψαν στο άθλιο παρελθόν, μισθωτοί και συνταξιούχοι φυτοζωούν, ο κοσμάκης κυριολεκτικά γονάτισε, ενώ ταυτόχρονα στο δημόσιο ταμείο δημιουργήθηκε μέγα δημοσιονομικό υπερπλεόνασμα. Το περιοδικό ΚΟΝΙΤΣΑ, ευαίσθητο όπως πάντα στα κοινωνικά θέματα, συχνά και καυστικά παρουσίασε το θέμα κυρίως με σχετικά άρθρα του Σωτήρη Τουφίδη (Σ.Τ.).

Και οι ερωταποκρίσεις που αβίαστα έρχονται στο νου κάθε ανθρώπου είναι: Υπέρ ποίου δημιουργήθηκε αυτό το υπερπλεόνασμα; Ασφαλώς για να λειτουργεί απρόσκοπτα ο **κρατισμός**, είτε δεξιός είτε αριστερός, και όχι για την ανακούφιση του κοσμάκη, ωσάν η λειτουργική ευρυθμία του Κράτους να προϋποθέτει τη δυστυχία των πολλών. Και έπρεπε, για να επιτευχθεί το υπερπλεόνασμα, να φτωχύνει πρώτα ο ελληνικός λαός; Ναι, για να φανούν μετέπειτα οι

όποιοι νομείς της εξουσίας λαοφιλείς, μοιράζοντας ψιχία. Δεν υπήρχε άλλη ηπιότερη αντιμετώπιση του θέματος; Σίγουρα ναι, γιατί «*πάσης λύσεως υπάρχει καλύτερα*», αρκεί οι αρμόδιοι να σκεφτούν επιστημονικά υπέρ του κοινού καλού και όχι πως να κερδίζουν πολιτικούς πόντους για ίδιο όφελος.

Με τις τωρινές αυτές σκέψεις στο νου, στάθηκα τυχερός που έπεσα πάνω σε ένα παλιό κείμενο του **1895**, το οποίο αναφέρεται σε παρόμοια διοικητικά και φορομπηχτικά έκτροπα που συνέβαιναν στην πόλη της Κόνιτσας. Φαίνεται πως η ιστορία έχει γυρίσματα, αφού και τότε τα ίδια πράγματα αντιμετώπιζαν οι κάτοικοι του τόπου μας με την διεφθαρμένη οθωμανική Διοίκηση. Γι’ αυτό «*εις φιλόπατρις Κονιτσιώτης*» τόλμησε να καταγγείλει τις ατιμίες της τότε εξουσίας επιστελλόντας σχετικό άρθρο στην αθηναϊκή εφημερίδα ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ, [Πηγή: Βιβλιοθήκη της Βουλής, φύλλο 140/26-5-1895, σελ. 2]. Το άρθρο αυτό το βρήκα χρήσιμο ιστορικά και πολύ επίκαιρο τώρα και σκέφτηκα να μοιρασθώ το περιεχόμενό του με τους συμπατριώτες μου, δημοσιεύοντάς το στο περιοδικό ΚΟΝΙΤΣΑ. Ιδού, λοιπόν, το κείμενο μεταγραμμένο απόμένα μονοτονικά πλέον:

ΠΕΡΙ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

Η Σουλτανική επιτροπή και η Κόνιτσα – Τα παράπονα κατά των υπαλλήλων – Ο δήμαρχος Κονίτσης φορολογών άπαντα τα ζώα – Τα ταχυδρομεία – Οι Κολωνιάται και το Παζαρόπουλον.

Καθήκον ιερών, φιλόπατρι και απαραίτητον θεωρούμεν όπως ο πας εν τη ελευθέρα Ελλάδι ευρισκόμενος Ηπειρώτης, νυν οπότε επέστη η ώρα της εκφράσεως των παραπόνων προς την επιτροπήν την σταλείσαν υπό της Α.Μ. του Σουλτάνου, εκφράση δημοσία δια της φίλης «Φωνής της Ηπείρου» τα παράπονα της ιδιαιτέρας αυτού πατρίδος, καθόσον λίαν δυσχερές και χαλεπόν ήθελεν υμίν αποθή εάν ήθελέ τις επιχειρήση να αριθμήση τα καθ' εκάστην επαρχίαν, ή πόλιν, ή χωρίον διαπραπτόμενα άδικα και παράνομα εκ μέρους των κυβερνητικών υπαλλήλων. Όθεν αναλαμβάνομεν πρώτοι ημείς τον περί υπάρξεως αγώνα υπερασπιζόμενοι τα δίκαια της ιδιαιτέρας μας πατρίδος Κονίτσης.

Η Κόνιτσα, ως γνωστόν, τυχάνει έδρα επισκοπής κατοικουμένη υπό πέντε χιλιάδων περίπου κατοίκων, ων τα τρία τέταρτα σύγκεινται εκ Χριστιανών ορθοδόξων, το δε υπόλοιπον εξ Οθωμανών. Όθεν ευκόλως δύναται να εικάση τις ότι τα παράπονά μας έσονται πολύ ολίγα, όσον αφορά τας υπό των συμπολιτών μας Οθωμανών καταπιέσεις καθόσον εκτός του ότι είνε ελάχιστοι, εί-

νε και αγαθοί ουδόλως διαφέροντες των συμπολιτών των Χριστιανών· τούτο δε λέγομεν έχοντες υπόψη τους εν Ιωαννίνους Οθωμανούς, οίτινες δια τα άγρια αυτών πάθη και τον φανατισμόν προς τους συμπολίτας των Χριστιανούς εγένοντο παροιμιώδεις· μόνον προς τους υπαλλήλους δυνάμεθα να εκφράσωμεν δυσανεσκειάς καθόσον ούτοι τυχάνουσι διαφόρου προελεύσεως και καταγωγής, των οποίων την μετάθεσιν, ή την παύσιν, ευάρεστον ήθελεν είσθαι εάν επεζήτη η κυβέρνησις.

Εάν δε αποβλέψη τις προς την δυσανάλογον εν σχέσει προς την παραγωγή του τόπου φορολογίαν, τη αληθεία φρίττει· μάρτυρες έστωσαν πλην των εν Κονίτση, και οι εν τη αλλοδαπή ευρισκόμενοι, οίτινες καθ' εκάστην αναγιγνώσκουσιν εν ταις των οικείων επιστολαίς «στείλε μας παράδες δια να πληρώσωμεν τα βασιλικά»· μα προς Θεού δεν θα παύση επί τέλους αυτή η άδικος φορολογία, ήτις δεν περιορίζεται εις τον κύκλον των λογικών αλλ' εκτείνεται και εις αυτά έτι τα άλογα ζώα. Η Κόνιτσα κυριολεκτικώς κατέστη έρημος ου μόνον ένεκεν της αποδημίας των πλείστων κατοίκων της προς εύρεσιν πόρου ζωής, αλλά και εκ της μη συγκοινωνίας μετά των πέριξ χωρίων ή άλλων μερών, διότι ο δήμαρχός μας δεν εννοεί να εισέλθη ζών χωρίς να φορολογηθή κατ' ελάχιστον όρον με πέντε γρόσια· ούτως ώστε οι δύσμοιροι χωρικοί αναγκάζονται να ξεφορτώνωσι τα ζώα των μίαν ώραν μα-

κράν της πόλεως και τα φορτώματα να φέρωσιν επί του ώμου των. Βεβαίως το τοιούτον εάν μάθη η κυβέρνησις μεγάλως θέλει τιμωρήση τον κύριον δήμαρχον¹ όστις προνομιακώς κατέχει την έδραν από κτίσεως κόσμου· αλλά τι πρώτον και τι ύστατον να αναφέρωμεν; Πώς σας φαίνεται να μη έχη το δικαίωμα ο κτίστης να ανεγείρη τοίχον καταπεσόντα είτε εντός κήπου τινός είτε εντός της αυλής, εάν δεν λάβη ο ιδιοκτήτης άδειαν επί χαρτοσήμου πέντε γροσίων; Επίσης πώς σας φαίνεται να μην έχη το δικαίωμα ο κάτοικος να μεταβή εις το αμπέλι του και να λάβη μίαν οκάν σταφύλια άνευ αδείας παρά του ενοικιαστού της δεκάτης; Επίσης πώς σας φαίνεται τα σταφύλια να πωλώνται 10 ή 12 παράδες κατ' οκάν και να πληρώνη τις 25 ή 30 δια το δέκατον δια το οποίον προφανώς κακίζομεν τους προύχοντας της πατρίδος μας, οίτινες δια να μη δυσανεστήσωσι τους ενοικιαστές προς όφελός των κανονίζουν την άδικον ταύτην φορολογίαν; Ταύτα πάντα δέον να λάβη η σεβαστή επιτροπή υπόψη και να απαλλάξη τους δυσμοίρους υπηκόους της Α.Μ. του Σουλτάνου εκ των δεινών τούτων.

Επίσης πρέπει να λάβη υπόψη το μέγιστον αδίκημα όπερ προξενούσιν εις τους αγρούς και αμπέλους οι Κολωνιάται, οίτινες κατά την μεγάλην πανήγυριν της Κονίτσης την γιγνομένην κατά 7/βριον μήνα δίκην επιδρομέων εισβάλλουσιν εις τας αμπέλους με τους ίππους

και βόας των και καταστρέφουσι παν το προστυχόν, δια το οποίον πολλάκις οι κάτοικοι έκαμον αναφοράν προς την διοίκησιν των Ιωαννίνων, αλλ' αύτη αγρόν ηγόρασεν.

Το ζήτημα των ταχυδρομείων απέβη οκληρότατον και δυσβάστακτον τοις τε εν Κονίτση και τοις εν τη αλλοδαπή, διότι ελάχισται των επιστολών λαμβάνονται ασφαλώς και αύται μετά παρέλευσιν δυο μηνών, το πλείστον όμως αυτών απορούμεν που καθυστερείται.

Εις φιλόπατρις Κονιτσιώτης

Σημειώσεις:

Δήμαρχος την εποχή εκείνη ήταν ο Νταλήπ μπέης, άλλως και **Νταλήμπεης**, ίσως ο μακροβιότερος δήμαρχος στην ιστορία της Κονίτσας, ο οποίος προΐστατο του Δήμου από το 1880 έως το θάνατό του το 1905, [Πηγή: "Σελίδες από την ιστορία της Κονίτσας" του Αναστ. Ευθυμίου, 1997, σελ. 21]. Διατηρούσε και πανδοχείο/χάνι στην αγορά της Κονίτσας, του οποίου την επιγραφική πλάκα δημοσιεύω εδώ.

Αθήνα, Ιανουάριος 2019

Θωμάς Β. Ζιώγας

Email: thovaziogas@gmail.com

Η τρίτη ηλικία σήμερα

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΠ. ΖΑΝΗΣ

Οι διανύοντες σήμερα την τρίτη ηλικία είναι όλοι αυτοί που βίωσαν τις πιο τραγικές φάσεις της σύγχρονης ιστορίας.

Σταθμοί πολυσήμαντοι: ο πόλεμος 1940-41, η Κατοχή, η Αντίσταση, τα Δεκεμβριανά, ο Εμφύλιος, οι διώξεις των αντιφρονούντων, τα πιστοποιητικά κοινωνικών φρονημάτων, οι φυλακίσεις, τα βασανιστήρια, τα ξερονήσια, πληγές που άφησαν έντονα τα σημάδια.

Στη συνέχεια η χούντα της 21ης Απριλίου 1967, για να μην ξεχνάμε ότι ο φασισμός εξακολουθεί να δρα και να εκμεταλλεύεται τις παθογένειες του πολιτικού μας συστήματος.

Πολλά από τα μέλη της σημερινής τρίτης ηλικίας πολέμησαν το φασισμό, έζησαν στο πετσί τους τις συνέπειες του εμφυλίου και ζώντας σήμερα ήλπιζαν για τις καλύτερες ημέρες που δικαιούνται ως ανταμοιβή των τόσων αγώνων και θυσιών.

Το πολιτικό μας σύστημα τους αποκαλεί “τιμημένα γηραιά” αναγνωρίζοντας την προσφορά τους. Με τις πενιχρές και πετσοκομμένες συντάξεις τους συντηρούν τα άνεργα παιδιά τους και εγγόνια.

Κόβουν τον καθημερινό τους καφέ και μετρούν τις πενταροδεκάρες για να εξασφαλίσουν ένα μικρό χαρτζηλίκι στα εγγόνια που τα περιμένουν έξω από τα σχολεία.

Στα καφενεία και στα παγκάκια οι

κουβέντες τους μοιάζουν με μοιρολόγι.

Η απογοήτευση κάνει βαθύτερες τις ρυτίδες στα πρόσωπά τους και το βουβό παράπονο για το κατάντημά τους συγκλονίζει.

Το δύσκολο ζήτημα του ασφαλιστικού με την αλλοπρόσαλλη πολιτική που εφαρμόζεται εφάπτεται στην ελπίδα ότι η φυσική πορεία των πραγμάτων θα μας απαλλάξει γρήγορα από τα “τιμημένα γηραιά”. Η τρίτη ηλικία θεωρείται διαχειριστικά αναλώσιμη, όχι μέρος της ζωής αλλά του θανάτου. Κρίμα! Κυνισμός και ανεπίτρεπτη ασέβεια.

Ξεχνάνε οι αρμόδιοι ότι ο ρόλος που έχει αναλάβει η τρίτη ηλικία στη σημερινή συγκυρία είναι πολύ σύνθετος αφού έχει επωμιστεί μεγάλο μέρος στην αντιμετώπιση των οικογενειακών αναγκών των ανέργων παιδιών.

Προσφέρουν ανεκτίμητες υπηρεσίες όχι μόνο στα εγγόνια αλλά και στους ενήλικες τόσο για να ασκήσουν τις επαγγελματικές τους υποχρεώσεις όσο και να κυνηγήσουν τους προσωπικούς τους στόχους.

Χρέος της πολιτείας και των οργάνων της εξουσίας είναι να σκύψουν με ιδιαίτερη στοργή και ενδιαφέρον και να αποδείξουν έμπρακτα ότι σέβονται και τιμούν τα γηραιά.

Πεύκη, Δεκέμβρης 2018

Παραμυθία και Απάντηση

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ

Ζούμε σε μια εποχή όπου κάποιοι άνθρωποι αντιλαμβάνονται τη ζωή μέσα από μια επίπλαστη και ψεύτικη εικόνα, αυτή που τους προσφέρεται από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και την καταπίνουν αμάσητη επειδή η πραγματικότητα που ζουν δεν μπορεί να τους προσφέρει κάποια διαφορετική διέξοδο, μια κάποια χαραμάδα προς την κατανόηση του κόσμου, τον αυτοσεβασμό τους.

Οι άνθρωποι έχουν χάσει τον πραγματικό χρόνο, τον ουσιαστικό χρόνο που ωριμάζουν τα πράγματα, έχουν χάσει την αναγκαία βραδύτητα – απαραίτητη για τη σκέψη, για την αίσθηση και την απόλαυση της ζωής. Θεωρούν υπέρτατη αξία το χρήμα, μαθαίνοντας να εκτιμούν μόνον ό,τι αγοράζεται και πουλιέται. Οπότε, ακόμα και η εκπλήρωση βασικών αναγκών τους, όπως το φαγητό, ο έρωτας, η ανάγνωση, έχουν καταντήσει «προϊόντα» προς εκμετάλλευση.

Ζούμε στον κόσμο του διαδικτυακού παιχνιδότοπου τρέφοντας την ψευδαίσθηση της «ανοιχτής, πανανθρώπινης ελευθερίας», του «δημόσιου διαλόγου», αγνοώντας ότι ο πολύχρωμος αυτός κόσμος της διαδραστικής εικόνας είναι απλώς προέκταση του φυσικού μας κόσμου. Αγνοώντας ότι στο βαθμό που ο φυσικός κόσμος έχει καταντήσει μια συγνή και βάρβαρη αγορά, που υποτάσσει κάθε δίκαιο και ηθική στους νόμους του άγριου

χρηματιστικού κέρδους, το ίδιο ακριβώς ισχύει και στον διαδικτυακό. Πέρα από την όποια αδιαμφισβήτητη χρησιμότητα του διαδικτύου, ως εργαλείου, ζούμε σε ένα απέραντο ψηφιακό εργοστάσιο όπου οι πάντες, είτε μας αρέσει είτε όχι, διαθέτουμε ακατάπαυστα τις υπηρεσίες μας, το χρόνο μας, τη ζωή μας.

Οι άνθρωποι πορεύονται, πλέον, διδασκόμενοι να μην ελπίζουν κάτι καλύτερο από το προσωπικό, εθισμένοι στο να αντικρίζουν τον κόσμο με τα τρύπια μάτια της Μπάρμπι, μαθαίνοντας ότι το πιο σημαντικό πράγμα στη ζωή είναι το εύκολο, γρήγορο κέρδος, χάνοντας το βιβλίο και το διάβασμα ως εργαλείο ζωής.

Ωστόσο, βιβλίο εστί παραμυθία και απάντηση. Με το βιβλίο γαληνεύουν ο νους και η ψυχή, για να μπορέσουν να ξανακοιταχτούν στο μαγικό τους καθρέφτη και να πλάσουν το όραμα της επόμενης μέρας. Βιβλίο και διάβασμα οδήγησαν το ανθρώπινο γένος στην εξέλιξη, μέσα από την ευγένεια κάθε συναισθήματος. Με το βιβλίο και το διάβασμα θα αντιμετωπιστούν, εκ νέου, οι παραλογισμοί των δύσμοιρων καιρών μας. Με όπλα διαχρονικά πνευματικά, με στρατούς εννοιών, με ήθος και αξιοπρέπεια θα αντιμετωπιστούν οι ξύλινοι έως ανόητοι λόγοι, οι γυρολόγοι πωλητές των ανθρώπινων αναγκών. Η αναδημιουργία ενός καλύτερου, δικαιότερου

κόσμου, ξεκινά από εδώ, από τις σκέψεις που αναδύονται μέσα από τις γραμμές των βιβλίων και των κειμένων.

Ας γίνουν οι τόποι του βιβλίου τόποι απόδρασης, η σκέψη τόπος προορισμού, οι χάρτινες σελίδες ριπές θαλασσινής αύρας χειμώνα – καλοκαίρι και οι γειτονιές των καταφρονεμένων γειτονιών των βιβλιοφάγων: οι καταφρονεμένοι θα πάψουν να είναι οι αμελητέοι του συστήματος και θα γίνουν οι σκεπτόμενοι κριτές του.

Ας διαβάζουμε στους δρόμους. Σε πεζούλες, σε παγκάκια, σε πάρκα. Εκεί που το κείμενο αναπνέει μακριά από τα θερμοκήπια της πλήξης. Εκεί που οι λέξεις μπλέκουν με τις μορφές, η ποίηση των στίχων με τον πεζό των πεζοδρομίων, εκεί που οι εικόνες μπλέκουν με τις εικόνες. Ας διαβάζουμε στο μετρό, στα τρόλεϊ, στα λεωφορεία, αφήνοντας τον συνειρμό να τρέχει γρηγορότερα από το συρμό.

Ας κάνουμε τα πάντα στη ζωή μας έχοντας δίπλα μας ένα βιβλίο. Ας τρώμε παρέα με ένα βιβλίο, ας πίνουμε κρατώντας ένα βιβλίο, ας κοιμόμαστε συντροφιά με ένα βιβλίο. Οι σελίδες του αναζητούν χώρο στα πιο πυκνοκατοικημένα ράφια της ψυχής μας. Από το σπίτι, από τη δουλειά, από το δρόμο, ας χαρίσουμε ένα βιβλίο, ας ανταλλάξουμε ένα βιβλίο, ας στείλουμε ένα βιβλίο, ας δώσουμε ένα βιβλίο στον άλλον. Είναι η μόνη απάντηση στους διαταραγμένους καιρούς μας, όπου η ψυχή ψάχνει

κάπου να πιαστεί, όπου τα μάτια αναζητούν την ελπίδα, όπου ο νους αγωνιά να γοντευτεί για να πράξει.

Ήρθε η ώρα να ξαναμνησθούμε στη σοφία των αιώνων, με το βιβλίο. Ας γίνει, λοιπόν, η ανάγκη γνώση και επίγνωση. Οι βιβλιοθήκες, οι τόποι βιβλιοσυναντήσεων είναι ανοιχτά και μας περιμένουν. Ας πράξουμε μια επανάσταση. Ας αντισταθούμε στην απομόνωση και στον κοινωνικό αποκλεισμό. Ας σηκωθούμε από τον καναπέ της τηλεόρασης και ας πάμε σε μια συνάντηση συγγραφέων. Για μας γράφουν, ακόμη κι όταν είναι κλεισμένοι στο σύμπαν τους. Το δικαιούμεστε, καθώς τα βιβλία είναι ανοιχτά σε όλους ανεξαιρέτως, είναι πιο ελεύθερα και δημοκρατικά ακόμη κι από αυτούς που τα γράφουν.

Και, ναι, είναι η φυγή από την πραγματικότητα μέσα στην πραγματικότητα, είναι το νυχτερινό ραντεβού, η ανάπαυλα την ώρα της ξεκούρασης, η απογευματινή σιέστα με παγωμένο κοκτέιλ κάτω από τον ήλιο ή με παγωτό σοκολάτα.

Οι λέξεις, οι σκέψεις, μας ανοίγονται απλόχερα. Είναι εκεί για μας. Ο αναγνώστης έχει πια τον πρώτο λόγο. Ο πολίτης έχει πια τον πρώτο λόγο. Ας γίνει, λοιπόν, ο πολίτης αναγνώστης και ο αναγνώστης πολίτης. Τότε, το συλλογικό νόημα της επίγνωσης θα ναι τόσο εκκωφαντικό, που κανείς δεν θα μπορεί να το αγνοήσει.

Τότε η επανάσταση της ανάγκης θα έχει γίνει πράξη.

ΤΟ ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΠΗΛΗΚΙΟ

Γράφει ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ Μ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Ψάχνοντας στην παλιά κασέλα στο υπόγειο (κελάρι) του πατρικού μου σπιτιού, να βρω κάποιο παλιό βιβλίο ήταν εκεί κρεμασμένο στον τοίχο το παλιό μου Μαθητικό Πηλήκιο (καπέλο) που φορούσαμε τότε μαθητές στο Γυμνάσιο υποχρεωτικά. Είναι σκοροφαγωμένο τριμμένο, αραχνιασμένο, σκονισμένο, πολύ παλιό. Τα μικρά γεγονότα μου, με ρώτησαν τι καπέλο είναι αυτό παππού; Το φορούσες εσύ;

- Ναι παιδιά, έτσι ήταν τότε οι μαθητές. Τώρα δεν φοράνε οι μαθητές. Ήταν ένα όμορφο καπέλο με την κουκουβάγια μπροστά, με γύσο και αριστερό δεξιά της κουκουβάγιας είχε τα γράμματα Γ. Π. (Γυμνάσιο Πωγωνιανής). Ήταν κατάλοιπο της Ε.Ο.Ν. (Εθνική Οργάνωση Νεολαίας), Νεολαία της δικτατορίας Ι. Μεταξά). Ήταν υποχρεωτικό να το φορούμε. Κατά κάποιο τρόπο το χειμώνα μας προστάτευε και από το κρύο, γιατί τότε κουρεύαμε υποχρεωτικά σύρριζα τα μαλλιά, γουλί που λέμε και ο κ. Γυμνασιάρχης με αυστηρή φωνή έλεγε το γνωστό: κεφαλή “εν χρώ κεκαρμένη”.

Έδειχνε σεβασμό προς τους καθηγητές μας. Όταν τους χαιρετούσαμε βγάzaμε το πηλήκιο, και στους γειτονότερους. Γενικά σε όλους. Ακόμη το βγάzaμε στην προσευχή, στην Εκκλησία

και στην τάξη.

Ένας φιλόλογος, μας έβαλε ερώτηση άσκηση, γενικά να βρούμε από που προέρχεται αυτή η λέξη.

Βρήκαμε, λοιπόν, στα λεξικά:

Πηλήκιο = καπέλο-στρατιωτικό, εδώ μαθητικό. Αρχαίο ουσιαστικό από την αρχαία λέξη πηλήξ (είδος κράνου καπέλο). Είναι κι αυτό ένα είδος εξαρτήματος της ανδρικής και γυναικείας ενδυμασίας διαφόρων σχημάτων και σχεδίων, για ομορφιά αλλά και προστατευτικό του κεφαλιού από το κρύο ή τον ήλιο. Πολλές φράσεις λέμε. Βγάzaω το καπέλο μου σε κάποιον β) αυτό είναι άλλο καπέλο, γ) παίρνω το καπέλο ή καπελάκι μου και φεύγω (ως απειλή γενική ή ατομική κ.ά).

Στις πρώτες τάξεις το φορούσαμε με περηφάνεια.

Αργότερα μας έγινε ενοχλητικό. Ήταν όμως υποχρεωτικό. Αργότερα, πολύ αργότερα, καταργήθηκε το μαθητικό πηλήκιο και η μαθητική ποδιά.

Τα πάντα αλλάζουν. Αλλοίμονο αν δεν άλλαζαν. Ο αρχαίος φιλόσοφος Ηράκλειπος έλεγε: “Τα πάντα ρει και ουδέν μένει πάντιον”. Τίποτε δεν μένει σταθερό και αναλλοίωτο. Κι έτσι πρέπει να γίνεται. Η κοινωνία εξελίσσεται.

— Πολλές φωτογραφίες έχουμε εμείς οι παλιοί μαθητές τους Γυμνασίου Πω-

γωνιανής με τα πη-
λικά μας.

Μια όμως εκδή-
λωση που κάναμε
προς τιμήν του προ-
έδρου της Ελληνι-
κής Δημοκρατίας κ.
Κάρολου Παπούλια
στις 19 Φεβρουαρί-
ου 2010 παλιού μαθητή του Γυμνασίου
Πωγωνιανής στο Ξενοδοχείο "Γράντ
Σεράϊ-Ξενία" στα Γιάννενα, ήταν μια
εξαιρετική εκδήλωση. Εκεί του φορέσα-
με το παλιό του μαθητικό Πηλίκιο.
Φροντισμένη εκδήλωση συναισθηματι-
κά πλημμυρισμένη από μνήμες, βιώμα-

τα, αναπολήσεις και αναμνήσεις, από τα
μαθητικά χρόνια στο Γυμνάσιο Πωγω-
νιανής.

Ο Πρόεδρος φανερά συγκινημένος
δάκρυσε και θυμήθηκε τα δύσκολα
εκείνα χρόνια και καμάρωνε με το πη-
λίκιο και μας ευχαρίστησε όλους.

Αυτά θυμήθηκα βλέποντας το παλιό
μου μαθητικό πηλίκιο του Γυμνασίου
Πωγωνιανής, κρεμασμένο στο κελάρι
του πατρικού μου σπιτιού.

Σωκράτης Οικονόμου
τέως Σχολικός Σύμβουλος
Ειδικής Αγωγής Πρωτοβάθμιας
Εκπαίδευσης

Μαθητές του Γυμνασίου Πωγωνιανής πριν από την παρέλαση
της 28ης Οκτωβρίου του έτους 1954.

Τρίτος από αριστερά ο Σωτήρης Τουφίδης και σημαιοφόρος ο γράφων.

ΤΟ ΝΕΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΟΙΝΟΥ ΚΑΙ ΑΜΠΕΛΟΥ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ ΣΑΣ ΠΡΟΣΚΑΛΕΙ ΣΕ ΕΝΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΟΝ ΧΡΟΝΟ

Το φυσικό και μουσειακό περι-
βάλλον αποτελεί χώρο "ζωντα-
νής" αποτύπωσης του παρελθόντος και
μέσα από διαδικασίες παρατήρησης,
μελέτης και ψυχαγωγίας, μπορεί να
αποδειχθεί ιδιαίτερα επωφελές για επι-
σκέπτες όλων των ηλικιών. Η σύγχρονη
αντίληψη σχετικά με τη μουσειακή δια-
δρομή προωθεί και συνδέει άρρηκτα
την ενεργή συμμετοχή του θεατή με την
θεωρητική γνώση αναδεικνύοντας τον
εκπαιδευτικό ρόλο των εκθεμάτων με
άμεσο και εύληπτο τρόπο.

Με γνώμονα τα παραπάνω, ο Δήμος
Κόνιτσας προσκαλεί τους μαθητές όλων
των βαθμίδων, τους εκπαιδευτικούς και
τους γονείς και κάθε ενδιαφερόμενο να
επισκεφθούν δωρεάν τόσο το Μουσείο
Οίνου και Αμπέλου της Ηπείρου και την
μόνιμη Φωτογραφική Έκθεση όσο και
το παραδοσιακό, πέτρινο, μονότοξο γε-
φύρι στη νοτιοδυτική άκρη της πόλης
της Κόνιτσας.

Το Μουσείο Οίνου και Αμπέλου της
Ηπείρου, που βρίσκεται στην είσοδο της
πόλης απέναντι από το τρίτο Δημοτικό
Σχολείο Κόνιτσας, εγκαινιάστηκε το Σε-
πτέμβριο του 2017 και αποτελεί μέρος

του προγράμματος WINE-NET. Ο επι-
σκέπτης έχει τη δυνατότητα να ενημε-
ρωθεί με ιστορικά στοιχεία, αλλά και να
γνωρίσει αυθεντικά αντικείμενα, που
μαρτυρούν την σπουδαιότητα της δια-
χρονικής σημασία τους οίνου και των
παράγωγών του στον ελλαδικό χώρο
και σχετίζονται με την διαδικασία καλ-
λιέργειας, συγκομιδής και οινοποίησης.

Σε απόσταση 500 μ. από το Μουσείο
βρίσκεται η μόνιμη Φωτογραφική Έκ-
θεση του Δήμου Κόνιτσας. Στεγάζεται
σε αναστηλωμένο παραδοσιακό κτίριο
το οποίο χρονολογείται στην οθωμανική
περίοδο και κατασκευάστηκε για να
χρησιμοποιηθεί ως νηπιαγωγείο. Από
το 1993 λειτουργεί στο κτίριο Φωτογρα-
φική Έκθεση στην οποία αποτυπώνεται
η μακραίωνη περίοδος της ανθρώπινης
παρουσίας στην ευρύτερη περιοχή της
Κόνιτσας από την παλαιολιθική εποχή
μέχρι τα τέλη του 19ου αιώνα.

Πιο συγκεκριμένα εκτίθενται φωτο-
γραφίες:

- Ευρημάτων από την παλαιολιθική
εποχή (ανασκαφή Μποϊλα) κοντά στην
έξοδο του ποταμού Βοϊδομάτη.
- Μνημείων, κυρίως εκκλησιών και

μοναστηριών, της ευρύτερης περιοχής της Κόνιτσας.

• Αγιογραφιών του 17ου αιώνα, έργα σημαντικών ζωγράφων, οι οποίοι κατάγονται από το χωριό Χιονιάδες Κόνιτσας.

Στη νοτιοδυτική άκρη της πόλης, ακριβώς στην είσοδο της χαράδρας του ποταμού Αώου, βρίσκεται το μεγάλο πέτρινο, μονότοξο γεφύρι της Κόνιτσας, το οποίο κτίστηκε το 1870-71 από ομάδα 50 μαστόρων με επικεφαλής τον πρω-

τομάστορα Ζιώγα Φρόντζο από την Πυρσόγιαννη. Έκτοτε και για πάρα πολλά χρόνια, υπήρξε ο βασικός τρόπος διέλευσης του ποταμού, συνδέοντας Ήπειρο και Μακεδονία, και εξυπηρετώντας ταξιδιώτες και καραβάνια από την ευρύτερη περιοχή, ενώ πλέον αποτελεί πόλο έλξης για τους επισκέπτες.

Με εκτίμηση

ο Δήμαρχος

Ανδρέας Ζ. Παπασπύρου

ΕΡΓΟ: «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ Δ.Κ. ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ» ΣΤΟ ΠΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ «ΗΠΕΙΡΟΣ 2014-2020».

Μετά από επίμονη προσπάθεια ωρίμανσης των απαιτούμενων μελετών, υπεβλήθη 28 Ιανουαρίου 2019 στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ηπείρου «ΗΠΕΙΡΟΣ 2014-2020» η πρόταση υλοποίησης του έργου «Κατασκευή Δικτύου Αποχέτευσης Δ.Κ. Κόνιτσας και Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων Δήμου Κόνιτσας.

Το έργο ως μέτρο στοχεύει στη βιώσιμη διαχείριση των αστικών λυμάτων της Δημοτικής Κοινότητας Κόνιτσας, καθώς η πόλη δε διαθέτει εσωτερικό δίκτυο ακαθάρτων, ούτε Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων. Ως εκ τούτου, προβάλλεται επιτακτική η ανάγκη άμεσης λήψης μέτρων, ώστε να αποκατασταθεί η οικολογική ισορροπία στην περιοχή.

Το έργο αντιμετωπίζει αποτελεσματικά και οριστικά μια βασική και υψίστης προτεραιότητας ανάγκη των κατοίκων και απαίτηση δεκαετιών στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών οδηγιών για την προστασία των υδάτων. Με την υλοποίησή του, εξασφαλίζεται η καλή ποιότητα των υδατινων πόρων της περιοχής σε βάθος εικοσαετίας.

Ευχαριστούμε θερμά την Περιφέρεια Ηπείρου, τον Περιφερειάρχη κ. Αλέξανδρο Καχριμάνη για το συνεχές ενδιαφέρον του σχετικά με την αντιμετώπιση σοβαρών προβλημάτων της περιοχής, την αρμόδια Αντιπεριφερειάρχη κα Τατιάνα Καλογιάννη για τη σημαντική αρωγή και την καθοριστική υποστήριξη στη διαδικασία ωρίμανσης της υποβολής της πρότασης, καθώς και την Τεχνική Υπηρεσία

του Δήμου για τη μεθοδική και αποτελεσματική προώθηση της διαδικασίας σύνταξης των απαιτούμενων μελετών και τη συγκρότηση του σχετικού φακέλου υποβολής της πρότασης.

Αναμένουμε την ένταξη του ιδιαίτερα σημαντικού αυτού έργου, η οποία πιστεύουμε βάσιμα ότι σύντομα θα πραγματοποιηθεί, γιατί υπάρχει η βούληση και όλες οι προϋποθέσεις ένταξης.

ΕΠΙΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΑΓΡΟΤΕΣ

Στο γραφείο Αγροτικής Ανάπτυξης του Δήμου Κόνιτσας γίνεται μελέτη των προγραμμάτων Αγροτικής Ανάπτυξης, που βρίσκονται σε εξέλιξη αυτή την περίοδο. Από τη μέχρι στιγμής μελέτη, προκύπτουν ορισμένα προγράμματα, που θεωρούνται ενδιαφέροντα για τους συμπολίτες μας. Παραθέτουμε παρακάτω εν περιλήψει το κάθε πρόγραμμα.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2014-2020

ΕΠΙΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ)

1. Ενισχύσεις σε περιοχές που χαρακτηρίζονται από φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα.

Υπομέτρο 13.1 Χορήγηση αντισταθμιστικής ενίσχυσης ενεργών αγροτών (γεωργών και κτηνοτρόφων) βάσει των καλλιεργούμενων εκτάσεων σε ορεινές περιοχές.

Περίοδος υποβολής: Με την υποβολή της δήλωσης ΟΣΔΕ

https://www.espa.gr/Lists/Proclamations/Attachments/3799/paa_180402_Pros_klisi_Metro_13.pdf

2. Βιολογικές καλλιέργειες - 3η Πρόσκληση Αναμένεται

Ενισχύσεις για τη μετατροπή και διατήρηση σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην γεωργία. Αφορά αγροτεμάχια με αροτραίες καλλιέργειες (αραβόσιτος κτηνοτροφικός, αραβόσιτος εδάδιμος, χειμερινά σιτηρά, μηδική, τριφύλλι, άλλα κτηνοτροφικά ψυχανθή) ή/και μόνιμες καλλιέργειες (ελαιοκομία, σταφίδα, επιτραπέζια σταφύλια, και οινοποιήσιμα σταφύλια, ακρόδρυα), όσπρια, φυλλώδη λαχανικά - σταυρανθή, βολβώδη, καρότο, πατάτα.

Περίοδος υποβολής: 19/2/2019 - 21/3/2019

https://www.espa.gr/Lists/Proclamations/Attachments/4239/paa_181231_Prok_iri_xi_Viologikes_kaliergeies.pdf

3. Δράση 10.1.09 - Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων-2η Πρόσκληση Αναμένεται τον Μάρτιο.

Νέοι εν δυνάμει δικαιούχοι κάτοχοι φυλών αγροτικών ζώων που απειλούνται με εξαφάνιση - Δικαιούχοι της 1ης πρόσκλησης οι οποίοι: α) επιθυμούν να ενταχθούν για διαφορετική κατηγορία ζωικού κεφαλαίου ή και για την ίδια ζωική κατηγορία αλλά για διαφορετική φυλή αγροτικών ζώων. β) έχουν ανακαλέσει την αίτηση στήριξης τους από την 1η πρόσκληση.

Περίοδος υποβολής: Προυπόθεση για την υποβολή της αίτησης στήριξης είναι να έχει προηγηθεί από τους υποψηφίους η υποβολή της Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης (ΕΑΕ) έτους 2019.

http://www.minagric.gr/images/stories/docs/agrotis/PROGRAMATA_AGRO_ANAPTITH/anakoinosimetrol00109_020119.pdf

4. Υπομέτρο 6.3 «Ανάπτυξη μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων» Αναμένεται τον Μάρτιο.

<http://www.minagric.gr/index.php/el/for-farmer-2/programma-agrotikis-anaptyksis-2014-2020-proskliseis-metron/7639-ypometro-6-3-160119>

Στα άρθρα 6,7,8, και 9 αναγράφονται τα κριτήρια επιλεξιμότητας. Υπεύθυνοι εφαρμογής οι κατά τόπους ΔΑΟΚ.

5. Αναμένεται στο επόμενο διάστημα και η πρόσκληση για τα τοπικά LEADER (Υπεύθυνος τοπικών προγραμμάτων Αναπτυξιακή Ηπείρου, τηλέφωνο: 2651036686).

Για περισσότερες πληροφορίες, καλέστε στο Γραφείο Αγροτικής Ανάπτυξης Δήμου Κόνιτσας: 2655360325.

Παιδ. Σταθμός, Προσωπικό και παιδιά 1950.

Καλίτσα Ντακοβάνου, Μάχη Κυρίση, Σουλτάνα Γαλάνη, Ασπασία Βλαχοπούλου, Κούλα Δημητρίου, Σπυριδούλα Μήτση, Ελευθερία Τσάγκα, Αρετή Ζήκα, Κατίνα Παπαδοπούλου και Μάνα η Βασιλείου κ.α.

Από το Φωτογραφικό Λεύκωμα «Ευχαριστούμε Ουγγαρία»

Εύθυμα και ... σοβαρά

1. Ο διαχρονικός τύπος του Έλληνα "καταφερτζή"

Ο "καταφερτζής" είναι συχνή περίπτωση ανθρώπου στη χώρα μας. Δεν του χρειάζονται γράμματα, απολυτήρια, διπλώματα, η σοφία του Αριστοτέλη για να εισχωρήσει παντού, να αναρριχηθεί καταλαμβάνοντας ύψιστα αξιώματα. Μπορεί να φτάσει μέχρι την θέση προέδρου εταιρείας ή δημόσιου οργανισμού. Δημοτικός σύμβουλος, αντιδήμαρχος, υποψήφιος δήμαρχος, βουλευτής, υφυπουργός, υπουργός κ.λπ. Χτίζει μέγαλα, προσκαλείται σε πρεσβείες, συντρώγει με αξιωματούχους και καλείται σε συνέδρια. Μπορεί ο καταφερτζής να μην είναι εύγλωτος σε κάποιες περιπτώσεις, αλλά είναι πάντα σε ετοιμότητα, γνωρίζει όλους τους δημοσιογράφους και περιποιείται ιδιαίτερως τους ισχυρούς. Για τον καταφερτζή τα πάντα είναι δυνατά. Ξεγελά έμπειρους πολιτικούς ή πολιτευτές, ιερείς και μητροπολίτες, αλλά και ειδικούς επιστήμονες. Τα κύρια όπλα του είναι το χαμόγελο. Το φορά με εντυπωσιακή ευκολία. Χαμογελά στα ευχάριστα αλλά και στα δυσάρεστα, στους γάμους αλλά και στις κηδείες, ακόμα και όταν τον βρίζουν. Δεν θίγεται, απλά χαμογελάει. Ποτέ δεν ασχολείται με σοβαρά ζητήματα και, προπαντός, δεν άνοιξε ποτέ κάποιο βιβλίο. Δεν καταδέχτηκε να κουράσει το μυαλό του με τον Όμηρο, τον Πίνδαρο, τον Θουκυδίδη, τον Πλάτωνα ή τον άγιο Ιωάννη τον Χρυσόστομο. Δεν ασχολήθηκε ούτε στο ελάχιστο με τα μαθηματικά ή την γεωμετρία. Είναι άνθρωπος της ημέρας

αλλά και της νύχτας. Δεν λείπει από τις λέσχες και τις κοινωνικές συναθροίσεις και αν είναι άντρας, ο γυναικόκοσμος τον θαυμάζει ιδιαίτερα. Μόλις ξημερώνει ο θεός την ημέρα τρέχει να επισκεφτεί επισήμους. Βρίσκεται στους προθαλάμους υπουργών, βουλευτών και ισχυρών. Τρέχει σαν λαγωνικό. Τον καταφερτζή τον έχουν διακωμωδήσει συχνά οι μεγάλοι κωμωδιογράφοι μας Δημήτρης Ψαθάς, Νίκος Τσιφόρος κ.λπ. Με την πένα του ο Ψαθάς έγραψε ότι ο τύπος αυτός κατορθώνει να περνά με την πρώτη επαφή στην οικειότητα, να χτυπά φιλικά τους ώμους και να καλλιεργεί σχέσεις που θα του χρησιμεύσουν. Αν ρωτηθεί τι επάγγελμα κάνει, δυσκολεύεται να το καθορίσει επακριβώς. Κατέχει θέση συνήθως δημοσίου υπαλλήλου, αλλά δεν εργάζεται γιατί κατάφερε να αποσπάσει σε βουλευτές, οργανισμούς, κόμματα κ.λπ. Ο Τσιφόρος με το σενάριό του στην ταινία "Ο καταφερτζής" (με τον αείμνηστο Θανάση Βέγγο και άλλους γνωστούς ηθοποιούς), περιγράφει έναν τύπο καταφερτζή που τα καταφέρνει όλα χωρίς να σπουδάσει τίποτα, χωρίς να κοπιάζει ή να ιδρώνει. Απένταρος και άνεργος, φροντίζει να εξασφαλίσει τα προς το ζην εκμεταλλευόμενος φίλους, γνωστούς και συγγενείς. Στην ταινία ο Θ. Βέγγος "βαπτίστηκε" ξεναγός. Χωρίς να γνωρίζει ξένες γλώσσες, ξεναγούσε τουρίστες στην Ακρόπολη. Διότι το μόνο προσόν του καταφερτζή είναι η "επιτηδεσιότητα". Επίσης σαν ξεναγός ενώ βρίσκεται στην Βουλιαγμένη λέει πως είναι η Νεμέα ή να λέει επίσης ότι ο τάφος του Αγαμέμνονα είναι με-

γάλος γιατί τον έθαψαν καμιά δεκαριά φορές.

Πληγή αγιάτρευτη επομένως για τη χώρα διαχρονικά ο καταφερτζής. Πολλές φορές ταυτίζεται με τον κατεργάρη ή τον συχνά χρησιμοποιούμενο τελευταία, γνωστό όρο λαμόγιο. Πολλοί είναι οι λόγοι που ευδοκίμει αυτός ο τύπος από χρόνια στη χώρα μας. Ο κυριότερος είναι ότι δεν υπάρχει πολλές φορές αξιοκρατία, οι νόμοι δεν εφαρμόζονται, επικρατούν τα "μέσα" και οι "γνωριμίες" και κυρίως η μάστιγα της κομματοκρατίας.

2. Άντρες και γυναίκες δύο όψεις του αυτού νομίσματος

α) Στην πολιτική, αν θες να ειπωθεί κάτι, ρώτα έναν άντρα. Αν θες να γίνει κάτι, ρώτα

μία γυναίκα.

β) Οι γυναίκες προσπαθούν να καταλάβουν, ενώ οι άντρες προσπαθούν να είναι κατανοητοί.

γ) Η μέση γυναίκα προτιμά την ομορφιά από το μυαλό, γιατί ο μέσος άντρας βλέπει καλύτερα απ'ότι σκέφτεται.

δ) Πες σε μια γυναίκα ότι είναι όμορφη και ο διάβολος θα της το επαναλάβει εκατό φορές.

ε) Σε ένα πράγμα συμφωνούν άντρες και γυναίκες. Και οι δυο δεν εμπιστεύονται τις γυναίκες.

στ) Οι γυναίκες προτιμούν τα άκρα: είναι είτε χειρότερες είτε καλύτερες από τον άντρα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

Μετεωρολογικά στοιχεία από τον σταθμό του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών στην Κόνιτσα σε συνεργασία με το Metar.gr. (www.metar.gr)
Θέση Σταθμού: Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κόνιτσας-Πραμάντων (υψόμ. 530m)
Ιστοσελίδα Σταθμού: <http://penteli.meteo.gr/stations/konitsa/>

Νοέμβριος 2018					
Θερμοκρασία (°C)			Υετός (mm)	Ημέρες βροχής (>0,2mm)	Επικρατών ανέμος
Μέση	Μέγιστη	Ελάχιστη			
11,6	28,0	0,9	130,8	15	BBA
Δεκέμβριος 2018					
Θερμοκρασία (°C)			Υετός (mm)	Ημέρες βροχής (>0,2mm)	Επικρατών ανέμος
Μέση	Μέγιστη	Ελάχιστη			
5,1	16,8	-4,8	65,4	11	BA
Ιανουάριος 2019					
Θερμοκρασία (°C)			Υετός (mm)	Ημέρες βροχής (>0,2mm)	Επικρατών ανέμος
Μέση	Μέγιστη	Ελάχιστη			
2,6	12,9	-9,8	248,0	16	BA
Φεβρουάριος 2019					
Θερμοκρασία (°C)			Υετός (mm)	Ημέρες βροχής (>0,2mm)	Επικρατών ανέμος
Μέση	Μέγιστη	Ελάχιστη			
7,1	19,2	-2,2	12,2	4	BBA

ΛΑΓΚΑΔΑ

Η εκπαίδευση σ' ένα Αρχοντοχώρι της Κόνιτσας

Πασχάλη Δ. Μανώλη

Συνέχεια....

Σχολικό έτος 1968-1969

1. Μπλιθικιώτης Βασίλειος Δημ., ετών 6, γεν. 1963
2. Μπλιθικιώτης Αθανάσιος Παναγ., ετών 5, γεν. 1963
3. Μπλιθικιώτης Ιωάννης Ηλία, ετών 5, γεν. 1963
4. Μπλιθικιώτης Πελαγία, Παναγ., ετών 5, γεν. 1963
5. Κασιώτα Αρτεμισία Ευαγγ., ετών 6, γεν. 1963
6. Κονίνης Ιωάννης Αθαν., ετών 6, γεν. 1963
7. Κονίνη Κλεονίκη Θεοδ., ετών 6, γεν. 1963
8. Ντίνης Θωμάς Μαρίας (Μητρός), ετών 6, γεν. 1963
9. Ντίνης Χαράλαμπος Ιωάνν., ετών 6, γεν. 1963
10. Μανώλη Μαργαρίτα Δημ., ετών 5, γεν. 1964
11. Μούσιος Αθανάσιος Κων/νου, ετών 5 γεν. 1964
12. Χουλής Βασίλειος Κων/νου, ετών 5, γεν. 1964
13. Ντίνης Θεοφάνης Σπυρίδ., ετών 5, γεν. 1964
14. Μπλιθικιώτης Δημήτριος Νικολ., ετών 5, γεν. 1964
15. Μπλιθικιώτης Δημήτριος Γεωρ., ετών 5, γεν. 1964
16. Νάτσης Πέτρος Ιωάννου, ετών 5, γεν. 1964
17. Νάτσης Νικόλαος Φωτίου, ετών 5 γεν. 1964
18. Τσουμάνη Ευσταθία Χρήστου, ετών 4, γεν. 1965.

Η εγγραφή τους έγινε στις 21 Σεπτεμβρίου 1968

Σχολικό έτος 1969-1970

1. Νάτσης Νικόλαος Φωτ., ετών 5, γεν. 1964
2. Νάτσης Πέτρος Ιωάνν., ετών 5, γεν. 1964
3. Ντίνης Θεοφάνης Σπυρ., ετών 5, γεν. 1964
4. Μπλιθικιώτης Δημήτριος Νικ., ετών 6, γεν. 1964
5. Χουλής Βασίλειος Κων/νου, ετών 5, γεν. 1964
6. Μούσιος Αθανάσιος Κων/νου, ετών 5, γεν. 1964
7. Μπλιθικιώτης Δημήτριος Νικ., ετών 5, γεν. 1964
8. Τσουμάνη Ευσταθία Χρήστ., ετών 5 γεν. 1965
9. Κονίνη Εμμορφίλη Θεοδ., ετών 4, γεν. 1965
10. Ντίνης Δημήτριος Ιωάνν., ετών 4, γεν. 1965
11. Νάτσης Αθανάσιος Παναγ., ετών 4, γεν. 1965
12. Μπλιθικιώτης Ευάγγελος Παναγ., ετών 4, γεν. 1965
13. Κασιώτα Ελευθερία Ηλία, ετών 4, γεν. 1965

14. Ντίνης Νικόλαος Μιχαήλ, ετών 4, γεν. 1965
15. Νάτση Πολυξένη Γρηγ., ετών 4, γεν. 1965
16. Νάτση Άννα Πέτρου, ετών 4, γεν. 1965

Η εγγραφή τους έγινε στις 28 Σεπτεμβρίου 1969

Σχολικό έτος 1970-1971

1. Κονίνη Εμμορφίλη Θεοδ., ετών 5 γεν. 1965
2. Κασιώτα Ελευθερία Ηλία, ετών 5, γεν. 1965
3. Νάτση Πολυξένη Γρηγ., ετών 5, γεν. 1965
4. Νάτση Άννα Πέτρου, ετών 5, γεν. 1965
5. Ντίνης Νικόλαος Μιχαήλ, ετών 5, γεν. 1965
6. Ντίνης Δημήτριος Ιωάννου, ετών 5, γεν. 1965
7. Νάτσης Αθανάσιος Παναγ., ετών 5, γεν. 1965
8. Μπλιθικιώτης Ευάγγελος Παναγ., ετών 5, γεν. 1965
9. Κασιώτας Δημήτριος Θεοδ., ετών 4, γεν. 1966
10. Κουτσούκης Παναγιώτης Αθαν., ετών 4, γεν. 1966
11. Κληματάς Χαράλαμπος Κων/νου, ετών 4, γεν. 1966
12. Μπλιθικιώτης Γρηγόριος Αθαν., ετών 4, γεν. 1966
13. Μπλιθικιώτη Αρετή Ανδρέου, ετών 4, γεν. 1966
14. Μούσιος Χαράλαμπος Κων/νου, ετών 4, γεν. 1966
15. Μπλιθικιώτης Βασίλειος Γεωρ., ετών 4, γεν. 1966
16. Αδάμου Ακριβούλα Κων/νου, ετών 4, γεν. 1966
17. Χουλής Γεώργιος Κων/νου, ετών 4, γεν. 1966
18. Μπλιθικιώτης Παντελής Νικ., ετών 4, γεν. 1966
19. Νάτση Δημητρούλα Γρηγ., ετών 4, γεν. 1966
20. Ντίνη Αλεξάνδρα Χρήστου, ετών 4, γεν. 1966

Η εγγραφή τους έγινε στις 10 Σεπτεμβρίου 1970

Σχολικό έτος 1971-1972

1. Κασιώτας Δημήτριος Θεοδ., ετών 5, γεν. 1966
2. Κουτσούκης Παναγιώτης Αθαν., ετών 5, γεν. 1966
3. Κληματάς Χαράλαμπος Κων/νου, ετών 5, γεν. 1966
4. Μπλιθικιώτης Γρηγόριος Αθαν., ετών 5, γεν. 1966
5. Μπλιθικιώτη Αρετή Ανδρέου, ετών 5, γεν. 1966
6. Μούσιος Χαράλαμπος Κων/νου, ετών 5, γεν. 1966
7. Αδάμου Ακριβούλα Κων/νου, ετών 5, γεν. 1966
8. Χουλής Γεώργιος Κων/νου, ετών 5, γεν. 1967
9. Μπλιθικιώτης Παντελής Νικ., ετών 5, γεν. 1967

10. Νάτση Δημητρούλα Γρηγ., ετών 5, γεν. 1967
11. Ντίνη Αλεξάνδρα Χρήστου, ετών 5, γεν. 1967
12. Κλημάτης Παναγιώτης Κων/νου, γεν. 1968
13. Κονίνης Απόστολος Θεοδ., γεν. 1967
14. Μανώλη Ανθούλα Ανασ., γεν. 1967
15. Μανώλη Ευγενία Ιωάννου, γεν. 1967
16. Μπλιθικιώτη Γιαννούλα Ανδρέου, γεν. 1967

17. Μπλιθικιώτη Διαμαντούλα Αθαν., γεν. 1967
 18. Νάτσης Βασίλειος Ηλία, γεν. 1967
 19. Νάτση Λαμπρινή Ιωάννου, γεν. 1967
 20. Ντίνης Δημήτριος Κων/νου, γεν. 1967
 21. Τσουμάνη Ελένη Χρήστου, γεν. 1967
- Η εγγραφή τους έγινε στις 10 Σεπτεμβρίου 1971

Η ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑ ΤΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΙΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Η ευχή των εκπροσώπων της εκκλησίας «Υπέρ της ειρήνης σύμπαντος του κόσμου ευσταθείας σε συνδυασμό με το τροπάριο Βασιλείου του Μεγάλου τα των ανθρώπων ήθη κατεκόσμησας» από το ρήμα κοσμών συμπυκνώνουν τις ενδόμυχες επιθυμίες των απανταχού χριστιανών. Στα πλαίσια αυτά και μέσα στο πνεύμα συνεργασίας των δύο ομάδων Μολυβδοσκεπαστινών, αυτών που διαβιούν στην Αθήνα με αυτούς που κρατούν τις ρίζες στο χωριό, διοργάνωσαν από κοινού μία «δίδυμη» πατροπαράδοτη εκδήλωση και στους δύο τόπους (που απέχουν μεταξύ τους 500 χιλιόμετρα) την 27-1-2019, επί τη εισόδω ημών εις τον νέον ενιαυτόν.

Τον συντονισμό, χοροστατούντος του ιερέως Αποστόλου Νάκου των επί μέρους εκδηλώσεων είχαν εις μεν το χωριό ο πρόεδρος Ανδρέας Νάκος και ο Σταμάτης Πρόκος εις δε την Αθήνα (Λέσχη Αξιωματικών Ενόπλων Δυνάμεων) ο πρόεδρος Συνδέσμου Απόστρατων Αξιωματικών Ελληνικού Στρατού Αθηνών & Προαστίων Υποστράτηγος Ιωάννης Δάφ-

Υπό του Υποστράτηγου εα Ιωάννη Δάφνης. Ως προς το τελευταίο, στην εκδήλωση παρέστησαν οι εκπρόσωποι της εκκλησίας Αρχιμανδρίτης Σπυρίδων Κατραμάδος, καταγόμενος από το χωριό και ο αιδεσιμότατος πατήρ Γαβριήλ της ενορίας Αγ. Νικολάου Ρηγίλλης Δημότες του Δήμου Φιλοθέης Ψυχικού μέλη Δ.Σ. Συλλογικών Φορέων κα Λένα Δρομάζου, Ναύαρχος Ηλίας Παπαφραντζέσκος, κο Ι. Τσιλιγκιρόγλου, Χ. Κωνσταντόπουλος, Δάφνης Α.Β. Κουνενάνη, Παπαδάτου Σ.Σ. Καλογερόπουλος, Γεωργακοπούλου, Χ. Μπέλλος, Γ. Μονογιός, Α. Μπράτσος, Μ. Παπαδόπουλος, Τέντα Ε., Δ. Φράγκου, Λ. Παπαγιάννη, Διευθυντής Ρέστειον και πολλοί φίλοι περίπου 90 - 100 άτομα. Το πρόγραμμα περιελάμβανε:

Αναπομπή δέησης για το Νέο Έτος παό τους παριστάμενους κληρικούς, κοπή και διανομή Βασιλόπιτας, Γεύμα, εορταστικό μουσικοχορευτικό πρόγραμμα από την Στρατιωτική ορχήστρα της ΑΣΔΥΣ. Αξιοσημείωτο είναι εδώ, η εμφάνιση, επαγγελματικότητα και αποδοτικότητα των ταλαντούχων μελών της Στρατιωτικής

Ορχήστρας, που επιφύλαξαν στους παρόντες ένα επιμελημένο εορταστικό μουσικοχορευτικό ρεπερτόριο, από παραδοσιακά, δημοτικά και ρομαντικά μέχρι μοντέρνα και ρυθμικά λαϊκά τραγούδια της "belle époque" απογειώνοντας τους πανηγυριστές σε κέφι και ενθουσιασμό. Η Διοίκηση του παρόντος Συνδέσμου Απόστρατων εκφράζει από των στηλών του παρόντος κειμένου τις θερμές ευχαριστίες προς τον υπουργό Εθνικής Αμύνης Ναύαρχου Κον. Ε. Αποστολάκη, Κ. Αρχηγό ΓΕΣ Κ. Διοικητή ΑΣΔΥΣ, για την διά-

θεση της αίθουσας και της Στρατιωτικής Μουσικής. Εκφράζουμε επίσης τις ευχαριστίες μας και τα συγχαρητήριά μας προς τους: Ταξιάρχους Γ. Ρέλια Μ. Σύρμο Διευθυντή και Υποδιευθυντή της ΛΑΕΔ και στο υπ' αυτούς προσωπικό για την άσπρη λειτουργία της Λέσχης και επίσης συγκαίρουμε τους: Αντισυνταγματάρχη Ε. Σαμαρά, Διοικητή της Σ.Μ., τους soloist Λοχαγό Α. Καλπακίδη, Αρχιλοχία Θ. Σαμαρά (τραγούδι, πνευστό) καθώς και τα άλλα μέλη της ορχήστρας για την αποδοτικότητα τους και τον επαγγελματισμό τους.

ΚΟΠΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗΣ ΠΙΤΑΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΓΑΝΝΑΔΙΩΤΩΝ «ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΤΑΞΙΑΡΧΑΙ»

Κυριακή μεσημέρι, 3 Φεβρουαρίου 2019, όλοι μαζί, μέλη και φίλοι του Συλλόγου μας, μικροί και μεγάλοι, που διαμένουν στην Αθήνα, είχαμε την χαρά και την ευκαιρία να ανταμώσουμε, με αφορμή την κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας του Συλλόγου μας για το έτος 2019.

Η εκδήλωσή μας αυτή, πραγματοποιήθηκε σε μία από τις φιλόξενες αίθουσες της ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Η συμμετοχή ξεπέρασε κάθε προσδοκία και ξεκίνησε με το καλωσόρισμα και τις ευχές για τον καινούργιο χρόνο, του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Γεωργίου Δερμιτζάκη.

Στη μικρή λαχειοφόρο αγορά που πραγματοποιήθηκε, οι λαχνοί έγκιναν ανάρπαστοι και ο τυχερός αριθμός έλαχε στην Μαρία Χατζή, η οποία κέρδισε ένα

Tablet. Το φλουρί της πίτας έλαχε στην Κλαίρη Πορφύρη η οποία κέρδισε δύο βιβλία: α) Μολισινά, και β) Η επαρχία της Κόνιτσας και η Μόλιστα επί Τουρκοκρατίας του εκλεκτού συγχωριανού μας Χαρίλαου Γκούτου, Ομ. Καθηγητή του Παντείου Πανεπιστημίου. Οι ευχές μας είναι να είναι πάντα καλά με τις οικογένειές τους και τυχερές σε όλη τους τη ζωή.

Στο φετινό Γανναδιώτικο αντάμωμα, προσφέρθηκαν, καφές, αναψυκτικά, εξαιρετικά εδέσματα και υπέροχο τσίπουρο προσφορά του Βασίλη Τζιμινάδη και Γιώργου Δερμιτζάκη.

Ευχαριστούμε πολύ όλους όσοι παρευρέθηκαν στην παραπάνω εκδήλωση και ευχόμαστε ολόψυχα και του χρόνου με υγεία και μεγαλύτερη συμμετοχή.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Το Κάπνισμα και τα αρνητικά αποτελέσματα

ΠΟΥΛΙΟΣ ΠΡΕΝΤΖΙΟΣ

Είναι γνωστόν ότι το κάπνισμα κατά γενικήν ομολογίαν όλων των έπιστημόνων που έχουν ασχοληθῇ μ'αὐτὸ ἔχει ἀρνητικὰ ἀποτελέσματα διὰ τὴν υγείαν, τόσον ἐκείνων ποὺ καπνίζουν, ὅσον καὶ ἐκείνων ποὺ ἀναγκάζονται νὰ εἰσπνέουν τὸν καπνὸν ποὺ δημιουργοῦν οἱ χρήστες.

Αναλύοντας τὸ κάπνισμα μέσα στὰ λογικὰ ὅρια τῆς ἡλικίας καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τσιγάρων ἡμερησίως, ἴτοι: Ἀπὸ τὸ 20ον ἔτος τῆς ἡλικίας ἕως τὸ 90ον καὶ καπνίζοντας 20 τσιγάρα ἡμερησίως, καταλήγομεν εἰς τὰ ἀκόλουθα κατὰ μέσον ὅρον ἀποτελέσματα.

ΕΙΔΟΣ	ΗΜΕΡΗΣΙΩΣ	ΜΗΝΙΑΙΩΣ	ΕΤΗΣΙΩΣ	ΣΕ 70 ΕΤΗ
ΠΑΚΕΤΑ ΤΩΝ 20 ΤΣΙΓΑΡΩΝ	1	30	365χ1 365	365χ70 = 25.550
ΤΣΙΓΑΡΑ	20	600 (30χ20)	365χ20 = 7.300	730χ70 = 511.000
ΕΙΣΠΝΟΕΣ ΚΑΠΝΟΥ ΜΕ 10 ΑΝΑ ΤΣΙΓΑΡΟ	20χ10=200	200χ30=6.000	6000χ12=72.000	72.000χ70= 5.040.000
ΔΑΠΑΝΗ ΜΕ 4€ ΤΟ ΠΑΚΕΤΟ	4€	4χ30=120 €	120χ12= 1440 €	1.440χ70 = 100.800 €

Δηλαδή: "Ένας καπνιστὴς καπνίζοντας ἓνα πακέτο τὴν ἡμέρα ἀπὸ τὸ 20ον ἔτος τῆς ἡλικίας του μέχρι τὸ 90ον, θα καπνίσῃ 25.550 πακέτα, ποὺ ἀντιστοιχοῦν σὲ 511.000 τσιγάρα, θὰ εἰσπνέσῃ 5.040.000 εἰσπνοὲς καπνοῦ καὶ θὰ ξοδέψῃ 100.800!

Αὐτὰ τὰ συμπερασματικὰ στοιχεῖα εἶναι ἐλάχιστα ἀπὸ τὰ πραγματικά, διότι ἀφοροῦν ἄτομα ποὺ καπνίζουν ἀπὸ τὰ 20 χρόνια των καὶ ἄνω καὶ ἓνα πακέτο τὴν ἡμέρα. Μὰ εἶναι λίγες 5.040.000 εἰσπνοὲς καπνοῦ (Μεγάλῃ κατάχρησῃ τῆς υγείας των) καὶ 100.800€ (Μία μεγάλη περιουσία).

Ποιὸ ἄτομον ὅμως τηρεῖ αὐτὰ τὰ (κατ' ἀνάγκην) ἀνεκτὰ ὅρια; Σπανίως νὰ βρίσκεται ἓνα ἄτομον μὲ ἓνα πακέτο ἡμερησίως καὶ ἀπὸ τὸ 20ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἄνω.

Ὅρισμένα ἄτομα τὸ θεωροῦν λογικὸν καὶ καπνίζουν 11/2 πακέτο τὴν ἡμέρα, διότι γνωρίζω ἄτομα ποὺ καπνίζουν 2 καὶ 3 πακέτα τὴν ἡμέρα.

Στὸ θέμα τοῦ καπνίσματος δὲν ὑπάρχουν "λογικὰ ὅρια" διότι δὲν ἔχει ἀποδειχθῇ οὔτε ἴχνος ὀφέλους.

Εἴτε λίγο καπνίζει κάποιος ἄτομον εἴτε πολὺ, πάντα ζημειώνει τὴν υγεία του, ἀλλὰ καὶ τὴν υγεία τῶν μὴ καπνιστῶν σὲ κλειστὸ χῶρο.

Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὰ πακέτα ποὺ καπνίζει κάποιος ἢ κάποια, τὰ ἑκατομύρια τῶν εἰσπνοῶν καπνοῦ καὶ τὰ χρήματα ποὺ ξοδεύει (ἔχει, δὲν ἔχει) ἅς κάνῃ μόνος του ἢ μόνῃ της τοὺς ὑπολογισμοὺς, σύμφωνα μὲ τὸν ἀνωτέρω πίνακα ὑπολογισμῶν κατ' ἐλάχιστον ὅριον.

Ἐκθεση φωτογραφία τοῦ Δήμου Ἰωαννινῶν

Στις 18-02-2019 εγκαινιάστηκε ἡ ἐκθεση φωτογραφίας «Νερό, δῶρο τῆς φύσης, πηγὴ ζωῆς καὶ πολιτισμοῦ» στο Πνευματικὸ Κέντρο τοῦ Δήμου Ἰωαννινῶν.

Οἱ 30 καλύτερες φωτογραφίες ποὺ ἀναδείχτηκαν ἀπὸ τὸ διαγωνισμό μὲ τίτλο «Νερό, δῶρο τῆς φύσης, πηγὴ ζωῆς καὶ πολιτισμοῦ», παρουσιάστηκαν σὲ ἐιδικὴ ἐκδήλωση ποὺ πραγματοποιήθηκε τὸ ἀπόγευμα τῆς Δευτέρας στὸν ἐκθεσιακὸ χῶρο τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου Δήμου Ἰωαννινῶν.

Ὁ διαγωνισμὸς διεξήχθη τὸ δῆμνο Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2018 ἀπὸ τὸ Γραφεῖο τουριστικῆς προβολῆς τοῦ δήμου Ἰωαννινῶν, σὲ συνεργασία μὲ τὴ Δ.Ε.Υ.Α.Ι., στὸ πλαίσιο τῶν προωθούμενων πρωτοβουλιῶν γιὰ τὴ συμμετοχὴ τοῦ κοινοῦ στὴν ἀνάδειξη τῆς πλούσιας ομορφιάς τῆς πό-

λης τῶν Ἰωαννινῶν.

Στὴ διάρκεια τῶν εγκαινίων τῆς ἐκθεσης, ἀπονεμήθηκαν τὰ βραβεῖα (tablet, κινητὸ τηλέφωνο smartphone καὶ ἐξωτερικὸς σκληρὸς δίσκος 2 TB) στοὺς δημιουργοὺς τῶν τριῶν καλύτερων φωτογραφιῶν ἐπὶ συνόλου 195 ποὺ υποβλήθηκαν στο διαγωνισμό.

Τὸ πρῶτο βραβεῖο ἀπονεμήθηκε στὸν Πανταζή Τουφίδη, τὸ δεύτερο στὴ Ναυσικά Γάτσιου καὶ τὸ τρίτο στὴν Αἰκατερίνη Νάκου.

Τὰ βραβεῖα παραδόθηκαν ἀπὸ τὸν ἀντιδήμαρχο Νίκο Γκόλα, τὸν ἀντιπρόεδρο τῆς ΔΕΥΑΙ, Μάκη Χρυσοστόμου καὶ τὴν πρόεδρο τοῦ ΔΗΠΕΘΙ, Αλέκα Βακαλοπούλου.

Επίσης, ἐπιλέχθηκαν ἐπιπλέον 27 φωτογραφίες, οἱ ὁποῖες μαζί μὲ τὶς τρεῖς καλύτερες θα ἐκτίθενται στὸν ἐκθεσιακὸ χῶρο τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου Δήμου Ἰωαννινῶν ἀπὸ τὶς 18 ἕως τὶς 24 Φεβρουαρίου.

Οἱ 30 καλύτερες φωτογραφίες καὶ μία φωτογραφία ἀπὸ τὸν κάθε συμμετέχοντα στο διαγωνισμό θα ἀναρτηθοῦν σὲ ξεχωριστὴ ἐνότητα στὴν ιστοσελίδα τοῦ Γραφείου τουριστικῆς προβολῆς τοῦ δήμου Ἰωαννινῶν <http://www.travelioannina.com>, μὲ τὰ πλήρη στοιχεῖα τοῦ δημιουργοῦ.

Ἡ ἀξιολόγηση τῶν φωτογραφιῶν ἐγίνε ἀπὸ τριμελὴ καλλιτεχνικὴ κριτικὴ ἐπιτροπή, ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς καταξιωμένους δημιουργοὺς στὸ χῶρο τῆς φωτογραφίας, Βαγγέλη Γιωτόπουλο, Σπύρο Βακολίδη καὶ Αἰμίλιο Νέο.

«ΜΑΣΛΑΤΙΑ»

Γειά σου ρέ πατριώτ' τί κάντς' ξέρς
θέλου νά σί βρίσκου όλου ένα καλά κι
σένα κι τ'φραμπλιάς'. Κι ἄξει. Νάσι μ'
όλον τουν Κόζμου καλά. Κι μή τά πη-
διάς, κι μή τού γειτονιάς', κι μή τ'
αδέρφιας', κι μή όλου του σόϊ.

Κι στου χουριό π'ζάς, νά εἶση ἀγαπη-
μένους μ' όλνους, ἄξης; Ἡ ζουή εἶνη
λίγ', κι πρέπ' νά τ'ζήσουμη μή ἀγάπ' κι
σὺμόνια. Γιά ν' ἄμιστη κακοί δέν κινδύ-
νη τύπουτας. Σὴ ὅλα τὰ ζητήματα, χρει-
άζητη ὑπουμενὴ κι λουγική. Κι
ἀπουρεῖς γιατί σ' τὰ λείου τώρα αὐτά;
Γιατί στου χουριό π'ζάμι, ἔχουμε πουλά
κοινά κι ἀδιέρητα. Κι τὰ σπίτια μαζί μὴ
τ' ἀδέρφια κοινά τ' ἄχουμε, κι τ' αλώνια
κι τὰ χουράφια κοινά, κι τσ' καλύβης. Κι
καμιά βουλά ἔρχητη διχόνια κι τὰ κάνου-
μη λάχανα. Κι γηλάϊ οὐ κόζμους μὴ τη
μάς. Τού λάθους ὄντας μαλλων' τ'
αδέρφια τώχ' οὐ γουνιός, π' δέν ἔκανε τ'
μηράϊ, νά ξέρ' οὐ πάσα ἕνας τὴ δικιάτη
κὴ πού θά κάτς' Ἡ πιὸ χουράφ' θά
σκάνψ'. Πρέπ' οὐ κάθη γουνιός νά τα μοι-
ράζ' δίκια τὰ κτήματα, κι τὰ σπίτια, γιατί
τ' ἀδέρφια ὕστηρα σκουντόνουντη.
Ποιὸς θά πάρ' του καλύτηρου.

Ἦνη μηρικά ἀδέρφια π'φτάσαν στὰ
δικαστήρια γιά τέτης δλιές, κι ἄμα
τ'ἀκούου κάτ' τέτοια μ'ραῖζ' ἢ καρδιά.
Γιατί βρέ γιόκαμ' νά φτάσουμη σὴ μηγά-

λης θύρης; Δέ μπορούμη ημῆς νά τὰ λύ-
σουμη; Καλά ἔφτιξη οὐ πατέρας κι δέν
τά μοίραση. Ἡμῆς πρέπ' νά σκουτου-
θούμη; Γιά μιὰ πθαμί χώμα; Ἀχ βρέ πα-
τριότ' αὐτό δέν του ἀνέχουμε. Ἄμα
ἀκούου κάτ' τέτοια βγένου π' τὰ στρά-
νιαμ, ἡφόσουν ὑπάρχ' ἢ λουγική τι τσ'
θέλς' τσ' γκρίνης κι τὰ μαλώματα; νά
γηνούμη περίγηλου τ' χουριού; Ἐμ καλά
δέ λείου; χάθηκε οὐ δρόμους τσ' γκαμή-
λας οὐ τζιαντές; πρέπ' νά πάμη ἀπ' του
γκριμό;

Γιαυτό σ' λείου χρειάζητη προυσου-
χή. Ξέρου θά μ'πὴς εἶνη κ'οἱ γνέκης,
π'ρίχν'λάδ' σ'φουτιά καμιά βουλά κι γή-
νουντη ἀφτά. Ἀλλὰ εἰδώϊας θασπώ. Ἡ
γνέκοις νά κάτς' σταυγάτς' κι νά μὴ
ἀνακατόνουντη σὴ μοιρασιές τουν
ἀντρούν: Γιατί οὕτη ξύλου θά φάν'
αὐτές; οὕτη θά πληρώσν τύπουτας; Ἡμῆς
τὰ γουμάρια θά φάμι του ξύλου: ἡμῆς θά
πληρώσουμη ημῆς θά γήνουμη κι ριντί-
κουλα στου χουριό: Κατάλαβης;

Βάλτα στου κιφάλς' αὐτά π' σοῦιπα
κι θέλου νά σὴ βρίσκου ἔτς' γιαῖας ὅλου
ένα χαρούμηνου. Κι ἀγαπιμένου μ' ὅλον
του Κόζμου.

Αἱ τόκα τού χέρ' κι γειά χαρά σ' ὅλ-
νους πέρα γιά πέρα.

B.K.

Φίλε του περιοδικού θυμήσου, ἔστειλες τη συνδρομή σου;

ΙΞΟΣ- ΜΕΛΑΣ - ΓΚΥ - VISCUM ALBUM

Νικολάου Χρυσ. Κούρτη Διακόνου του δάσους και του βουνού
Αναδημοσίευση από την εφ. «το Βελβεντόι»

Για το αειθαλές αυτό παράσιτο που
αναπτύσσεται στους κλάδους και
κορμούς των δέντρων κυρίως του Ἑλα-
του και της Δρυός, αναφερθήκαμε λεπτο-
μερειακά σε προηγούμενο σημείωμά μας
που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «ΤΟ
ΒΕΛΒΕΝΤΟ» και στο φύλλο του, του Δε-
κεμβρίου 2018.

Επειδή όμως αυτό το παράσιτο, εκτός
από χριστουγεννιάτικο διακοσμητικό φυ-
τό, μαζί με το Αρκουδοπούρναρο, αποτε-
λεῖ και περιζήτητη χειμωνιάτικη τροφή για
τα γιδοπρόβατα, ἔχει και πολλές θερα-
πευτικές ιδιότητες, σκέφτηκα να τις περι-
γράψω γιατί παρουσιάζουν ενδιαφέρον.

Ο Ιξός λέγεται και Ναραιδόξυλο γιατί
στα παλιά χρόνια οι χωρικοί πίστευαν ότι
θεραπεύει τους ναραιδοπαρμένους.

Οι αρχαίοι Κέλτες θεωρούσαν επίσης
τον Ιξό σαν ιερό και μαγικό φυτό που το
μοίραζαν στο λαό στις ιερές τελετές τους.

Αυτό το διατηρούσαν σαν φυλακτό,
ὅπως περίπου κι εμεῖς τα δικά μας επι-
τάφια λουλούδια, τα βάγια και βασιλικά
του Σταυρού που μοιράζονται στις εκκλη-
σίες μας.

Το αφέψημα του Ιξού θεωρεῖται ἀρι-
στο φάρμακο για τους διαβητικούς, ἀλλά
και για πολλές ἄλλες αρρώστιες.

Η λαϊκή βοτανολογία τον Ιξό τον ἔχει
για σπουδαῖο φάρμακο.

Τη θεραπευτική ιδιότητα του Ιξού την
αναγνώριζαν, τη δέχονταν και την αναφέ-
ρουν στα συγγράμματά τους πολλοὶ αρ-

χαῖοι ἔλληνες φιλόσοφοι και γιατροί:

Ὅπως ο Θεόφραστος ο Διοσκουρί-
δης, ο Γαληνός, Πλίνιος κ.ά.

Η αντιδιαβητική κυρίως ιδιότητα του
Ιξού μου φέρνει στο νου ἕνα δικαστικό πε-
ριστατικό που συνέβη πριν ἀπὸ πολλὰ χρό-
νια, στο πταιματοδικεῖο Σερβίων.

Στην περιοχή του χωριού Καστανιά
υπήρχαν δέν ξέρω τώρα αν υπάρχουν, αρ-
κετά δέντρα Αρκουδοπούρναρου, ἀλλά και
αρκετὸς Ιξός, σε διάφορα δέντρα.

Παραμονές Χριστουγέννων υλοτόμησε
κάποιος καστανιώτης κλαδιά αρκουδο-
πούρναρου να τα πωλήσει στο εμπόριο για
Χριστουγεννιάτικη διακόσμηση.

Αυτή του ὅμως η ενέργεια ἦταν δασι-
κὴ παράβαση.

Του ἔγινε, ὅπως ο νόμος ὀριζε, ἀπὸ
τον αρμόδιο δασοφύλακα μήνυση για την
πράξη του αὐτή.

Ἐφτασε λοιπὸν η παράβαση για εκδί-
κασή της, στο πταιματοδικεῖο Σερβίων.

Ο γράφων αὐτό το περιστατικό ἦταν
στο Δικαστήριο Δασικὸς Δημόσιος Κατή-
γορος.

Ο κατηγορούμενος ἀπολογούμενος
εἶπε ἀπευθυνόμενος στο Δικαστήριο και
κυρίως στον Πταιματοδίκη ότι:

Τα κλαδιά του Αρκουδοπούρναρου κύ-
ριες πρόεδρε ἐγὼ τα ἔκοψα μαζί μάλιστα
και με κλαδιά Οξού ὅχι για να τα πωλήσω,
ἀλλά για τροφή των ζώων μου.

Αὐτά μπορεῖ να τα βεβαιώσει και ο μάρ-
τυρας υπερασπίσεως που ἔχω γιατί και αυ-

τός είναι κτηνοτρόφος και καθημερινά κά-
νει και αυτός την ίδια ενέργεια.

Πράγματι μόλις κλήθηκε ο μάρτυρας,
βεβαίωσε ότι αυτά που είπε ο κατηγορού-
μενος είναι σωστά.

Ο πρόεδρος -παισματοδίκης- μόλις
άκουσε για Ιζό, διέταξε στο αρμόδιο αστυ-
νομικό όργανο, που παρίστατο για την τά-
ξη στην αίθουσα του δικαστηρίου να κρα-
τήσει στον ιδιαίτερο χώρο της αίθουσας
το μάρτυρα υπερασπίσεως μέχρι το τέλος
της δικάσιμου.

Όχι μόν ο ο μάρτυρας, όχι μόνο ολό-
κληρο το ακροατήριο, αλλά και εγώ ξαφ-
νιαστήκα γιατί νομίσαμε ότι ο μάρτυρας
κάτι δεν είπε σωστά και πλέον, έγινε από
μάρτυρα, κατηγορούμενος.

Αφού τελείωσε η δικάσιμος, ο λει-
τουργός της Θέμιδος κάλεσε στο γραφείο
του τον μάρτυρα.

Και τι νομίζετε τον ήθελε ο παισματο-
δίκης;

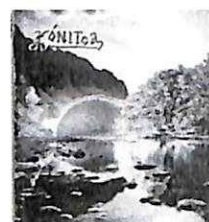
Ο ίδιος υπέφερε χρόνια από σακχα-
ρώδη διαβήτη.

Ήταν μάλιστα ενημερωμένος για τη
θεραπευτική ιδιότητα του Ιζού.

Βρήκε λοιπόν την ευκαιρία να εξασφα-
λίσει αυτό που διακαώς επιθυμούσε.

Παρακάλεσε τότε τον υπό περιορισμό
μάρτυρα να του φέρει στο γραφείο του,
όταν μπορέσει, όσο περισσότερα κλαδιά
Ιζού για ίδια χρήση. Όλοι μας σε λίγο,
αφού μάθαμε το σκοπό για τον οποίο ήθελε
ο παισματοδίκης το μάρτυρα, νυσχάσαμε.

ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΜΑΣ!...

Ξεκινάς! Απ' τα ΒΟΥΝΑ ΜΑΣ τ' άπαρτα και
δοξασμένα! Που κρατούν παλικάριών μας
όνειρα σταματημένα.

Φθάνεις! Σαν το περιστέρι που χ' αγάπη και
φιλή!...

Σαν... Αχώ του ποταμού μας... και στου
Πεύκου το Βιολί!...

Και μου φέρνεις τόσες μνήμες! Περσμέ-
να μου Μπαλκόνια!...

Πού... 'χαν!... Τρυφερή! Αγάπη! ... Και...
φωλιές!... Με ... χελιδόνια!...

Φίλοι μου αγαπημένοι!...

Η παρουσία μας στο ΜΕΓΑ ΜΥΣΤΗΡΙΟ που
βρεθήκαμε να ζούμε.

Όσο προσπαθούμε να βοηθήσουμε γίνε-
ται Σημαντικότερη!

Όσο προσπαθούμε να βοηθούμε! ... τον
"ΑΝΘΡΩΠΟ"! ... Να έχει τη ΓΝΩΣΗ και τη ΔΥ-
ΝΑΜΗ!...

Να πορεύεται "Σωστότερα" με οδηγό ΤΙΣ
ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ!...

Στη ΖΩΗ ΜΑΣ Η ΑΛΗΘΕΙΑ είναι ΓΥΜΝΗ!
και όσο τη ντύνουμε και τη Στολίζουμε με την
ΟΠΟΙΑ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ ΜΑΣ!...

ΕΚΕΙΝΗ! ... Χάνεται!...

Με εκτίμηση

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΜΟΝΙΜΟ «ΠΑΖΑΡΟΠΟΥΛΟ» Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ – ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Προς
Τον Δήμαρχον Κόνιτσας
κ. Ανδρέα Παπασπύρου
(Διά μέσου του περιοδικού «Κόνιτσα»)
ΚΟΝΙΤΣΑ

Αθήνα 15/2/2019

Αξ. κ. Δήμαρχε,
η ιστορική – παραδοσιακή πλατεία Κόνιτσας τελευταία έχει μετατραπεί σε μόνιμο
«παζαρόπουλο» με τις παράνομες πλαστικές παράγκες – τσαντρία των
καταστημάτων.

Αρκετά καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος κατέλαβαν τα επίπεδα και
υπερυψωμένα πεζοδρόμια, δηλαδή τους κοινόχρηστους χώρους για επέκταση των
καταστημάτων τους.

Ένα απ' αυτά ιδιοκτησίας του Δήμου Κόνιτσας, έκλεισε και την εξωτερική –
παρόδια στοά διέλευσης πεζών.

Η εικόνα είναι θλιβερή, αποκρουστική και αντιτουριστική.

Υπάρχουν αποφάσεις του ΣτΕ 3445,3446,3447/2007 που δικαίωσαν τον Δήμο
Αλεξανδρούπολης για παρόμοιες καταλήψεις κοινόχρηστων χώρων και του
Ειρηνοδικείου Μυτιλήνης 46/2014 που δικαίωσε αντίστοιχα το Λιμενικό Ταμείο.

Αξ. κ. Δήμαρχε επιτέλους κάντε κάτι γι' αυτήν την ταλαίπωρη και φθίνουσα
Κόνιτσα, μη λογαριάζοντας το πολιτικό κόστος για ελάχιστα καταστήματα.

Επ' ευκαιρία υπενθυμίζω (πολλοστή φορά) για την πλατεία Κόνιτσας τα
φρικτά και επικίνδυνα εναέρια δίκτυα ΔΕΗ και λοιπών οργανισμών, τις παράνομες
διαφημιστικές πινακίδες, το παράνομο παρκάρισμα, το κυκλοφοριακό, η έλλειψη
πεζοδρομίων, η μη ρυμοτόμηση των υπερυψωμένων, η μη συντέλεση για 30 χρόνια
(από το 1989) των αναγκαίων πράξεων για την υλοποίηση του Πολεοδομικού
Σχεδίου, που χρονίζουν άλυτα. Με ελάχιστο πολιτικό και οικονομικό κόστος
λύνονται.

Είναι ευκαιρία κ. Δήμαρχε να κάνετε κάτι και να καμαρώσουμε ότι ο Ανδρέας
που φοίτησε τα ίδια χρόνια στο ίδιο Γυμνάσιο με εμάς, βοήθησε τον έρμο τούτο τόπο
και άφησε όνομα.

Με τιμή

Γ. ΜΑΡΡΑΙΗ

ΣΧΟΛΙΑ

Η ημιμάθεια χειρότερα της αμαθείας

Επειδή εδώ στον τόπο μας όλοι μας είμαστε γνώστες των πάντων και επικριτές των απάντων, μετά την Αγιοποίηση του οσίου Παΐσιου, αρχίσανε τα ΓΙΑΤΙ και τα ΠΡΕΠΕΙ.

α) ΓΙΑΤΙ, αφού ήρθε στην Ι.Μ. Στομίου δεν έμεινε εδώ και έφυγε; Ο Όσιος Παΐσιος, ερχόμενος βρήκε ένα Μοναστήρι, εκτός από τον κυρίως Ναό, σχεδόν ερειπωμένο. Με την δική του θέληση, αλλά και την εθελοντική συνδρομή των Κονιτσιωτών, αναστήλωσε ικανοποιητικά το Μοναστήρι. Έφυγε όμως απ' εδώ ίσως γιατί τον πικράνανε μερικοί λαϊκοί και κληρικοί, ίσως γιατί είχε εκ των Άνωθεν εντολή, ίσως, ίσως ... αυτός ήξερε.

Αφού πήγε για ένα χρονικό διάστημα στο ΣΙΝΑ, γύρισε ξανά στο Άγιο Όρος λόγω της υγείας του, και εγκαταστάθηκε στην ευλογημένη ΠΑΝΑΓΟΥΔΑ. Η υγεία του όμως χειρότερευε και για να είναι πιο κοντά στους γιατρούς ήρθε και έμεινε μέχρι της εις Κύριον εκδημήσεώς του στο ήσυχαστήριο του Ιωάννου του Θεολόγου στη Σουρωτή.

β) ΓΙΑΤΙ δεν ενταφιάστηκε στην γενέτειρά του, ώστε ο τόπος να έχει αρκετόν θρησκευτικό τουρισμό με όλα τα υλικά επακόλουθα (πάλη-τρομάρα μας-στον μαμωνά) ο ενταφιασμός του έγινε

στην Σουρωτή ύστερα από δική του επιθυμία χωρίς κοσμικές φασαρίες και τιμές, αλλά και χωρίς ποτέ να γίνει η εκταφή των λειψάνων του.

γ) ΓΙΑΤΙ δεν εγείρεται Ναός προς τιμή του, ενώ άλλες πόλεις έχουν κτίσει ναούς και παρεκκλησια: Δικαίωμα της κάθε πόλης είναι να κτίζει Ναό προς τιμή του οσίου.

Εξ όσων γνωρίζω, εδώ έχει συσταθεί 5/μελής επιτροπή αποτελούμενη από αξιόλογους και σοβαρούς ανθρώπους.

Το υπάρχον σχέδιο έχει ήδη διαμορφωθεί, ώστε να κτισθεί Μεγαλοπρεπής Ναός, αίθουσα τελετών και διαλέξεων καθώς και ένας εκθεσιακός χώρος.

Για όλα όμως αυτά χρειάζεται αρκετό χρηματικό ποσό. Στις τράπεζες υπάρχουν σχετικοί λογαριασμοί για τον σκοπό αυτό. Επομένως όλοι εμείς οι τόσοι ζηλωταί για τον Ναόν ας καταθέσουμε ένα χρηματικό ποσό. Έστω και από το υστέρημά μας.

Τέλος ο όσιος δεν ανήκει ούτε στους Κονιτσιώτες, ούτε στους Γιαννιώτες, ούτε στους Θεσσαλονικείς, ούτε, ούτε, ούτε....., ανήκει στους απανταχού της γης ευσεβείς ορθοδόξους χριστιανούς που τον ευλαβούνται, τον σέβονται και τον επικαλούνται σε όλες τις στιγμές της ζωής των. Ανήκει σ' αυτούς που κατά δεκάδες (κυρίως τα Σαβ/κα) ανεβαίνουν προς την Ι.Μ. Στομίου για να ανάψουν ένα κεράκι στην εκκλησία και να γονατίσουν στο σεπτό κελί του.

ΔΥΣΤΥΧΩΣ όμως, σχεδόν κανείς δεν περνά από Κόνιτσα έστω και για έναν καφέ, γιατί; ας προβληματιστούν άρχοντες και αρχόμενοι ή ο ΑΝΥΠΑΡΚΤΟΣ Εμπορικός Σύλλογος.

Όλα τα λεγόμενα και εκ του πονηρού γραφόμενα είναι ΕΠΕΑ ΠΤΕΡΟ-ΕΝΤΑ.

Ε. Ευαγγελίδης

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Με βροχές στα πεδινά, χιόνια στα βουνά και χαμηλές θερμοκρασίες πέρασε το πρώτο δεκαήμερο του Γενάρη, αλλά και ως το τέλος του μήνα επικράτησαν οι ίδιες καιρικές συνθήκες. Στα χωριά έπεσαν αρκετά χιόνια και μες στην Κόνιτσα 20 εκατοστά. Με τον καθαρισμό των δρόμων από την περιφέρεια και τον Δήμο, η κίνηση οχημάτων ήταν κανονική προς κάθε κατεύθυνση.

• Στις 13/1 η Κ.Ο της Ν. Δημοκρατίας έκοψε την πίτα της.

• Στις 24/ το ΚΑΠΗ με το κόψιμο της πίτας πραγματοποίησε και εκλογές για την ανάδειξη του νέου Συμβουλίου.

Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν ο Δήμαρχος κ. Παπασπύρου, Αντιδήμαρχοι και Δημ. Σύμβουλοι.

• Στις 28/1 παρουσία του Δημάρχου και Δημ. Συμβούλων έκοψε την πίτα η χορωδία ενηλίκων και την 1/2 η Δημόσια Βιβλιοθήκη Κόνιτσας.

• Το ΚΑΠΗ του Δήμου Κόνιτσας με ανακοίνωσή του καλεί τα μέλη του για

μαθήματα κεντήματος μηχανής-ραπτομηχανής στην αίθυσά του.

Δηλώσεις συμμετοχής και πληροφορίες στο τηλ. 2655023898.

• Η Δημ. Μουσική Σχολή του Δήμου καλεί τα παιδιά 8-15 ετών να συμμετέχουν δωρεάν στην παιδική χορωδία κάθε Τρίτη 5-6.30 απόγευμα.

Για περισσότερες πληροφορίες: τηλ. 2655024144 και 2655360349

• Όπως κάθε χρόνο κι εφέτος γιορτάζεται η Παναγία η "Πληκαδίτισσα" στις 16/2. Το πρόγραμμα: 15/2 ώρα 18.00 Μέγας Πανηγυρικός Εσπερινός μετ' αρτοκλασίας και Ι. Παρακλήση.

Σάββατο 16/2 ώρα 7.00 Όρθρος και θεία Λειτουργία.

Ώρα 11.00 Λιπάνευση της Ι. Εικόνας.

Ώρα 12.30 Δεξίωση στο Ενοριακό Κέντρο.

• Στο κέντρο "Λώτος Φάρμα", γιόρτασε το ΚΑΠΗ Κόνιτσας την Τσιγκνοπέμπη (28/2) με τρικούμπερτο γλέντι.

• 4,5 εκατομμύρια ευρώ εγκρίθηκαν από το πρόγραμμα INTEREG για τις ιαματικές πηγές Ηπείρου. Μέρος του ποσού θα διατεθεί και στα ιαματικά λουτρά της περιοχής μας.

Χαιρετισμός και Αρχαιρεσίες του Συνδέσμου Βούρμπιανης Αθηνών

Αγαπητοί συμπατριώτες,

Με την παρούσα επιστολή θέλουμε να εκφράσουμε τις ευχές μας ώστε ο

νέος χρόνος να είναι γεμάτος υγεία, προκοπή και δημιουργία για όλους μας.

Επίσης θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε για την εκλογοαπολογιστική συνέλευση και τις αρχαιρεσίες που διεξήχθησαν επ' αφορμής της Κοπής της Πρωτοχρονιάτικης Πίτας του Συνδέσμου μας, στις 20/1/2019, από τις οποίες εξελέγη το νέο Διοικητικό Συμβούλιο, που αποτελείται από τους κάτωθι:

Πρόεδρος: Νατάσα Κοντούλη
Αντιπρόεδρος: Δημήτρης Μπάρκης
Γεν. Γραμματέας: Ελένη Κοντούλη
Ταμίας: Έρση Σωτηρίου
Μέλη: Παναγιώτης Ευθυμίου
 Χρήστος Μπόνιος
 Βασιλική Τσούκα - Μπακάλη
Αναπληρ. Μέλη: Κώστας Κατσένης
 Ηλίας Κονίνης

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις:

• Στις 13/2/19 ο Πανταζής Σ. Τουφίδης και η Φωτεινή Τσάνη απόκτησαν στα Γιάννινα κοριτσάκι.

Απεβίωσαν:

• Στις 5/1/19, ο Βαγενάς Σωτήριος, ετών 76, στην Κόνιτσα.
 • Στις 5/1/19, η Γαϊτανίδου Αναστασία, ετών 97, στην Κόνιτσα.
 • Στις 8/1/19 ο Τάσης Δημ., ετών 77 στο Πληκάτι.
 • Στις 9/1/19, η Καρδούτσου Γλυκερία, ετών 91, στην Αγ. Παρασκευή.

• Στις 10/1/19, η Γούρη Ελπίδα, ετών 87, στο Ελεύθερο.

• Στις 11/1/19, ο Σταύρος Ρούκος πρώην Δ/ντής του Ορφανοτροφείου Κόνιτσας, 87 ετών.

• Στις 20/1/19, ο Ζδράβος Δημήτριος, ετών 88, στην Κόνιτσα.

• Στις 23/1/19, ο Σέρρας Ιωάννης, ετών 89, στην Κόνιτσα

• Στις 23/1/19, η Λάκκα Βικτωρία, ετών 86, στην Κόνιτσα.

• Στις 22/1/19, ο Καραγιάννης Ευάγγελος, ετών 81, στην Αγ. Παρασκευή.

• Στις 29/1/19, η Ντακοβάνου Ευφροσύνη, ετών 70, στην Αγ. Παρασκευή.

• Στις 3/2/19, η Μουρεχίδου Παρασκευή, ετών 81, στην Κόνιτσα.

• Στις 4/2/19, η Λάππα Αγγελική, ετών 91, στο Μολυβδοσκεπάστο.

• Στις 10/2/19, ο Παπαγεωργίου Βασίλειος, ετών 92, στο Μοναστήρι.

• Στις 12/2/19 η Βεϊζαδέ Αικατερίνη, ετών 92, στη Βούρμπιανη.

• Στις 13/2/19 η Μπλιδικιώτη Μαριάνθη, ετών 76 στη Λαγκάδα.

• Στις 15/2/19, ο Σκράπαρης Γεώργιος, ετών 56, στα Άρματα.

• Στις 17/2/19, ο Ρούβαλης Γεώργιος, ετών 46, στο Ελεύθερο.

• Στις 20/2/19, ετών 86, στην Κόνιτσα.

• Στις 26/2/19 η Δεσποτούλη Μαρία, ετών 82, στην Πλαγιά.

Αυτοί που έφυγαν

† Ιωάννης Τζιομάκας

Πολυαγαπημένη μας Πατέρα

Έφτασε λοιπόν η ώρα που όλοι μαζί, η οικογένειά σου, οι συγγενείς σου, οι φίλοι σου και συνάδελφοί σου μαζευτήκαμε γύρω σου για να σε ξεπροβοδίσουμε. Να σε ξεπροβοδίσουμε μιας και τώρα ξεκινάς το αιώνιο ταξίδι σου.

Ο χωρισμός μας, σκληρός και πρωτόγνωρος μιας και πάντα ήσουν δίπλα μας κάθε μέρα και στιγμή, για να μας στηρίζεις, να μας συμβουλεύεις και να μας δίνεις ενέργεια να προχωρήσουμε στη ζωή.

Ξεκίνησες από τη μικρινή Καστάνια που τόσο λάτρεψες γεμάτος όνειρα και ήρθες στην Αθήνα όπου σπούδασες, παντρεύτηκες τη μοναδική γυναίκα όπως έλεγες της ζωής σου Μαρίνα και αποκτήσατε εμας τα δυο σου αγόρια.

Η αφοσίωσή σου στην οικογένειά σου αξιοζήλευτη.

Πρόκοψες στον επαγγελματικό χώρο, σε εκτίμησαν οι συνάδελφοι και ήσουν αγαπητός και σεβάσιμος σε όλους.

Ήρθε η ώρα λοιπόν Πατέρα μας να σε χαιρετήσουμε και να σου υποσχεθούμε, ότι θα συνεχίσουμε να ζούμε με τις αξίες που μας γαλούχησες. Με τιμιότητα, νηφαλιότητα, δικαιοσύνη και αξιοπρέπεια.

Πατέρα, έζησες έντονα και έφυγες διακριτικά!

Καλό σου ταξίδι πατέρα κι εκεί ψηλά που θα είσαι θα ανταμώνεις όσου σε περιμένουν για να συνεχίσεις να σέρνεις το χορό υπό τους ήχους του Κονιτωϊώτικου κλαρίνου.

Καλή αντάμωση στα ψηλά βουνά Πατέρα.

Σ.Σ.: Το παραπάνω κείμενο εκ παραδρομής δε δημοσιεύτηκε στο προηγούμενο τεύχος και ζητούμε συγνώμη από τους οικείους του εκλιπόντος.

† Ανθούλα Γκούμα

Στις 20-11-2018 έφυγε από τη ζωή σε ηλικία 76 ετών η Ανθούλα Γκούμα κόρη του Λάμπρου και της Βασιλικής Τζίκα γεννηθείς στις 22-3-1942 στην Πηγή Κόνιτσας.

Το ταξίδι αυτό στην Γερμανία έμελε να είναι και το τελευταίο σου. Ο αναπάντεχος, πρόωρος χαμός σου, μας συντάραξε και βύθισε την οικογένειά μας στο πένθος.

Γυναίκα δυναμική, με ζεστή καρδιά, το στήριγμα της οικογένειάς σου και

του συζύγου σου, κοινωνική και χαμογελαστή δεν περνούσες ποτέ απαρατήρητη. Φίνα και καλοντυμένη, πάντα αναρωτιόμουν όταν σε έβλεπα από πού πηγάζει αυτή η χαρά για ζωή.

Το ταξίδι της ζωής δύσκολο, αλλά με συνοδοιπόρο τον αγαπημένο σου σύζυγο, τον Κώστα σου, ξεπεράσατε φτώχεια, ξενιτιά, σκληρή δουλειά. Αναθρέψατε τα τέσσερα παιδιά σας, δίνοντας τους αξίες και ιδανικά που κουβαλούσατε από την πατρίδα. Τα τελευταία χρόνια, επιστρέφοντας στην Ελλάδα, στην Κόνιτσα, προσπαθήσατε να χαρείτε μαζί αγαπημένοι, τις ομορφιές της ζωής. Απλές καθημερινές στιγμές που τόσα χρόνια είχατε στερηθεί. Το σπίτι σου πάντα ανοιχτό για όλους μας και το τραπέζι στρωμένο με τα καλομαγειρεμένα σου φαγητά, μυρωδιές και γεύσεις που πραγματικά δεν θα ξεχαστούν...

Η ανάμνησή σου γιαγιά θα μας συντροφεύει γλύκα, θα θυμόμαστε την ζεστή αγκαλιά σου, το χαμόγελο σου, την καλοσύνη σου, την αγάπη που έδινες απλόχερα, την αξιοζήλευτη σχέση σου με τον παππού. Όσο απίστευτο και να μου φαίνεται ότι έχεις φύγει, τώρα που είσαι εκεί ψηλά μαζί με τους αγαπημένους σου, να δίνεις δύναμη και πίστη σε όλους μας. Καλό ταξίδι...

Η εγγονή σου Γιάννα Καπακλή

* Στην μνήμη της αξιολάτρευτης συζύγου του, ο Κωνσταντίνος Γκούμας προσφέρει χρηματικό ποσό στο περιοδικό «ΚΟΝΙΤΣΑ»

† Γιάννης Δ. Σπανός, ετών 90

Γεννήθηκε στο Πεκλάρι το έτος 1928.

Έφυγε από τη ζωή και ο τελευταίος των 90άρηδων. Οι άνδρες αυτοί κουβάλησαν στις γερασμένες αλλά

αγέρωχες πλάτες τους, την ιστορία του χωριού μας.

Οι γηγενείς αυτοί Πεκλαρίτες, φεύγοντας παίρνουν μαζί τους και ένα κομμάτι από την παράδοση-την ιστορία του χωριού μας!

Το κομμάτι αυτό καλούνται οι εν ζωή γενιές να το αναπληρώσουν, να το κρατήσουν ζωντανό, ΓΙΑΤΙ τόπος χωρίς παράδοση - τόπος αντιστόρητος....

Ο Γιάννης γιός του Δημήτρη και της Ελένης, γεννήθηκε, ανδρώθηκε και σφυριλατίθηκε με τις αρχές της Πεκλαρίτικης οικογένειας ΦΑΜΙΛΙΑΣ. Αγρότες οι γονείς του, γεωργοί -κτηνοτρόφοι και ο Μπάρπα-Τάκης πατέρας του ασχολείτο και με το μικροεμπόριο - διατηρούσε μικρομπακάλικο -καφενείο στο χωριό.

Ο Γιάννης έφηβος πλέον μυήθηκε στην τέχνη της πέτρας, πατροπαράδοτης τέχνης των Πεκλαριτών και εξελίχθηκε σε καλό τέκτονα της Πέτρας (ΚΟΥΔΑΡΗΣ).

Ήρθε η ώρα να χορέψει τον χορό του Ησαΐα γιατί στους άλλους χορούς δεν τα κατάφερνε και τόσο καλά...

Παντρεύτηκε την Αφροδίτη, κόρη του αείμνηστου Θωμά Τέφου άνοιξαν

το δικό τους σπιτικό και απέκτησαν τα αξιόλογα παιδιά τους Φίλιππα και Φωτεινή, τα ανέθρεψαν με χριστιανικές πεκλαρίτικες αρχές και αξιώθηκαν να καμαρώσουν τα λατρευτά τους εγγόνια παιδιά των παιδιών τους.

Ο Γιάννης εργάστηκε σκληρά, δεν δίστασε την 10ετία του 60 να ανοίξει τα φτερά του και να πετάξει στην μακρινή Γερμανία, αναζητώντας καλύτερες μέρες για την οικογένειά του.

Συνταξιούχος πλέον επέστρεψε στο Πεκλάρι και στο σπιτικό τους με την Αφροδίτη πέρναγαν ευχάριστες στιγμές.

Η Αφροδίτη έφυγε, ο Γιάννης μόνος πέραγε τις ώρες στην όαση, το παρατηρητήριο του σπιτιού του. Τους χειμωνιάτικους μήνες που η παγωνιά στο Πεκλάρι δεν υποφέρεται μετακόμισε στη μακρινή Καρδίτσα, όπου η επαγγελματική εκπαιδευτική Περιφέρεια του γιου του Φίλιππα.

Στις 28 Δεκέμβρη 2018 έφτασε το θλιβερό μαντάτο, ο Γιάννης έρχεται για να κατοικήσει στην αιώνια κατοικία του κοιμητηρίου του Αν-Νικόλα του χωριού του. Πάνδημος οι Κοινότητα απηύθυνε το ύστατο χαιρε στον Μπάρμπα-Γιάννη τον γνήσιο Πεκλαρίτη. Καλό σου ταξίδι φίλε

Αιωνία σου η μνήμη

Κ.Γ.Κ.

† Αικατερίνη Μίρκου (το γένος Κοτρώτσου)

Στα μέσα του Γενάρη, με τα πολλά χιόνια και κρύα, χάσαμε την αγαπημένη μας Ρίνα, την οποία κηδέψαμε στον Παρακάλαμο Πωγωνίου. Η Ρίνα υπήρξε σύζυγος του ξαδέρφου μου του Νάσιου

ο οποίος έχει καταγωγή από τη μεριά του πατέρα του από το Μαυροβούνι, αλλά από τη μεριά της μάννας του από το Μεσοβούνι. Από το 1968 που παντρεύτηκαν, εγκαταστάθηκαν μόνιμα στον γενέθλιο τόπο της Ρίνας, τον Παρακάλαμο, όπου έστησαν το σπιτικό τους. Δούλεψαν σκληρά σε όλη τους τη ζωή, πάντα αγαπημένοι, και κατάφεραν ξεκινώντας σχεδόν από το μηδέν- ορφανοί από μάννα και οι δυο- να δημιουργήσουν ένα πανέμορφο σπιτικό που δεν του έλειπε τίποτε, αλλά και μια ωραία οικογένεια με δυο εξαιρετικές κόρες, την Ανθή και την Χρύσα. Αξιώθηκαν να χαρούν και τρία εγγόνια, τον Θάνο, την Ελένη και την Κατερινούλα. Η Ρίνα δεν ήταν μόνο άξια σύντροφος, μάννα και γιαγιά, αλλά και μια καλοσυνάτη και πρόσχαρη γυναίκα με το σπιτικό της πάντα ανοιχτό και φιλόξενο για όλους μας! Θα τη θυμόμαστε πάντα για την εργατικότητα της, την νοικοκυροσύνη της, την καλοσύνη της, αρετές που μετέδωσε και στα δυο άξια κορίτσια της. Ρίνα, σε αποχαιρετούμε με συγκίνηση και ευγνωμοσύνη για ό,τι προσφερες στην οικογένειά σου, σε μας τους συγγενείς, αλλά και στο χωριό σου, το οποίο ούσσωμο σε κατευόδωσε στην τελευταία σου κατοικία.

ΚΑΛΟ ΣΟΥ ΤΑΞΙΔΙ!

Κωστοπούλου Αγγαΐα
Από το Μεσοβούνι

* Στη μνήμη της προσφέρω χρημ. ποσό στο περιοδικό ΚΟΝΙΤΣΑ.

† Αγλαΐα Δήσιου - Αποχαιρετισμός

Τις προηγούμενες μέρες έφυγε από κοντά μας η πολυγαπημένη μας αδελφή Αγλαΐα (26/1/1950 – 31/1/2019), κόρη του Γεωργίου Χ. Δήσιου και της

Σοφίας Π. Κιτσάτη από την Αγία Βαρβάρα Κόνιτσας. Το όνομα της τόχε διαλέξει η νονά της γιατί από μικρή ήτανε λαμπερή και όμορφη.

Αδελφή μας,

Αυτές τις ώρες της απουσίας σου, μας έρχονται στο νου εικόνες από τα παιδικά μας χρόνια: όλα τα αδελφια μαζί παίζαμε τον λύκο και τα αρνάκια. Λύκος ο μεγαλύτερος αδελφός, ο Σπύρος, αρνάκια η Αγλαΐα, η Αγάθη και ο Χρήστος. Ήταν τότε που πάνω στο παιχνίδι σπάσαμε το τζάμι της πόρτας. Τότε ανέλαβες εσύ... Με κλάματα, σκέρτσος και νάζι καλόπιασες την μάνα και δεν μας μάλωσε! Ή τότε που εμείς σπίναμε παγίδες (πλάκες στην ντοπιολαλιά) για τα πουλιά και εσύ εβγαίνες τη νύχτα κρυφά από εμάς, με μισό μέτρο χιόνι και τις ξέσπνες γιατί λυπόσουνε τα πουλιά! Ή άλλοτε που μικρό κοριτσάκι έδινες αυγά, σοκολάτες και ρούχα σ' άλλα παιδάκια που είχαν ανάγκη. Ήσουνε καλοκάγαθη κι όπου υπήρχε ανάγκη έτρεχες να βοηθήσεις με τον δικό σου τρόπο.

Δυστυχώς η μοίρα το θέλησε και δεν πήγαν όλα για εσένα πρίμα. Θυμάσαι κάποιο απόγευμα που έξω από το σπίτι μας ήρθαν τρεις τσιγγάνες; Ή πιο μεγάλη σ' έπεισε να σου πεί το «φλυτζάνι». Αρχισε να λέει τα μελλούμενα και δεν ήταν καλά. Δυστυχώς επιβεβαιώθηκε.

Ήσουν δυνατή. Όταν κτυπήθηκες από την βαριά αρρώστια στάθηκες γερά στα πόδια σου. Με υπομονή και εγκατέριση πολέμησες. Κοντά σου τα λατρεμένα σου παιδιά, οι νύφες και τα εγγόνια, σου δίναν δύναμη για να αντέξεις. Παραπονιόσουν βέβαια γιατί δεν θα προλάβαινες να τα χαρείς όσο ήθελες και προπαντός την πριγκιπέσα σου, όπως την αποκαλούσες, την εγγόνα σου. Από εκεί που βρίσκεσαι θα τα προσέχεις.

Αδελφούλα μας, έφυγες πρόωρα. Σ' αποχαιρετούμε με δάκρυα στα μάτια και θα σε θυμόμαστε πάντα με πολύ αγάπη.

Τα αδελφια σου, Χρήστος και Αγάθη Δήσιου

***Στη μνήμη της τα αδελφια της, Χρήστος και Αγάθη, προσφέρουν στο περιοδικό μας 100 ευρώ.**

Μνήμες

Ο Αθλητικός Μορφωτικός Σύλλογος «ΠΙΝΔΟΣ» στη μνήμη του αείμνηστου Γεωργίου Νικολόπουλου, που ήταν υποστηρικτής της ομάδας μας, προσφέρει στο περιοδικό Κόνιτσα το ποσό των 30 ευρώ

Συνδρομές

	€		
Κυρίτσης Γεωρ. Αυστραλία	30	Σδούκου Παρασκ. Χαλκίδα	20
John Dimitriou Αυστραλία	200	Μπουζαλης Θεοφ. Μέτσοβο	20
Ταμπάκης Αλεξ. Αθήνα	15	Στράτου Αθηνά Κορωπί	20
Παπαϊωαννίδης Μ. Αθήνα	30	Σκούφιας Γεώργ. Πρέβεζα	15
Καραγιάννης Σπ. Αθήνα	15	Αλεξάνδρου Ιωαν. Κόνιτσα	15
Κώστας Δημ. Αθήνα	30	Παπαδήμας Νίκος Κόνιτσα	20
Μησιακούλη Ανθή Αθήνα	40	Ρούσης Νίκος Κόνιτσα	15
Παγανιά Βαρβάρα Αθήνα	15	Κυρίτσης Κων. Κόνιτσα	15
Σβάρνας Ιωάννης Αθήνα	15	Καλλιντέρης Γεωργ. Κόνιτσα	15
Παπανώτη Μαρία Αθήνα	20	Αντωνίου Νίκος Κόνιτσα	20
Θεοδώρου Κων. Αθήνα	20	Χαλιαμάνη Παρασκευή Κόνιτσα	50
Γιαμαλίδης Πέτρος Αθήνα	20	Παπασπύρου Ανδρέας Κόνιτσα	30
Μίσσιου Μαρίκα Αθήνα	15	Κίτσιου Ελένη Κόνιτσα	15
Γκότζου-Δότη Αικ. Αθήνα	75	Ντίνος Μιχάλης Κόνιτσα	20
Αποστόλου Χρήστος Αθήνα	20	Τζινέρης Παντελής Κόνιτσα	15
Χατζηνικολάου Νικ. Θεσ/νίκη	25	Καπαίου Αντιγόνη Κόνιτσα	15
Ι. Ησυχαστήριο Βασιλικά Θεσ/νίκη	15	Γαϊτανίδης Ευαγγ. Κόνιτσα	45
Γώγου Λαμπρινή Θεσ/νίκη	20	Χατζηφραιμίδης Ανδρέας Κόνιτσα	15
Τράντας Ιωάννης Θεσ/νίκη	20	Χατζηφραιμίδης Βασ. Κόνιτσα	15
Βλάνος Χρήστος Θεσ/νίκη	20	Ιερ. Νάκος Αποστ. Κόνιτσα	15
Τζιάλλας Γιάννης Γιάννινα	20	Κολόκας Δωρόθ. Κόνιτσα	15
Τζίνας Κώστας Γιάννινα	15	Γκιοξάρη Δήμητρα Κόνιτσα	20
Κυριαζή Δέσποινα Γιάννινα	15	Καφετζής Δημ. Κόνιτσα	15
Κοντούρη Κατίνα Γιάννινα	15	Σπέλλας Χρήστος Κόνιτσα	15
Ζδράβου Βασιλική Γιάννινα	15	Γιαννούλη Αφρούλα Κόνιτσα	20
Ζάκκας Κώστας Γιάννινα	15	Ζαφείρη Φωτεινή Πυρσόγιαννη	20
Φασούλης Νίκος Γιάννινα	20	Σαμαράς Βασ. Αγ. Παρασκευή	15
Γιούτσου Ουρανία Γιάννινα	15	Κεφάλας Νίκος Πηγή	15
Παπαδιάς Δημ. Γιάννινα	15	Κεφάλας Χαρ. Πηγή	50
Σκούφιας Δημοσθ. Γιάννινα	15	Βαζούκης Αποστ. Νικάνορας	15
Σουβλέρης Δημ. Γιάννινα	15	Σπανός Δ. Χαρ. Πηγή	20
Φασούλης Σωτ. Γιάννινα	20	Νάτση Μαριάνθη Ηλιόρραχη	25
Σταυρίδου Κασσιανή Γιάννινα	15	Λάππας Θ. Δημ. Ηλιόρραχη	20
Αρβανίτης Αθαν. Ναύλιο	15	Παπασπύρου Βασ. Αετόπετρα	20
Καλλιντέρη Ερμιόνη Παιανία	15	Σβάρνα-Νικολέτα Δίστρατο	20
Καλλιντέρης Παν. Παιανία	15	Κοτσιάφη Ελένη Μάζι	15
Κώτσικου Ευανθία Μέγαρο	15	Τσίτσος Σωτ. Πληκάτι	15
Κιάφα Αναστασία Κόρινθος	30	Παπαδιάς Νικ. Ελεύθερο	15
Καρράς Γρηγ. Πειραιάς	15	Γαϊλόγλου Ιωαν. Βούρμπιανη	30
Καυσιαφέ Θεοδώρα Μοσχάτο	15	Καρράς Νίκος Ηλιόρραχη	30
Μπλιάγκας Γεώργ. Ξάνθη	15	Παπαδημητρίου Κων. Δρессοιτή	50

"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ
ΜΕΛΕΤΩΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ 4
454 44 ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Πλατεία Κόνιτσας (Φωτ. Σ.Τ.)

ΥΠΟΔ. 1031 ΚΑΥ. 25.90.09.0010	
ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ / RETOUR	
Άγνωστος	☐ Inconnu
Διεύθυνση ανεπαρκής	☐ Adresse insuffisante
Απαράδεκτο	☐ Refusé
Απεβίωσε	☐ Décédé
Συνωνυμία	☐ Synonymie
Δ/νση δυσ- ανάγνωστη	☐ Adresse illisible
Αζήτητο	☐ Non réclamé
Έφυγε χωρίς να αφήσει διεύθυνση	☐ Parti sans laisser d' adresse

ΔΙΜΗΝΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
Κόνιτσα 441 00
Τηλ. 26550 22-464
22.212

ΠΑΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
ΚΟΝΙΤΣΑΣ
Αρ. Αδείας
2573

